YEKTA KOPAN

AŞK MUTFAĞINDAN YALNIZLIK TARİFLERİ

2002
SAİT FAİK HİKÂYE ARMAĞANI

ÖYKÜ

YEKTA KOPAN

AŞK MUTFAĞINDAN YALNIZLIK TARİFLERİ

ÖYKÜ

1. basım: 2001
10. basım: Aralık 2013, İstanbul
E-kitap 1. Sürüm Şubat 2014, İstanbul
2013 tarihli 10. Basım esas alınarak hazırlanmıştır.

Yayına hazırlayan: Faruk Duman

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design
Kapak resmi: Cansu Boğuşlu

ISBN 9789750716409

CAN SANAT YAYINLARI
YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33
www.canyayinlari.com
yayinevi@canyayinlari.com
Sertifika No: 10758

YEKTA KOPAN

AŞK MUTFAĞINDAN YALNIZLIK TARİFLERİ

ÖYKÜ

2002 SAİT FAİK HİKÂYE ARMAĞANI

Yekta Kopan'ın Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Fildişi Karası, 2000
Yedi Derste Vicdan Muhasebesi, 2003
İçimde Kim Var, 2004
Kara Kedinin Gölgesi, 2005
Karbon Kopya, 2007
Bir de Baktım Yoksun, 2009
Kediler Güzel Uyanır, 2011
Aile Çay Bahçesi, 2013

YEKTA KOPAN, 1968'de doğdu. İlk kitabı *Fildişi Karası,* 2000 yılında yayımlandı. *Aşk Mutfağından Yalnızlık Tarifleri* 2002 yılında Sait Faik Hikâye Armağanı'na, *Karbon Kopya* Dünya Kitap 2007 Yılın Telif Kitabı Ödülü'ne, *Bir de Baktım Yoksun* 2010 yılında Yunus Nadi Öykü Ödülü ve Haldun Taner Öykü Ödülü'ne değer görüldü. Bu kitap Arapça, Bulgarca ve Arnavutça olarak yayımlandı; yakında Hintçe ve Romenceye çevrilecek. Almancada *Alles Blaue, alles Grüne dieser Welt* ve *Einmal werdet ihr noch wach* seçkilerinde ve İngiltere'de yayımlanan *The Lounge Companion Vol. 2* seçkisinde birer öyküsüyle yer aldı. *Daha Önce Tanışmış mıydık?* adındaki e-kitabı, altKitap.com tarafından okura ulaştırıldı. Şilili ressam Alex Pelayo tarafından resimlenen çocuk kitabı *Burun*, Marsık Yayıncılık tarafından 2009 yılında yayımlandı. *Çalıntı, Hayalet Gemi, Altyazı, Eşik Cini, Hayvan* başta olmak üzere çok sayıda dergide yazdı. *Granta Türkiye*'nin yayın kurulunda yer alıyor ve *Milliyet Sanat, Milliyet Kitap, Ot* dergileri *Fil Uçuşu* adını verdiği blogunda yazmayı sürdürüyor.

AŞK MUTFAĞINDAN YALNIZLIK TARİFLERİ

Hiçbir gösterişi olmayan, ucuz tükenmezkalemi elimde çevirip duruyorum. Aslında yazacağım kalemin bir albenisinin olmasını isterim. Yanımdan genelde ayırmadığım dolmakalemime bağlılığım bu yüzdendir. Tasarımındaki incelik, ele oturuşuyla verdiği özgüven, haznesinden yavaşça akan mürekkebin kâğıda büyüleyici bir şekilde yayılması... Ama şu anda elimde, az önce havaalanının girişindeki ıvır zıvır satan dükkândan aldığım sıradan bir tükenmezkalem var. Kafamı bir türlü toparlayamamamın, önümdeki kartpostalın arkasını dolduracak satırları bulamamamın nedeni bu tükenmezkalem mi?.. Neler saçmalıyorum? Sonuçta ben sıradan bir muhasebeciyim. Arkadaşını yolcu etmek için sabahın dördünde havaalanına gelip, hiç beklemediği bir anda eski sevgilisiyle karşılaşan sıradan bir muhasebeci.

Dış hatlar yolcu bekleme salonunun girişindeki kafede oturuyorum. Daha önce hiç bu saatte içki içmemiştim. Salondaki floresan ışıklarının çiğliği gözümü alıyor. Köşedeki masada oturan kadın, uykulu gözlerle ayakta duran delikanlı, banklarda uçaklarının kalkış saatlerini bekleyen insanlar bu koskoca mekânda kendimi daha da yalnız hissetmeme neden oluyorlar. Aslında Levent'i yolcu ettikten hemen sonra eve dönmeyi ve işe gitmeden birkaç saat olsun uyumayı düşünüyordum. Ne garip, şu anda hiç uykum yok. Tükenmezkalem ve kartpostallarla birlikte aldığım sigaradan bir tane yakıyorum. Midemin yanmasına neden olacak kadar büyük bir yudum alıyorum viskiden. Neden viski söyledim? Yıllar önce bıraktığım halde neden sigara içiyorum? Her zamanki gibi kendimi hüzünlü bir tablonun

merkezindeki figür olarak görmekten aldığım garip zevk mi beni bu saatte burada tutan? Yoksa Figen'in sözleri mi?

— Hâlâ yazıyor musun?
— Yazmak denirse... Bildiğin şeyler...
— Bildiğim şeyler fazlasıyla ilginçti. Sakın yazmayı bırakma ha!.. Aaa, hatta yazdıklarını bana da yollasana. İyi de, sen zorlanmazsan yazmazsın. En iyisi şöyle yapalım. Örneğin... Örneğin her ayın beşinde bana yeni bir şey yolla...

Figen'le iki yıl önce tanıştık. Aralık ayının ilk günleriydi. Yani tam yıl sonu hesaplarının yapılmaya başlandığı günler. Ayrıca çalıştığım reklam ajansı o kargaşanın içinde, piyasanın önde gelen şirketlerinden birinin temsilciliğini aldığı için, yeni kayıtlarla uğraşmak zorundaydım. Üstelik şiddetli bir gribe yakalanmıştım. Sürekli ilaç kullanmaktan şişmiş bir surat, dudaklarımda bir türlü geçmeyen uçuklar ve paket paket kâğıt mendille dolaşıyordum. Bir gün, dolu sinüslerimin ağırlığından ve işlerden başımı kaldıramadığım bir anda yumuşacık bir sesin, "Merhaba, dün metin yazarı olarak işe alındım, bordro için gerekli bilgileri size vermem gerekiyormuş," demesiyle hayatımın böylesine değişeceğini nereden bilebilirdim? Zorlukla sesin geldiği yöne doğru baktığımda dünyanın en güzel gözlerini görmüştüm. Simsiyah gözler, yataktan kalktığı gibi evden çıktığı izlenimini uyandıran kısa siyah saçlar, ayakkabılarının görünmesine engel olacak uzunlukta siyah dar bir etek, üstten iki düğmesi açık beyaz bir gömlek, takı olarak sadece saat. Bir şeyler söylüyordu ama ben konuşurken durmadan aşağı yukarı oynayan altçenesini ve dudaklarını seyretmekten ne dediğini anlamıyordum (Belki de ilişkimiz süresince ne dediğini anlamadım). Gerekli belgelerin neler olduğunu öğrendikten sonra beni sayılarımla, kâğıtlarımla, bilgisayarımla ve yalnızlığımla baş başa bırakıp gitmişti. Öğle tatilinden sonra istediğim belgeleri masamın üstüne bırakmış olduğunu gördüğümde heyecanlanmış, nedense bana kendisini anlatmak için acele ettiğini düşünmüştüm (Hep kurguladığım şeylerin olmasına inanmak istedim

sanırım). Şirketteki herkesin doğum tarihini, doğum yerini, ana-baba adlarını, mezun olduğu okulu, iş geçmişini biliyordum ama Figen'inkilere sahip olmak apayrı bir haz vermişti. O benim sadece adımı biliyordu ama ben, hem de daha ilk günden onunla ilgili her şeyi öğrenmeye başlamıştım (Ne kadar az şey bildiğimi, ancak şu anda itiraf edebiliyorum kendime).

Viskiden bir yudum daha alıyorum. Boğazımdan sımsıcak bir şey akıyor mideme doğru. Önümdeki kartpostalın arka yüzüne boş boş bakıyorum. Beyaz zemini ikiye bölen dikey bir çizgi, sağ tarafta pulun yapıştırılacağı yeri gösteren küçük bir dikdörtgen, adresin yazılacağı dört satırı belirleyen yatay çizgiler. Sol tarafın en üstünde küçük harflerle kartın ön yüzündeki fotoğrafların künyesi var: *Blue Mosque, Galata Tower and a panoramic view of Bosphorus -Photographed by: Nuri Göklü*. O küçücük alana ne yazacağımı, bir şeyler yazabilmek için niçin böylesine aceleci davrandığımı bilemiyorum. Bir an yaptığım şeyin ne kadar aptalca olduğunu düşünüyorum. Bir yılı aşkın bir zamandan sonra Figen'le karşılaşıyorum, bana hâlâ yazıp yazmadığımı soruyor, düzenli olarak yazmam için bir anlamda ödev verdikten sonra arkasını dönüp gidiyor, ben de sınıf geçme derdinde bir öğrenci aceleciliğiyle dört tane kartpostal ve bir kalem alıp ders çalışmaya başlıyorum. Ne kadar çalışırsam çalışayım bütünlemeye kalacağımın farkındayım, yazıyla ilişkim iyi bir okur olmanın ötesinde değil ki. Okuduklarından etkilenip bir iki satır karalayanlardan hiçbir farkım yok. İlişkimiz süresince sadece onun gözüne girebilmek için alıyordum kalemi elime. Sıradan bir muhasebeci bu kartpostalların arkasını nasıl doldurabilir? Sıradan bir âşık, bitmiş ilişkisinin ardından nasıl bir metin yazabilir? Bu ilişkinin başlamasına neden olan satırlarımı düşününce burnum sızlıyor.

Her gün Figen'i görebilmek için masamdan kalkıp ofisin içinde dolaşıyordum. O güzel siyah gözlerin görüş alanına girdiğimde elim ayağıma dolanıyor, tanışmaya bir türlü cesaret edemiyordum. Neyse ki herkes yeni müşterimizin ilk işi olan "Hazır Çorba Kampanyası" ile

ilgilendiğinden, benim bu sarsak gezintilerim kimsenin dikkatini çekmiyordu. Arada bir Figen'le göz göze geliyor, birbirimize gülümseyip selamlaşıyorduk, hepsi o kadar. İşte Figen'in dikkatini çekmek için bir şeyler yazmaya da, yeni yıla yaklaştığımız o günlerden birinin gecesinde karar verdim. O gece de çoğu gece yaptığım gibi hafif bir şeyler yedikten sonra salondaki koltuğa gömülüp *kulemin* en üstündeki kitabı okumaya başlamıştım. Sehpanın üstündeki kitap yığınlarına "şatonun kuleleri" demeye bayılırım. Bir kule okunmakta olanlar (üç dört kitabı aynı anda okurum), bir kule sırasını bekleyenler (her hafta iki üç kitap alırım), bir kule de her zaman elimin altında olmasından hoşlandıklarım (tabii ki bu en uzun kuledir). Ve ben her bir kuleyi avcunun içi gibi bilen, kralın en güvendiği, prensesin de gizliden gizliye hayran olduğu şövalye. Büyüleyici bir şiir kitabı okuyordum, gribi atlatmıştım, radyoda nefis bir müzik çalıyordu ve gökyüzünde insanın aklına çılgın fikirler getiren bir dolunay vardı. Figen'i etkilemek için, akla hayale gelmeyecek bir "hazır çorba reklam metni" yazmaya işte o anda karar verdim. Hüzünlü bir gecede, gelip gelmeyeceği belli olmadığı halde umutla sevgilisini bekleyen ve ona çorba hazırlayan bir adamın iç seslerini anlattığım o metin hâlâ ezberimdedir: *"Dışarıda fırtına var. Ama, 'Hadi bisiklet yarışı yapalım mı?' diye soran çocuklara, hem de mahallenin en güzel kızının önünde, 'Ben bisiklete binmeyi bilmem ki!' diyecek kadar cesur bir fırtına. Arada bir pencereden sokağa bakıyorum. Köpekler aralarında çete kurmuşlar. Ufak tefek, beyaz olan köpek liderleri galiba. Korunmaya, birbirlerini korumaya, sevgiye ve tümüyle kemirilmeden çöpe atılmış kemiklere ihtiyaçları var. Sokağa bakıp bunları düşünüyorum... Anladın değil mi? Yalan söylediğimi yine anladın. Evet, yalan söylüyorum. Pencereden her bakışımda ne köpekleri seyrediyorum, ne de en karşı konulmaz yalnızlıkları aydınlatan sokak lambalarını. Belki senin adımlarınla sakinleşir de, timpani seslerini unutmuş bir piyano solosuna dönüşür diye yolu seyrediyorum. Yolunu bekliyorum. Ocakta kim bilir kaçıncı defa ısıttığım çorba var. Kim bilir kaçıncı ısınması ama hâlâ aynı tazelikte, aynı lezzette. Senden öğrendim çünkü bu çorbayı. Hatırlıyor musun ilk yaptığında, 'Tıpkı annemin çorbası gibi. Bayılırım zaten evde yapılmış çorbaya!' demiştim de, gözlerime muzip muzip bakıp, 'Ama bu hazır çorba!' demiştin. 'O zaman bu çorbayı güzelleştiren senin dokunuşundur,'*

dediğimde ise, 'Hayır onun güzelliği doğala özdeş aromasında. Hem yağı, tuzu da kendinden. Eee, ne de olsa yılların markası!' demiştin. İşte hazır çorban, çorbamız. / Bir an önce gel de üşümesin doğala özdeş aşkımız."

Ertesi gün herkesten önce işte olabilmek için sabah erkenden yola koyulmuştum. İnsanlar gelmeye başladığında, mavi bir zarf çoktan Figen'in masasının üstündeki yerini almıştı. Tepkisini öğrenmek için ne yapmam gerektiğini bilmiyordum ama birtakım oyunlara gerek kalmadan, fısıltı gazetesinden, ajanstakilerin "mavi zarfın esrarı"nı konuştuğunu öğrendim. İçeriğinden herkesin, hatta patronun bile haberi vardı ve asla böyle bir reklam çekilemeyeceğini ama yine de bunun mükemmel bir buluş olduğunu söylüyorlardı. Yazdıklarımın mükemmel bulunup bulunmaması umurumda bile değildi, ben istediğimi elde etmiştim: Figen bu metni kimin yazdığını merak ediyordu.

Saat beş oldu. Seferleri ve uçuş numaralarını gösteren panoya takılıyor gözüm. Salonda koşuşturan, tekerlekli valizlerini sürükleyen, bilet kontrol sırasında görevlilerle tartışan insanlar, bu panodaki kırmızı yazıların çizdiği rotalara bırakacaklar az sonra kendilerini. Uzaklara gidecekler, başka coğrafyalardan buraya gelenlerle yer değiştirecekler. Hayatın pusulasında yönlerini bulmaya çalışacaklar. Birlikte uyuduğumuz gecelerin sabahlarında uzun uzun Figen'in yüzüne bakardım. Yanaklarım şiş mi, gözümde çapaklar var mı, saçım darmadağın olmuş mu demeden sevgilinin yüzündeki gülümsemeyi yakalamak, insanın artık rotasını bulduğunun kanıtı değil midir?.. İşte, yine aynı şeyi yapmaya başladım. Dünyaya, çoğu kez aptal durumuna düşmeme neden olan, romantik çerçeveden bakıyorum. Aslında ayrıldığımız gün bu romantik körlükten kurtulup, dünyayı olduğu gibi görmeye karar vermiştim. Ama şu anda önümdeki kartpostalın, pul yapıştırma bölümüne attığım tarihten başka bir şey göremiyorum.

Reklam metinleri yazma oyunuma bir süre daha devam ettim. Ajanstakiler bu gizemli metinleri yazan kişiye *Köstebek* adını takmışlardı. Hazır çorba reklamını, mutfak tezgâhının üstünde ruj izli

bir şampanya kadehi yakalayarak aldatıldığını anlayan kadının hüzünlü öyküsünü anlattığım bulaşık deterjanı metni izledi. Sonra bir şampuan reklamı... Sonunda bir gün iş yoğunluğu içinde kontrolümü kaybedip, Figen'in oyununa yenik düştüm. Kredi kartı başvurusu için muhasebenin onayının gerektiğini söylediğinde ben de hemen bir belge hazırlayıp verdim. El yazım, *Köstebek*'in kimliğini açığa çıkarmıştı.

Eve gitmem gerektiğini biliyorum ama Figen'i gördüğüm andan bu yana bedenim uyuşmuş durumda. Kalbimin düzenli atmadığını hissedebiliyorum. Onu artık tümüyle unuttuğumu, onun izini taşıyan her şeye yeniden dokunabileceğimi sanıyordum, yanılmışım. Tam da ayrılığımızın ardından bana cehennem azabı yaşatan nesneler, yerler, görüntüler, sesler başka anlamlar kazanmaya başlamıştı. Ama onu tekrar görmek (hem de sadece birkaç dakikalığına) bütün bunların yerle bir olmasına neden olmuş, beni sabahın bu erken saatlerinde bu masaya çivilemişti. Yazmamı istiyordu ve ben yaptığımın saçmalığını bildiğim halde, açma kapama düğmesine basılmış bir oyuncak bebek gibi yazılarımla ona yeniden ulaşmaya çalışıyordum. Aşkın aptallaştıran müziği "yazarsan seni yeniden sevecek, sevmese bile onu satırlarınla incitebilirsin" şarkısını söylerken, havaalanında koşuşturan insanların sesleri beni gerçek dünyaya ve kabullenmek zorunda olduğum yalnızlığıma davet ediyordu.

Yemeğe çıkma teklifi ondan geldi. Yemek sırasında yazılarımdan etkilendiğini, aslında aylardır beni gözlediğini, bu çağda birine yanaşmak için benim gibi romantik yollar deneyen birini bulmanın ne kadar mutluluk verici olduğunu o söyledi. Nereye koyacağımı bilemediğimden, bir kucağıma bir masanın yanlarına saklamaya çalıştığım ellerimi ilk olarak o tuttu. Kısacık bir cümlenin içine defalarca "sevgi" kelimesini yerleştirmeyi o başardı. Daha ilk gecemizde dudağımın kenarından öpülmekten nasıl da hoşlandığımı o keşfetti. Sevişmenin en güzelini yaşadığımız gecenin sabahında, o bana

"Canım!" dedi. Bu kadar onun tuğlalarıyla örülmüş bir binanın, yine onun elleriyle yıkılmasına neden şaşıyorum ki şu anda?

Köşedeki masada oturan kadının yanına gidip, "İyi akşamlar hanımefendi, az önce eski sevgilimi gördüm... Özür dilerim, eski dememeliyim... Az önce hâlâ sevdiğimi anladığım ama artık benimle olmayan sevgilimi gördüm ve bir zamanlar yazdığım küçük şeylerden çok etkilendiğini, yine yazmam gerektiğini söyledi. Ben de gidip dört tane kartpostal ve bir kalem aldım. Yaklaşık bir saattir içiyorum ve aklıma hiçbir şey gelmiyor. Ne olur yardım edin. Eğer bir şeyler yazabilirsem, eminim bana tekrar âşık olacaktır," demek istiyorum. Bunları düşündüğüm anda kocaman bir el yüreğimi sıkıyor. Gerçekten de bu kadar zavallı bir durumda mıyım? Hem bütün bunları söylesem bile kadının yanıtı ne olacak? Ya, "Deli misin kardeşim, dünyada yalnız bırakılan tek adam sen misin?" diyecek ya da, "Otur, kendini yaz."

Tabii ya, kendimi yazmalıyım. Yalnızlığımı yazmalıyım. Yıllardır içimde büyüttüğüm, neredeyse giderek zevk almaya başladığım yalnızlığımı. Ne zaman Figen ve arkadaşlarıyla mangal partisi versek, herkes gülüp eğlenirken mangalın başına geçen ben değil miydim? Bunu sadece o kalabalığın içinde bile yalnız kalabilmek için yapmıyor muydum? Saatlerce mangalın korunda kendi yalnızlığımı pişirmeye çalışmıyor muydum? Bir anda karar veriyorum ve kartpostalın en üstüne aklıma gelen ilk başlığı yazıyorum: "Aşk Mutfağından Yalnızlık Tarifleri."

Buğulu Yalnızlık

2 kişilik

Malzeme: 2 kişi. 1 ilişki.

Hazırlanışı: Mutlu günler geçirilir. Beraber olmaktan alınan keyif, kaynayana kadar hayatın her aşamasıyla sık sık karıştırılarak yaşanır. Arkadaşlar ortak edilir ilişkiye. Sinemaya gidilir, çıkışta filmden hiçbir

şey hatırlanmaz, geriye kalan sadece sevgilinin film boyunca tuttuğu elinizde kalan sıcaklıktır. Sözler verilir. Sözlerin altında ezildikçe, yalanlar söylenir. Mutluluk fokurdamaya başlayınca, ilişkinin altı kapatılıp dinlenmeye bırakılır. Oda sıcaklığına geldiğinde kıskançlık ve kavga gibi baharatlar göz kararı eklenir. Arzuya göre aldatma da konulabilir. İlişki iyice soğuduktan sonra gözyaşıyla servis edilir.

Şimdi kendimi daha iyi hissediyorum. Gün ağarmaya başladı. Sanki yeniden yazmaya başlamamla doğdu güneş. Durmamalıyım, yazmalıyım. Hemen diğer kartpostalı alıyorum. Ön yüzünde bir minyatür var. Arka yüzünde de açıklaması: *A miniature from Falnâme, Topkapı Palace Museum*. Yalnızlık tariflerine devam etmeliyim. Zaten benim gibi aşkını bile yapayalnız yaşayan birinden sevgiyi yazmasını kim isteyebilir? Figen mi? Yoo, hiç sanmıyorum. Ne zaman kavga etsek, gönlünü almak için bir şeyler yazardım. Ne kadar üzüldüğümü, onsuz olamayacağımı anlatan metinler, hepsi o kadar. Ama o hep aşkı yazmamı istedi aslında. Ne garip bunu şu anda anlıyor olmam. Yedi ay birlikte olduk. Bu yedi ay Figen için iki insanın bir mutluluğu paylaşması, birbirini tanıması, güzel anları daha da güzel kılacak küçük sevinçler bulması anlamına gelirken, ben kitaplardan, filmlerden, damıttığım sözleri kendime göre yeniden yazarak bir *"Kişisel Aşk Destanı"* yaratmaya çalışıyordum. Evde oturduğumuz bazı gecelerde konuşmak ister, yemeğe, sinemaya, tiyatroya ya da yürüyüşe gittiğimiz anlarda çok mutlu olduğunu ama kulelerimin karşısında oturup, durmadan onlar hakkında konuştuğumuz anlarda içinin sıkıldığını, adlandıramadığı bir duyguya yenik düştüğünü söylerdi. Böyle düşünmesine üzülmüş gibi kucağıma alırdım onu ama asıl duygum üzüntü değil korkuydu. Onu kaybetme ve beni bu kadar kendime bırakan, yalnızlığımı istediğim gibi yaşamama izin veren bir başkasını bulamama korkusu. "Saçmalama," derdim, "ben seninle her şeyimi paylaşmak istiyorum. (Ben seninle sadece kendi istediklerimi paylaşmak istiyorum.) Tabii ki senden sonra hayatta beni en çok mutlu eden kitaplar da bu şeylerin içinde (Sen beni, ne kadar çok kitap okuduğumu gösterebileceğim biri olduğun için mutlu ediyorsun). Durmadan benzetmeler yapmaktan hoşlanmamın nedeni

de senin güzelliğinin bugüne kadar gördüğüm her şeyin bir bütünü olmasından canım (Kitaplardan bana kalan tortuyu gösterebilmenin, benzetme yapmaktan başka yolu yok ki). Bak şu anda da yazdığı bir kitabın, kendisinden daha çok ilgi görmesini kıskanan bir yazara benziyorsun (Sen ancak istediğim anda okuyup, istediğim gibi yorumlayabileceğim bir kitap olarak algıladığımda güzelsin). Seni seviyorum...” Sonra öpüşmeye başlardık. O benim dudaklarımın kenarına ıslak öpücükler kondururken, ben hayranı olduğum vücuduyla, bakmaya doyamadığım yüzünün arasında, boynunda uzun bir yolculuğa çıkardım. O boyun beni bana bağlayan bir köprüydü. Sevişirdik. O benimle, ben kendimle...

Yapa-yalnızlık

1 kişilik

Malzeme: 1 kişi. Olabildiğince fazla ilişki girişimi.

Hazırlanışı: Kadın ya da erkek tarafından hazırlanabilir. Hazırlanışı biraz uzun zaman aldığından zahmetlidir. Ustalıkla yapılabilen, pişirilmesi diğerlerine göre zor ama bir o kadar da lezzetli bir çeşittir. Birçok ilişki denenir. Özellikle her ilişkinin ilk günleri büyük bir coşkuyla yaşanır. En güzel sözcükler, en güzel öpüşlere karıştırılır. Her yeni ten, keşfedilmemiş bir coğrafyaymışçasına fethedilir. Bütün bu ilişkileri kısa tutabilmek, hepsinde sonsuz bir mutsuzluk yaşamaya çalışmak gerekmektedir. İlişkilerde yaşanan mutsuzluğun giderek artması, kişinin giderek içine kapanması, ayrı bir lezzet verecektir. Kişi artık ilişki yaşayamayacak kadar yorgun ve mutsuz hale geldiğinde, yapa-yalnızlık hazır olur. Alkolle servis edilir.

Sonra bir gün devam edemeyeceğini söyledi. “Yoruldum artık,” dedi, “inan benim için çok değerlisin ama kurmaca bir dünyanın içinde yaşayamayacağım artık. Kavga ederken bile aniden o sahne bitecek ve görüntüler mutlu mutlu koştuğumuz başka bir sahneye bağlanacakmış gibi davranmandan usandım. Ben seninle bağıra çağıra kavga etmek istiyorum, gerekirse günlerce dargın kalmak istiyorum. Aklın, sözlerin, her zaman iyi davranman çok hoşuma gidiyor; ama hayat bunlardan

oluşmuyor. Gerçek hayat diye bir şey var, biliyor musun? Bir masal şatosunda geçen bugünler çok güzeldi, ama ben artık hayatın içindeki sıradan bir eve taşınmak istiyorum. Eğer bugün gitmezsem, yarın o hayat beni de kabul etmeyecek. Hoşça kal." Önce inanamadım, bu çıkışının anlık bir sinirden kaynaklandığını düşündüm. Ertesi gün ajanstan da ayrıldığını öğrenince, elim ayağım boşaldı. Giderken diş fırçasını almadığını fark ettiğimde, günlerce umutla bekledim. Ve bir gün... Bir gün, ara sıra ajansa dışarıdan iş yapan Bora diye bir fotoğrafçıyla birlikte olduğunu öğrendiğimde öteki yanımı öldürdüm, diş fırçasını çöpe attım.

Garson başka bir şey isteyip istemediğimi soruyor. Bir kahve içmek iyi gelecek... Yazdıkça, Figen'in görüntüsünden, çok değil iki saat kadar önce yaptığımız konuşmanın can acısından kurtuluyorum. Yazdıkça, aşktan uzaklaşıyor, daha çok kendime dönüyorum. Üçüncü kartpostalın ön yüzünde Haliç Köprüsü'nde balık tutan insanların bir fotoğrafı var, hemen arkasını çevirip ne yazdığını okumadan başlığı atıveriyorum. Yeni bir yalnızlığı yazmaya hazırım. Tam başlayacakken, garson kahvemi getiriyor. Her zamanki gibi fincanın yanında duran şekerleri alabileceğini söylüyorum. Birden içim cız ediyor. "Zaten doğru dürüst meyve, tatlı filan da yemiyorsun. Bari kahveyi şekersiz içme de vücuduna biraz şeker girsin," diyen Figen karşımdaki sandalyede beliriveriyor. Elimi uzatsam, dokunacakmışım gibi. Ama gerçek değil bu, biliyorum. Figen az önce Amerika'ya giden bir uçağa bindi. Figen sadece benden değil, bize ait her şeyden uzaklaştı. O yok artık. Bu delirtici görüntüden kurtulabilmek için, hemen başımı önüme eğip yazmaya başlıyorum.

Türlü Yalnızlık

Çok kişilik

Malzeme: 1 kişi. 1 şehir.

Hazırlanışı: Çok çabuk hazırlanabilir, ancak zamanla kazanılabilen bir el becerisi gerektirmektedir. Şehir bir dişi olduğundan daha çok erkeklerin damak zevkine uygundur. (Kadınlar tarafından da farklı

şekillerde hazırlanabilir.) Sonucun güzel olabilmesi için dokusu, kokusu güzel bir şehir bulmak gerekir. Yalnızlığa yeterince acıkmış olunan bir anda, korunmasız bir ruh haliyle şehrin sokakları arşınlanmaya başlanır. Her sokağa, kaldırım taşına, elektrik direğine, binaya (özellikle tarihî dokusu olan yapılara) farklı anlamlar yüklenerek gün boyu dolaşılır. Çevredeki insanların konuşmalarına kulak kabartılır. Her biri için bir hikâye düşünülür. Dalgınlaşılır. Yalnız insanların yüzünde hüzün, mutlu çiftlerin gözünde kahkaha, gençlerde heyecan, yaşlılarda ölüm aranır. Bütün bu duygular şehrin değişik köşelerine adanır. Arada bir baş yukarı kaldırılıp gökyüzü seyredilir. Ancak bunun çok yapılması umutları artıracağından lezzeti bozacaktır. Artık şehir tümüyle yalnızlığa dönüşmeye başladığında, yürüyüşe son verilerek bir duvar dibine oturulur ve duygular soğumaya bırakılır. Sonbahar sıcaklığına ulaşıldığında, türlü yalnızlık da servise hazır olur. Afiyet olsun.

Bir kartpostal daha kaldı. Hemen yeni bir yalnızlık tarifi yazmalıyım. Karşımdaki sandalyeye bakmamalıyım. Figen'i bir kez daha görecek cesaretim yok. Yine de kendime engel olamayıp, yavaşça doğrulduğumda hâlâ karşımda oturduğunu görüyorum. İki saat öncesindeki gibi, beni burada görmenin getirdiği şaşkınlık ve nedenini anlayamadığım bir sevinçle, "Merhaba," diyor.

— Ne işin var burada?

— Ben... Merhaba... Ben... bir arkadaşım... Levent, Hollanda'ya gidiyordu da, onu yolcu etmeye geldim.

— Çok şaşırdım birden seni karşımda görünce, hay Allah, ne rastlantı...

— Yaaa... Evet, garip değil mi?

— Eee, neler yapıyorsun?

— Bildiğin şeyler, iş güç... Bir değişiklik yok... Sen... Şey, sen de mi yolculuğa çıkıyorsun?

— Aslında yolculuk değil, göç benimki...

— Nasıl yani?

— Uzun süredir Amerika'daydım, duymuşsundur belki. Bir yandan iş arıyorduk, bir yandan da yeşil kart çıkartmakla uğraşıyorduk. Oturma iznini daha geçen ay alabildik. Ben de buradaki işleri halletmeye, eşyaları yollamaya filan geldim.

— Siz... Yani, şey... Demek Amerika'ya yerleşiyorsun...

— Yapmak istediğim her şey orada. Yine de Bora bir fotoğraf stüdyosunda iş bulamasaydı kalkışamazdık. Ben uzun süre çalışamayacağım. Ama şu durum geçtikten sonra bir tasarım okuluna gitmeyi düşünüyorum. Oraları bir görsen ne demek istediğimi anlardın...

— Ben... iyi olduğuna sevindim...

— Neyse, beni boş ver de, sen anlat. Yazıyla aran nasıl?

— Yazıyla mı?

— Hâlâ yazıyor musun?

— Yazmak denirse... Bildiğin şeyler...

— Bildiğim şeyler fazlasıyla ilginçti. Sakın yazmayı bırakma ha!.. Aaa, hatta yazdıklarını bana da yollasana. İyi de, sen zorlanmazsan yazmazsın. En iyisi şöyle yapalım. Örneğin... Örneğin her ayın beşinde bana yeni bir şey yolla...

Konuşmaya devam ediyoruz. Konuşurken durmadan aşağı yukarı oynayan alt çenesini ve dudaklarını seyretmekten ne dediğini anlamıyorum. "Beni neden terk ettin?" demek istiyorum, ama sesim boğazımda düğümleniyor. "Bora'da bende olmayan ne buldun? Arada bir de olsa, beni, o günleri anımsıyor musun? Buradan, dostlarından uzaklaşacak kadar çok mu seviyorsun onu? Kaç aylık hamilesin? Çocuklar bizim en büyük mutluluk kaynağımız değiller miydi, şimdi nasıl *şu durum* diyecek kadar basite indirgeyebiliyorsun? Adını Ali koyacağız derken hiç mi için titremiyor, hani bu bizim en sevdiğimiz isimdi?" Hiçbir şey soramıyorum. Konuşamıyorum. Elindeki küçük çantayı sırtına vurup, dudak kenarlarımın olabildiğince uzağına buz gibi birer öpücük kondurduktan sonra arkasını dönüp gidiyor.

Havaalanının yalnızlığından eser kalmadı. Yeni bir güne merhaba diyor kalabalık. Önümdeki kartpostallar, yaşadıklarımın bir kâbus olmadığını kanıtlamak istercesine yayılmışlar masaya. Titrek el yazımı gördükçe, içimdeki kuleler bir bir yıkılıyor. Yıllar önce defterime yazdığım bir söz geliyor aklıma: "Sevmenin en zor yanı sevilmek..." Ne kadar aptalmışım, sevmenin en zor yanının, kendini bir kenara koyup, sevildiğini görmek olduğunu anlamak için, yalnızlığımı kendime tekrar tekrar tarif etmem gerekiyormuş demek ki. Yaşatamadığım bir aşkı, yazarak yeniden kazanamayacağımın farkındayım artık. Yine de son bir umutla, dördüncü kartpostalın önyüzünde ne resmi olduğuna bakmadan yazmaya başlıyorum:

Sevgili Figen...

DÜŞ EŞ

Düşeş atmalıyım.

Aslında düşeş atmak oyunu kazanmak için yeterli değil. Önemli olan doğru zamanda, doğru zarı atıp doğru oynamak. Oyun boyunca öyle anlar olur ki, "hepyek" atmak çok daha olumlu bir sonuç doğurabilir. Ayrıca...

— Daha çok bekleyeceksek ben biraz kestireyim...
— Özür dilerim dalmışım, hemen atıyorum.

Şu anda gerçekten düşeş atmalıyım. Oyunu kurallarına göre oynasam da, hile yapmaya çalışsam da elimde çoğu zaman en az bir kırık pul oluyor. Bir anlık dalgınlık, *belki bu kez her şey istediğim gibi gider* umudunun yarattığı dikkatsizlik, başarısız bir zar tutma girişimi, zamansız kapıyı çalan bir anının yarattığı şaşkınlık, eksik ya da fazla sayarak yaptığım bir aldatmaca ve en çok da zarların ihaneti yüzünden, hep açık veriyorum. Babamın, açığımı gördüğü anda beni kıracağını, defalarca gele atarak oyunun gerisinde kalacağımı biliyorum ama elimden bir şey gelmiyor. Belki de ben bu oyunu ancak bu kadar oynayabiliyorum. Ne zaman elimde kırık bir pul olsa, babamın bütün kapıları kapalı oluyor. Alanına girmemem için ördüğü duvar, her zar atışımda bana, biraz daha bekle, diyor. Ama şu anda altı kapısı açık, yani eğer düşeş atarsam içeri girmekle kalmayıp, oradan kaçmayı da başaracağım. Avucumun içinde salladığım kemik zarların birbirlerine

çarparken çıkardıkları sesi dinliyor ve dünyayı altı günde yaratan Tanrı'nın, şimdi de bana bu rakamı göstermesi için dua ediyorum.

— Biraz daha sallarsan zarlar sarhoş olacak.
— Haydi yavrum kemik...
— Pencü dü...
— Yine olmadı be! Hay ben böyle zarın!..
— Doğru konuş, doğru konuş...
— İyi de baba, küfretmeyince de keyfi çıkmıyor bu oyunun. Hem sen her seferinde...
— Ne o ulan, benimle sidik mi yarıştırıyorsun?
— Yok baba, öyle değil de...

Öyle değil de ne? Sadece bu oyunda değil her zaman seninle yarışıyorum baba. Bunun bana özel bir durum olmadığını biliyorum. Bütün erkek çocuklar babalarıyla yarışmaz mı? Geçen yıl bizim oğlanlarla yazın gelişini kutlamak için meyhaneye gitmiştik. Konu dönüp dolaşıp, babalarımıza ne kadar benzediğimize gelmişti. Herkes büyük bir gururla babasının kopyası olduğunu anlatmaya başladığında, ne diyeceğimi bilememiştim. Ben babama benziyor muydum? Evet, onun gibi gürültülü hapşırmaya, kalabalık yerlerde bağırarak konuşan insanlara sinir olmaya, gecenin bir yarısı uyanıp atıştırmaya, yolda kapatılmamış bir belediye çukuru gördüğümde hemen yetkililere telefon etmeye başlamıştım ama bütün bunlar babama benzemem için yeterli miydi? Yeterliydi herhalde. Daha fazla ne olabilirdi ki? Bir insanın bir diğerinin yörüngesine girmeye başladığının göstergeleri bunlar değil miydi? Böyle böyle, değişim tamamlanacaktı. Sonra ben de evlenecektim, önceleri çok sevdiğim karımdan gittikçe uzaklaşacaktım, işimden başka bir şey düşünmemeye başlayacaktım, çocuklarım olacaktı, onlara mesafeli bir sevgi gösterecektim, oğlumu hiç sırtıma almayacaktım, yıllar sonra bir babası olduğunu göstermek istercesine her bir araya gelişimizde onunla tavla oynayacaktım, sonra bir gün onunla böyle bir yerde...

— Yanlış saydın.

— Neden? İşte dört buraya geliyor, bu da üç... Ah, bir ileri gitmişim, özür dilerim.

— İstersen hesap makinesi getireyim. Daha saymayı beceremiyorsun be!

— Özür dilerim baba, kafam dağınık. Yarını düşündükçe...

— Düşünme. Yarın da diğerleri gibi bir gün işte. Geçip gidecek.

— Keşke senin kadar...

— Tamam, uzatma da oynamana bak.

Son oyundan bu yana altı ay geçti. Son oyun, son yenilgim... Ben babama her zaman yenildim. Çocukluğumda bu yenilgileri taşımak daha kolay oluyordu. Babam hiçbir zaman babam olmamıştı, o her zaman tarih öğretmeni Fevzi Bey'di. Ben de Fevzi Hoca'nın haylaz oğlu. Gerçi bütün öğrenim hayatım boyunca sadece lise birinci sınıfta öğretmenim oldu ama gölgesi her sınıfta, her sınavda üstümdeydi. Onu bir baba olarak görmem olanaksızdı. İçim içime sığmıyordu ve yaptığım her yaramazlık, *sana yakışıyor mu, bari sen bunlara uyma, öyle bir babanın oğlu nasıl bu kadar serseri olabilir, şimdi babana ne diyeceksin*'lerle bitiyordu. Babama hep kırıklarla dolu karneler, disiplin kurulu imzalı belgeler, öğretmenlerden özel notlar götürmek zorunda kaldım. Ben babamdan tıraş olmayı değil, *eşşoğlueşşek* kelimesinin nasıl bastıra bastıra söylenebileceğini öğrendim.

— İstemiyorsan oynamayalım.

— Yok, ondan değil de, dedim ya, dikkatimi veremiyorum bir türlü...

— Boş ver, düşünmekle hiçbir şeyi halledemezsin. Ne yapalım olan oldu bir kere...

— Gerçekten hiç mi üzülmüyorsun?

— Üzülmez olur muyum ulan! Ama elden ne gelir. Hem merak etme, her şey yoluna girecek. Biz neler neler atlattık. Annenin hastalığını düşünsene...

Annemi iki sene önce kaybettik. Önce böbrekleri iflas etti. Diyaliz, nakil sırası filan derken, kalınbağırsak sorunu ortaya çıktı. Zamanla anladık ki, hiçbir şey fayda etmeyecek. Vücudu tümüyle çürümüştü. Ölüm onun için bir kurtuluş olacaktı. Bu düşünceye önce kendimizi alıştırmalıydık. Böyle durumları yumuşatacak ve ailenin ölümü düşünüyor olmasını haklı çıkaracak yanıtların hiçbiri bize uymuyordu ne yazık ki. *Güzel günler yaşadı*, diyemiyorduk. *Rahmetli kocasından sonra yalnızlık zor gelmeye başlamıştı*, denir ya kimi yaşlı kadınlar için, annemde bunu söylemek de olanaksızdı. *Torunlarını gördü* de denemezdi, çünkü henüz *oğlunun mürüvvetini* bile görememişti. Sonuçta annem vicdanımızı rahatlatacak bir yanıt bulamadan göçtü gitti. Mezarlıktan eve dönerken birden anladım ki, ölüm annem için gerçekten bir kurtuluş olmuştu.

— Dayın olacak herif aradı mı hiç?
— Aramadı baba...
— Arasa şaşardım. Kardeşinle konuştun mu?
— Kısa konuşabildik. Zaten yine saati ayarlayamamış. Biliyorsun orada gündüzken burada gece olu...
— Biliyorum, biliyorum, bana coğrafya mı öğreteceksin!
— Seni çok merak ettiğini söyledi.
— Aklı başına yeni mi gelmiş küçükhanımın! Beni bıraksın da o düztabanlı gâvur kocasını merak etsin.
— Bu yaptığına düpedüz huysuzluk denir. Kızcağızı suçlamaktan vazgeç. Gitmesi gerekiyordu, gitti.
— İyi bok yedi.

Senin yüzünden gitti. Ayrıca o düztaban dediğin kocasıyla da mutlu değil. Ama hiç değilse kendine ait bir hayatı var. Senin baskından, benim serseri hayatımdan bıktığı için, ikimizden de kaçmak için gitti o kadar uzaklara. Aslında ilgisizliğine değil, aramasına şaşırmamız gerek. Çocukluktan içimize yerleşen o garip aile duygusunun verdiği rahatsızlık olmasa aramaz bile. Ayrıca seni merak ettiğini filan da söylemedi. Sadece para göndermemi ister misiniz,

dedi. Ne var bunda şaşılacak? Aile duygusu satın alınamaz mı? Senin yaptığın neydi peki? Her ay başı maaşını anneme verip, sonra da bize arkanı dönerken yaptığın, şimdi Çiğdem'in yaptığından farklı bir şey miydi yani?

— Yorgun görünüyorsun.

— Yoo, iyiyim.

— Ben hiç iyi değilim. Bu nefes darlığı her şeyime engel oluyor. Doğru dürüst uyuyamıyorum bile. Zaten nefes darlığım olmasa da uyuyamam ya... Nedim Bey sabaha kadar horluyor. Bir gün yastığı yüzüne kapatıp boğuvereceğim herifi...

— Neden tek kişilik odaya geçmeyi düşünmüyorsun? Emekli maaşın buna yeter.

— İstemez. Tek kişilik oda için sıraya yazılacaksın, aylarca bekleyeceksin. Ben düzenimi kurdum, değiştirmem artık.

— Ama Nedim Bey sabaha kadar...

— Sen karışma benim işime oğlum.

Oğlum. Oğlum. Sadece canını sıkan bir konuyu kestirip atmak için kullandığın bir söz. Açıkçası artık duymaya da pek meraklı değilim. Oysa çocukken böyle miydi? Bir kere "oğlum" dediğini duymak için neler verirdim. Oyun sırasının kendine gelmesini beklerken okşadığın zarların yerinde, saçlarım olsun isterdim. İlkokulda "Yerli Malları Haftası" için yazdığım kompozisyonu hatırlıyor musun? Nereden hatırlayacaksın? Ama ben bugüne kadar yazdıklarımın içinde, belki de bir tek o satırları ezbere hatırlıyorum. O kompozisyon, okuldaki yarışmada birinci seçilerek saçlarımı okşamana neden olduğu için mi acaba?

— Neden kapı almadın?

— Bilmem, gözümden kaçtı...

— Dikkatsizsin, dikkatsiz... İşte hayatında da hep böyle dikkatsiz davrandın. Alman gereken kapıları alamadın. Sonra da dövünüp

durdun.

— Nereden çıktı şimdi bu baba?

— Yalan mı? Doğru dürüst okuyamadın. Bin kapının mandalını kaldırıp, bir sürü işe yaramaz herifin önünde el pençe divan durup işe soktum, tutunamadın. Ne o? Beyefendi yazar olacakmış. Yazmak kimin karnını doyurmuş ki seninkini doyursun! Sana yazma demedim ki. Gir bir işe, kazan paranı, artan zamanında da ne yazarsan yaz. Haydi oynamana bak sen.

— Ama sen de yazıyorsun...

— Ben unumu eledim, eleğimi duvara astım, artık ne istersem yaparım. Hem ben senin gibi para getirmeyecek şeyler yazmıyorum. Senaryolarımdan birini bile satsam, senin o kadar kitapta kazandığının on katını kazanırım.

— Gele attın...

— Sen bana laf sokmayı bırak da kendine bak. Ben bu oyunu gözüm kapalı kazanırım...

Eskiden ben de evlenip çoluk çocuğa karışmayı, düzenli bir hayatı, iyi bir geliri, hafta sonlarında arkadaşlara oturmaya gitmeyi, ailece çıkılan yaz tatillerini ve toplumun saygın bir üyesi olmak için yapılması gerekenleri düşlerdim. Zor olmadı bunlardan vazgeçmem. Annemin güzel güzel yemekler hazırlayıp, süslenerek seni beklediği ve gelir gelmez yorgun olduğunu söylediğin gün vazgeçtim böylesi bir saygınlıktan. Annemin bir damla bile gözyaşı dökmeden sofrayı toparladığı o gece ne istediğime karar verdim. Evlilik yıldönümünüzü bir kere daha unuttuğun o gece, ben yolumu buldum. Sevgi dolu bir ortamda sevgisiz yaşanabileceğini gösterdin bana, demek ki ben de sevgisiz bir ortamda sevgiyle yaşayabilirdim. Sahi ne zaman bitti aşk senin için? Anneme olan aşkından söz etmiyorum, öyle bir şeyin olduğuna inanmıyorum. Huzurevindeki oda arkadaşın Nedim Bey'den bir farkı yoktu ki annemin. Peki annemi de boğmayı düşündüğün oldu mu hiç?

— Yeni bir senaryo yazdım, bunu kesin satarım...

— Nasıl bir şey?

— Tek bölümlük bir şey... O yapım şirketindeki oğlanın adı neydi?.. Hüseyin... Onu aradım, bitirmek üzere olduğumu söyledim. Getirin, bakalım, dedi. Bayılacaklar. Hem bu sefer ucuza çıkacak şekilde yazdım. Masrafsız olunca daha çok hoşlarına gidiyor. Sen dünya kalitesinde bir şey yapmışsın yapmamışsın, umurlarında değil. Ucuz olsun yeter. Ama bu seferkinin konusu...

— Nasıl bir şey?

— Yaşlı bir adam var. Karısı ölmüş. Bir huzurevinde yaşıyor.

— Çocukları...

— Çocuğu yok. Bu adam biraz ters bir adam. Çevresindekiler de pek bulaşmıyor zaten. Huzurevinin müdürüyle yaptığı bir konuşmadan bir iki tane uzak akrabası olduğunu öğreniyoruz. Müdür, adamı çevresine biraz daha sevgiyle bakması için uyarıyor, dostça yaklaşıyor. Ama adamımızın böyle sözleri dinlemeye niyeti yok.

— Buna senaryo değil özyaşamöyküsü deniyor...

— Terbiyesizleşme... Böyle saçma yorumlar yapacaksan anlatmayayım.

— Özür dilerim baba, birden kendimi tutamadım. Anlat lütfen.

— Huzurevi sakinlerinden bir kadının ısrarı üzerine Türk Sanat Müziği korosuna yazılıyor.

— O kadar huysuz ve yalnızlığı seven bir adamın aniden koroya girmesi saçma değil mi?

— Aniden oluyor dedim mi? Hem daha iyisini yazabiliyorsan buyur sen yaz. Hiç değilse senin hikâyelerindeki gibi denizkızlarına âşık olan şair ruhlu balıkçılar yok.

— Okuduğunu bilmiyordum.

— Neyse... Çalışmalar süresince adamımız çevresindekilerle biraz olsun kaynaşıyor. Kimi kabalıkları yontuluyor. Sonunda konser günü gelip çatıyor. Koroda görev alan herkese ikişer kişilik davetiye veriyorlar. Herkes kimi davet edeceğini anlatıp duruyor ama adamımızın davet edeceği kimsesi yok. Konser gününün sabahında salona gidip kendisi için ayrılan koltukları uzun uzun seyrediyor. O koltuklarda karısının, kız kardeşinin, akrabalarının filan oturduğunu hayal ediyor. Sonra gün boyunca bütün tanıdıklarına tek tek uğruyor, akşam için davet etmeye çalışıyor. Ama yıllar boyunca çevresine o

kadar kötü davranmış ki, kimse gelmek istemiyor. Her gittiği yerde bahanelerle karşılaşıyor. Hatta berberini, sürekli alışveriş yaptığı bakkalı bile çağırıyor ama nafile.

— Bütün bu reddedişler adamın kendisiyle hesaplaşmasını sağlıyor mu peki?

— Onu seyredince anlarsın. Filmin sonunda konser gecesine gidiyoruz. Kamera önce salonu gösteriyor. Adamımız için ayrılan yerlerde iki kişi oturuyor. Sonra yavaş yavaş sahneye döndüğümüzde, adamımızın orada olmadığını, yerinin boş olduğunu görüyoruz. Bütün arkadaşları gözyaşları içinde adamımızın en sevdiği şarkıyı söylüyor. Şarkının sonunda müdür sahneye gelip, adamımızın konserden hemen önce bir kalp krizi geçirip hastaneye kaldırıldığını ve az önce gelip o boş koltuklara oturan doktorların da acı bir haber getirdiğini söylüyor.

— Hayattaki bütün ilişkilerinde boşluklar bırakan adam, son olarak kendi yerini boş bırakıyor.

— İşte artık ne dersen de...

— Sonunu beğenmedim, tam da anlatmak istediğin fikre yakışacak bir sürü boşluk var. Madem adam kalp krizi geçiriyor, konser neden iptal edilmiyor? Neden doktorlar gelip o boş yerlere oturuyor? Fazlaca duygu sömürüsü var.

— Oynayacak mıyız, gevezelik mi edeceğiz?

— Ne?

— Pencü se... Üç sıfır oldu. Bir marslık işin kaldı.

— Ziyaret saati bitmek üzere.

— Merak etme, ben işini çabuk bitiririm. Hem oyunları yarım bırakmayı hiç sevmem.

Huzurevine yerleşmek istediğini söylediğinde ne yapacağımı bilememiştim. Bir yandan, bir sürü ihtiyarla birlikte ölümü beklemeye başlayacak olman düşüncesinden rahatsız oluyor, bir yandan da sana bakmayacak olmanın getirdiği bir rahatlama hissiyle doluyordum. Bakamazdım sana. Arada bir gerçekleştirdiğimiz bu görüşmelerdeki, baba-oğul ilişkimizin neredeyse tek göstergesi olan şu saçma tavla oyunu sırasındaki sakinliğimi koruyamazdım beraber yaşayacak olsaydık. Günün birinde seni karşıma alır ve, “Otur bakalım tarih

öğretmeni Fevzi Bey," derdim, "otur ve anlatmaya başla." Derdim ya, korkmazdım senden. Annemi sorardım sana, Çiğdem'i sorardım. Bir de... Yok yok, kendimle ilgili hiçbir şeyi sormazdım. Bunca yıl sonra, hem de giderek sana benzemeye başladığımı anladığım bir zamanda ne sorabilirdim? Bana beni anlat dediğimde, seni dinleyeceğimi o kadar iyi biliyorum ki.

— Sen bir şeyler yazıyor muydun?

— Yeni bir öykü yazıyordum ama...

— Bari bir roman yaz. Hikâyeden para kazanamazsın.

— Yazdıklarımı aşağılamaktan ne zaman vazgeçeceksin?

— Ne aşağılaması yahu? İyiliğin için roman yaz dedim, o da kabahat oldu. Zaten böyledir işte, kurt kocayınca...

— Yapma baba. Ne sen yaşlanmış bir kurtsun, ne de ben alaycı bir köpeğim.

— Ciharı yek...

— Marsa gidiyorsun.

— Sen bu kafada oynamaya devam edersen, ömrün boyunca koltuğunun altına alırsın tavlayı. Yine dua et, ben dürüst dürüst uyarıyorum. El âlem böyle de yapmaz, arkandan dilli düdük çalarlar.

— Neden hep nefret dolusun baba?

— Büyüdün de babanı sorguya mı çekiyorsun ulan?

— Bir kere olsun seninle istediğim rahatlıkta konuşamaz mıyım? Belki bir daha bunları hiç konuşamayacağız... Eğer yarın...

— Sus. Yarın hiçbir bok olmayacak...

Gözlerin doldu. Ne o, ağlayacak mısın yoksa? Sakın yapma bunu. Seni tanımaya hazırım. Ama yıllardır tarih öğretmeni Fevzi Bey olarak tanıdığım adamın babama dönüşmesini görmeye hazır değilim. Sakın ağlama.

— Bilir misin bir zamanlar çok güzel ut çalardım.

— Bilmiyordum. Açıkçası düşünemezdim de. Sen gözümde her zaman çok katı bir adam oldun baba. Seni ut çalarken düşünmek bile garip geliyor.

— Ukalalık yapma. Çalardım ya, hem de güzel çalardım.

— Neden bıraktın?

— Annenle yeni evlenmiştik. Bazı akşamlar yemekten sonra, annen sobanın üstünde kahve pişirirken tellerde gezinirdim. Sesim kötüydü, şarkı söyleyemezdim, ama pek güzel taksim geçerdim. Ev kahve kokmaya başladığında, omuzlarımı öne verip boynumu şöyle bir geriye atar, o güzel seslerin ahenginde hayaller kurmaya başlardım. Sonra bir gece...

— Eeee?

— Bir gece eskisi gibi çalamadığımı fark ettim. Boynumu her geriye atışımda gömleğimin kolalı yakası ensemi keser, musikinin huzuru ile hayatın canımı yakan gerçeklerini dengelemeye çalışırdım... Ne o, şaşırdın mı şairane bir laf duyunca? Senin boyun kadar şiir kitabı okudum ben oğlum.

— Yoo yoo, şairane bir şeyler söylediğinin farkına bile varmadım. Neden çalamadığını düşünüyordum.

— O gece canım acımadı, çünkü annen gömleğimin yakasına pamuklu bir astar dikmişti. Anladım ki, insan evlenince eskisi gibi olamıyormuş. Ertesi gün sattım udumu.

— Seni alkışlamamı beklemiyorsun herhalde. Saçmalık bu. Sakın kızma bana ama bu düpedüz saçmalık. Seni bu kadar seven ve kılına bile zarar gelmemesi için her şeyi yapan bir kadına sırf bu nedenle mi cehennem azabı çektirdin yıllarca?

— Ben beni korumasını istemiyordum ki. O acıları yok etmesi için değil, benimle paylaşması için evlenmiştim annenle.

Ağlıyorsun. Boşuna uzatıyorum bu mendili değil mi? Sen kendine yetersin. Gözlerini ceketinin koluna silersin, yanlışlarını içine gömersin, paramparça ettiğin hayatları görmezden gelirsin. Artık karın yok yanında. Kızın denizler aşırı bir memlekette bambaşka bir hayatın parçası oldu. Oğlun... Tavla arkadaşın, belki de yarın... Benim hiç doğru dürüst sevgilim olmadı biliyor musun baba? Hep gelip geçici

aşklar yaşadım. Bir kadında ne arayacağımı bile bilemedim. Ama daha da kötüsü, bir kadına ne verebileceğimden haberim olmadı. Bir kadınla bir erkeğin arasındaki mutluluğun büyüsü neydi? Her yeni ilişkimde annemle seni unutmaya çalıştım. Çevremdeki mutlu ilişkilerden kopya çektim. Kendimi unuttum, omzumda bir başkasının ceketiyle girdim her yeni ilişkinin kapısından. Her ilişkimde bir başkasının ceketini unuttum. Ben hiç arkamı dönüp gidemedim baba, bir daha açılır umuduyla boş yere bekledim o kapıların önünde. Oysa kimse bedenime oturmayan o ceketi yüzüme atmak için bile kapıyı açmadı. Ben bütün aşklarımı o senin bir türlü beğenmediğin yazılarımda yaşadım. Düşlerden eşler yarattım. Sen nasıl kaçtıysan annemin en gerçek aşkından, işte ben de öyle koştum *olmayan kadınlarım*'ın kollarına.

— Yenildin.

— Yine yenildim.

— Bu tavla denen oyundan nefret ediyorum biliyor musun?

— Şaka mı bu? Ama benim de nefret ettiğimi bildiğin halde yıllardır oynuyoruz.

— Beni yenmen umuduyla oturuyorum her seferinde bu salak oyunun başına.

— Nasıl yani?

— Anlatması zor, boş ver...

— Ne olur bari şimdi kaçma, ne olur boş ver deme.

— Sultan II. Mehmed'in ilk tahta geçişinde babasına yazdığı mektubu bilir misin? Sultan bensem orduların başına geçmenizi emrediyorum, yok eğer sultan sizseniz zaten başkomutanlık görevinizi yapmalısınız, dediği mektup. Benim de bıyıklarının terlemeye başladığı günlerden beri bir hayalim vardı. Kıran kırana bir tavla maçı yapacaktık. Yenilecektim ve işte oğlum, diyecektim, artık sen de bir erkek oldun.

— Bir erkek olduğumu, oğlun olduğumu söylemen için seni yenmem mi gerekiyordu baba?

— Ben... bilemiyorum... Galiba... galiba gerçeği şimdi görebiliyorum. Yani... sen her zaman büyük bir adamdın. Ama benim,

baban olduğumu anlamam için yenilmem gerekiyormuş.

Sana sarılabilir miyim? Yoo hayır, bu kadar basit değil. Ben seni yenmek istemiyorum ki. Bunu hiçbir zaman istemedim. Ben sadece senin hayatında olmak istedim. Şimdi gideceksin. Huzurevindeki odana dönecek, uyumadan önce annemi, Çiğdem'i düşünecek, sabaha kadar Nedim Bey'i boğma planları yapacaksın. Bense burada, bu soğuk hastane odasında kalacağım. Uyumadan önce annemin her sabah okula yollarken nasıl arkamdan dua ettiğini, kardeşimle birlikte biriktirdiğimiz deniz kabuklarını, seninle gidemediğimiz lunaparkı, seyredemediğimiz futbol maçlarını, içemediğimiz içkileri düşüneceğim. Sabahki ameliyat aklıma gelemeyecek bile. Ya da sonrasında yaşayacağım o ıstırap dolu tedavi süreci.

— Kalmamı istemediğine emin misin?
— Sağ ol, hiç gerek yok. Zaten refakatçiye izin vermiyorlar.
— Ben refakatçi değilim, ben senin babanım.
— Biliyorum.
— Korkuyor musun?
— Hayır baba, korkmuyorum.
— Atlatacaksın oğlum. Yıllar sonra gülüp geçeceğiz bugünlere. Hem daha beni yenmedin. Şu tavlayı koltuğumun altına verene kadar kendine iyi bakmak zorundasın.
— ...
— Ben sabah erkenden burada olacağım. Ameliyata girmeden yanına gelirim. Doktora sordum, ancak akşama doğru kendine gelirmişsin. Gözünü açtığında yanında olacağım.
— ...
— Gel buraya...

Sarılıyorsun. Bu saçlarımdaki senin elin mi baba? Ama ağlamayacağız değil mi? Çünkü ikimiz de kocaman adamlarız. Sadece bir süre böyle duracağız ve sonra kendi kapalı hayatlarımıza

döneceğiz. Kapının arkasına kendi ceketlerimizi asıp yeni günü bekleyeceğiz.

— Yarın görüşürüz oğlum.
— Görüşürüz baba.

Gidiyorsun. Hastanenin buz beyazı koridorunda gittikçe küçülen bedenini seyrederken, bugünün hayatımın en mutlu günlerinden biri olduğunu düşünüyorum...

RAKI, SU VE BUZ

Zırrr!.. Zırrr!.. Zırrr!..

Saat çalıyor. Uyanmalısın. İçindeki sıkıntı, yeni güne, günaydın diyor. Kalkmalısın. Odandasın. Kalın perdenin arasından sızan ışığa bakıyorsun. Bugün hava nasıl acaba? Uyumaya devam etmek istiyorsun. Gözlerini kapatıyorsun. Üniversite yılların aklına geliyor. Arkadaşlarının "Yurdun En Uykucu Öğrencisi" madalyasını taktıkları günü anımsıyorsun. O gıcırtılı ranzanın, sert şiltesini hissediyorsun vücudunda. Öğrencilik görüntülerinden, bir deniz kenarı görüntüsüne geçiyorsun. Uyku ile uyanıklık arasındaki sınırdasın. Her an yeni düşlere yenik düşüp, uyumaya devam edebilirsin. Aniden kalkıyorsun. Başın dönüyor, tatlı bir üşüme sarıyor tenini. Terliklerini arıyorsun. Uykunun büyülü zarından sıyrılıp, günün iç sıkıcı gerçeğini giyebilmek için, yaşamının sıradan bir nesnesine dokunman gerekiyor. Terliklerini buluyorsun. Uyandın.

Çaydanlığın altını yakıyorsun. Üstünde güneş resimleri olan fincanına, bir çorba kaşığı hazır kahve koyuyorsun. Tuvalete gidiyorsun. Klozete oturup, her zaman çamaşır makinesinin üstüne koyduğun çizgi romanlardan birinin sayfalarını karıştırıyorsun. Kaynayan suyun ıslığı dalıp gitmene izin vermiyor. Kahveni içerken, tıraş oluyorsun. Tıraş köpükleri, fincanın kenarına bulaşıyor. Çenendeki çukuru tıraş ederken çok dikkat ediyorsun. Sonrasında aynı dikkati göstermediğin için, boynunda bir nokta kanamaya başlıyor. Bir parça tuvalet kâğıdıyla kanı durdurmaya çalışıyorsun. Kahveni

bitiremiyorsun. Kalanını lavaboya döküp dişlerini fırçalıyorsun. Ellerini ve yüzünü kuruluyorsun. Havluyu yavaşça çekiyorsun yüzünden. Her gün oynanan bir tiyatro oyununun perdesi yavaşça açılıyor. Sahnedesin. Tek başınasın. Başroldesin. Günaydın.

Hava güzel. Dolmuş durağında beklerken, tanıdık yüzler görmek umuduyla çevrene bakınıyorsun. Sadece kadınlara baktığını fark ediyorsun. Sadece kadınlara baktığını herkesin anladığını sanıyorsun. Utanıyorsun. Ama karşıdan gelen kısa saçlı kıza bakmaktan kendini alamıyorsun. Kızın görüntüsüyle Sinem'in görüntüsü yer değiştiriyor. İçin bir tuhaf oluyor. Koşup Sinem'e sarılmalı, çok özledim, demelisin. Dakikalardır gelmeyen dolmuş, aniden Sinem'le aranıza giriyor. Kavuşamıyorsun.

Dolmuş seni evden uzaklaştırıp, işe yaklaştırdıkça, başka düşünceler üşüşüyor kafana. Bunların en önemlisi, hazırlamakta olduğun yazı dizisi: "Kenardakiler." Yazı dizisine bu adı verdiğini duyduğunda, Cem'in söylediği söz içini rahatsız ediyor: "Oldu olacak, *Tutunamayanlar* koysaydın." Herkesin Oğuz Atay'a sığındığını, ona olan hayranlığını bu kadar doğrudan bir isimle çağrıştırmanın zararına olacağını söylemişti Cem. Yeni bir ad koymaya karar veriyorsun. "Kent ve İnsanlar" ya da "Görünmez Adamlar" ya da... Cem'in görüntüsü bulduğun her yeni adda karşına dikiliyor. Cem... Gazeteciliği, yazıyı ve daha birçok şeyi öğrendiğin insan. Ustan. İki yıl önce, yeni binyıla, uzaklarda bir kasabanın, buz gibi otel odasında girmene neden olan kişi. Onun yardımcısı olmaktan, tek başına bir gazeteci olmaya geçtiğin gün sevinçten ağlayacak gibi olan duygusal adam. Desteğine her an gereksinim duyduğun dost. Bu yazı dizisini hazırlamaya karar verdiğin ve malzemeleri topladığın gün nasıl heyecanla yanına koştuğunu anımsayınca gülüyorsun. Yanında oturan kadın neden güldüğünü anlamıyor. Sana tuhaf tuhaf bakıyor. Kadına, sizin öykünüzü de yazmak isterdim, demek geçiyor aklından. Aceleyle ağzını açıp bağırıyorsun: İnecek var.

Gazete binasının önü kalabalık. Birçok arkadaşın günlerdir maaş alamıyor. İşten çıkarılmalar sürüp gidiyor. Kimseyle göz göze gelmemeye çalışarak döner kapıdan içeri süzülüyorsun. Turnikenin açılmasını sağlayan elektronik kimlik kartını yuvasına götürüyorsun. Vücudun ezberlenmiş bir hareketle ileri doğru atılıyor. Takılıyorsun. Turnike açılmıyor. Bir kez daha deniyorsun ama bunun boşa çaba olduğunun farkındasın. Kovuldun... Kovuldun... Kovuldun... Göz göze gelmemeye çalıştığın o arkadaşlarından birisin artık. Son bir umutla güvenlik görevlilerine doğru yürüyorsun. Alacağın yanıtı bildiğin halde soruyorsun. Sesin titriyor. Kartınız iptal edilmiş, diyorlar, İnsan Kaynakları'yla görüşmelisiniz. Bir telefon etmene izin veriyorlar. İnsan Kaynakları'ndan bir kız, olabildiğince soğuk bir sesle, işine son verildiğini, tazminat yolunun açık olduğunu bildiriyor. Kızın sesini Sinem'in sesine benzetiyorsun. Özel eşyalarını almak istediğini söylüyorsun. Bunu ancak güvenlikten bir görevli eşliğinde yapabileceğini söylüyor. Telefonu güvenlik görevlisine veriyor ve kararı duymasını sağlıyorsun. Şu kenarda biraz bekleyin, diyor. Beklerken turnikeye korkarak yaklaşan, içeri girebildiği için mutlu olan, giremeyince bağrınan, ağlayan, susup sessizce geri dönen arkadaşlarını izliyorsun. Bir anda aklına hiç birikmiş paranın olmadığı geliyor. Korkuyorsun. Güvenlik görevlisi seni içeri sokuyor. Bir daha hiç binemeyeceğin asansörü beklerken, o güne kadar duvarlarda asılı olan resimlere hiç bakmadığını fark ediyorsun. Masanın yanına gelirken, bir iki arkadaşın şaşkın gözlerle sana bakıyor. Grafik servisinden Banu, yanında güvenlik görevlisini görünce ağlamaya başlıyor. Gelip sarılıyor. Cem de gitti, diyor. Bir anda yerin ayağının altından kaydığını hissediyorsun. Düşeceksin. Bu söz, karanlıkta uçan bir yarasa gibi beyninin her kıvrımına çarpa çarpa yol alıyor kafanın içinde: *Cem de gitti*. Sersemlemiş bir durumda, not defterlerini, kalemlerini, telefon numaralarını yazdığın kâğıtları, kitaplarını toparlıyorsun. Güvenlik görevlisi bilgisayarını açmana ve dosyalarını kaydetmene engel oluyor. Bilgisayar disketlerini alman da yasak. Kesin emir var. Ama bütün yazılarım orada diyecekken, vazgeçiyorsun. Günlerdir üstünde uğraştığın yazı dizisinin bütün çalışmalarının "burada" kalacak olması sinirlendiriyor seni. Söylenmeye başlayınca, İnsan Kaynakları'nı araman gerektiği bildiriliyor. İnsan Kaynakları, insana yakışan bütün

kaynakları kurutmaya devam ediyor. Kuruyorsun. Hiçbir yeri aramadan, hiç kimseyle vedalaşmadan çıkıp gidiyorsun. Artık işsizsin.

Ne zaman eve geldiğinin farkında değilsin... Sadece yürüdüğünü ve yol boyunca Cem'i aradığını anımsıyorsun. Cep telefonu, ev telefonu, annesinin evinin telefonu, hatta ayrıldığı eşinin telefonu yanıt vermeyince, evine gitmeye karar verdin. Ama Cem'i çok iyi tanıyorsun ve yalnız kalmak istediğini anladın. Sen de yalnız kalmak istiyorsun. Cep telefonunu kapatıp ev telefonunu da fişten çekiyorsun. Bir kâğıt kalem alıp hesap yapmaya başlıyorsun. Durum kötü. Daha da kötü olacağı şimdiden belli. Sabahtan beri bir şey yemedin ama açlık hissetmiyorsun. Buzdolabında bir şişe büyük rakı var. İçip içip sızmaya karar veriyorsun. Hayatında ilk kez bu saatte içmeye başlayacaksın. Aldığın ilk yudum, mideni yakıyor. İkinci yudum canını acıtıyor. Üçüncü yudumdan sonrasını düşünmüyorsun.

Çalışma masanın başındasın. Önünde rakı kadehin, kurşunkalemlerin, kâğıtların ve sigaran var. Küçük müzik setinden Hümeyra'nın sesi yükseliyor: *"Kızıl havaları seyret ki akşam olmakta..."* Haşim'in dizelerine kulak veriyorsun. Birden içinde yazmak için inanılmaz bir istek uyanıyor. Beyaz kâğıdın üstüne, en süslü el yazınla "Kenardakiler" yazıyorsun. Yazacaksın, karar verdin. Hemen mutfağa gidip bir paket lastiği alıyorsun. Kurşunkalemi lastikle ortaparmağına tutturuyorsun, çocukluk yıllarından kalma bir alışkanlık. Canın acıyana kadar yazmak için bulduğun bir yöntem. Çalışma masanın başına dönerken, yazı dizin için ilk görüştüğün adamın hikâyesi geliyor aklına. Artık öyle bir yazı dizisi olmayacak. Ama bu insanların hikâyelerini kaldırıp çöpe atmaya için elvermiyor. Bir kitap yazmaya karar veriyorsun... O insanların ağzından yazacağın bir kitap. Şehir Hatları vapurunda tanıdığın adamın yüzü, gözlerinin önünde. Beynindeki sözler, kaleminde harflere dönüşüp kâğıda yayılmaya başlıyor. Başlık atıyorsun: "Kahkaha Satan Adam."

Tiyatroya merakınız var mıdır?.. Tabii ya, herkes bu soruya aynı cevabı verir. Bugüne kadar, bir Allah'ın kulunun, ben sevmem, dediğini duymadım. Herkes bayılır tiyatroya ama en son ne zaman gittiniz, diye soracak olsan, kem küm, geçiştirirler. Eskiden böyle değildi. Televizyonun gelmesinin tiyatroyu öldürdüğünü söylüyorlar ya, o da yalan. Hiç unutmam, televizyonun ilk yıllarında, ne güzel tiyatro eserlerini seyrettirirlerdi bize. Klasikler, komediler... Ama işte o günler, son güzel günlerdi. Sonra ne olduysa oldu, her şey tepetaklak gitmeye başladı. Aslında ne olduğunu biliyorum ama benim anlatmak istediğim o değil. Benim derdim vefasızlıkla... Bak şu elimdeki küçük fotoğraf albümünü görüyor musun? Ben bunun adını "Vefasızlar Müzesi" koydum. Aslında böyle can sıkıcı konulardan konuşmayı sevmem. Neşeli bir mizacım vardır. Yoksa vardı mı demeliyim? Artık gücüm kalmadı. Özellikle bu sıkıntılı günlerde hepinizin bir parça tebessüme ihtiyacı olduğunu gayet iyi biliyorum efendim. İnanın, şu kısa yolculuğumuz müddetinde sizi biraz olsun güldürebilmeyi ben de çok isterdim. Ama bir yandan bu acımasız hayatın gerçekleri var. Az sonra anlatacaklarımı dinlerseniz, gülmenin bana ne kadar uzak olduğunu göreceksiniz. Şu anda karşınızda güldürmek uğruna gülmekten vazgeçen bir adam var. Dilerim insanları güldürebilmek için kahkahası elinden çalınan bir adamın hikâyesi sizi sıkmaz. Efendim, bendeniz Fahrettin Serimoğlu. Doğma büyüme Kadıköylüyüm. Çocukluğumdan beri insanları güldürebilmek için elimden geleni yaparım. O yıllarda, komşularımız akşam oturmasına geldiğinde rahmetli anneciğimin ısrarıyla, taklitler yapardım. Nur içinde yatsın, Vahi Öz'ün tavuk gibi yürümesini ve, "Mualllaaa!.." demesini taklit ettiğimde, izleyenler gülmekten yerlere yatardı. Ailece gittiğimiz yazlık sinemalarda ne seyrettiysem, aynen yapardım. Hatta kimi zaman koca filmi, taklitlerle süsleyerek anlattığım olurdu. Gerçi babam kadın taklidi yapmama kızardı, ama komşuların keyfi kaçmasın diye ses çıkarmazdı. Önceleri sadece hareketleri taklit ederdim, sonra ses üstüne de çalışmaya başladım. Büyüdükçe sinema sanatçılarının yanına, politikacılar da katılmaya başladı. Anlayacağınız, ne görsem, hafızama kaydediyor, sonra da evde, okulda, misafirlikte ortaya çıkıp gösterime başlıyordum. Bu yeteneğim ailemin pek hoşuna gidiyordu. Ama ne yazık ki tiyatro

okumak istediğimi söylediğimde babam küplere bindi. "Serimoğullarının torunu soytarılık okuluna gidiyor dedirtmem!" diye çıkıştı. Aslında geri kafalı bir adam değildi, ama tiyatroculuğun soytarılık demek olmadığını bir türlü kabul ettiremedim. Liseden hemen sonra askere gittim. Babamın benden ne istediğini gayet iyi biliyordum; bir devlet dairesinde çalışmam, evlenip çoluk çocuğa karışmam... Ama babam, hiçbir engelin içimdeki tiyatro sevdasını, taklit yeteneğini öldüremeyeceğini bilmiyordu.

Konuyu adamın ağzından anlatmaya çalıştığın için, bir sürü önemli noktayı atlamak zorunda kaldın. Adamla vapurda karşılaşman, durup dururken yanına gelip oturması, beyaz takım elbisesinin yakasındaki karanfil, elindeki eski püskü fotoğraf albümü, buram buram nane kokan nefesi... Bütün bu ayrıntılar olmadan, istediğin etkiyi yaratamayacağını düşünüyorsun. Gazeteci kimliğinden sıyrılman gerekiyor. Yoo, gerekmiyor, çünkü zaten artık gazeteci değilsin. Rakını tazelemek için kalktığında, Cem'i aramak geçiyor içinden. Vazgeçiyorsun. Ne konuşacaksın ki?.. Kovulduğun halde, elindeki konuyu yok etmeye kıyamadığını ve bir kitap yazmaya başladığını ama takılıp kaldığını mı anlatacaksın? Her zaman yaptığın gibi ondan yardım mı isteyeceksin? Bir an önce sarhoş olup, sızabilmek için biraz daha fazlaca koyuyorsun. İçinde dalgalar oynaşan sıvının, suyla karıştığı anda beyazlaşmasını seyrederken, bir anda aklına yeni bir fikir geliyor. Artık bir gazeteci olmadığına göre tarafsız olarak gerçeği aktarmak zorunda değilsin; sen de saf malzemeyi sulandırabilirsin. Sana yepyeni bir kapı açtığı için rakıyı daha fazla seviyor, daha büyük bir yudum alıyorsun. Mmm, nefis olmuş... İşte sen de Fahrettin Serimoğlu'nun hayatını böyle nefis bir hayat haline getirebilirsin. Yeni kitabının adını buluyorsun: "Rakı Öyküleri." Bir ölçü gerçek hayat, biraz yazar parmağı ve metinle yazar arasında soğukluk yaratacak kadar buz.

Askerden döndüğümde, ailem hemen bir işe girmem için baskı yapmaya başladı. Ama benim gözüm hâlâ tiyatrocu olmakta, o

sahnenin tozunu yutmaktaydı. Sabah dokuzdan akşam beşe kadar çalışmak fikri bile tüylerimi diken diken ediyordu. Yine de aileme, özellikle de babama karşı koyamadım ve bir devlet dairesinde çalışmaya başladım. Her işte bir hayır vardır derler ya, bu sözü yabana atmamak lazım. Dairede tanıştığım bir arkadaşım, hayallerimin bir nebze olsun gerçekleşmesini sağladı. Bu arkadaşım sayesinde Kadıköy Halk Eğitim Merkezi'nde açılan bir tiyatro kursuna yazıldım. Evdekilere de haftada iki gece mesaiye kalmam gerektiğini söyledim. Bambaşka bir adam olmuştum. Durmadan okuyor, evde, dairede boş bulduğum her an mimik, temrin, hareket çalışmaları yapıyordum. Hocalarımız o dönemin değerli tiyatrocularıydı. Bendeki tiyatro sevdasını kısa sürede keşfedip, üstümde daha fazla durmaya başladılar. Özellikle Behzat Butak. Şimdi sağda solda komedyenim diye dolaşan bazı isimler var ya, onun eline su dökemezler. Bambaşka bir adamdı. Ne öğrendiysem ondan öğrendim. Ustamdı. Sahne trafiği nedir, antre nasıl alınır, küçük oynamak ne demektir, nerelerde es verilmelidir, ne bileyim işte, her şeyi ondan öğrendim. Sene sonu için Refik Erduran'ın "Bir Kilo Namus" adlı piyesini çalışmaya başladık. Benim de önemli bir rolüm var. Gece gündüz başka şey düşünemez oldum. Daha provaların birinci haftasında ezberim tamamdı. Behzat Bey benden son derece memnun, rol arkadaşlarım her sahne alışımda daha bir şevkle oynuyorlar. Çünkü, ukalalık olarak görmeyin ama, tiyatrocuların bir deyimi vardır "sahneyi kaldırmak" diye, işte ben sahne aldığımda da öyle oluyor. Kolay değil, yılların özlemini döküyorum ortaya. Temsil günü yaklaştıkça, heyecanım da artmaya başladı. Gerçi kendimden eminim ama sahneye çıkmayan o heyecanı bilemez. Bambaşka bir duygudur... Temsile bir hafta kala, bir sabah babam, ahbaplarımızdan birinin kızını pek beğendiğini, benim de evlenme yaşımın geçmeye başladığını söyledi. Ben daha ağzımı açamadan, "Görücü gideceğiz, çarşamba gecesi için haber gönderttim," dedi. Çarşamba gecesi, temsilin gerçekleşeceği gece. O bir haftanın nasıl geçtiğini, kaç kere babamın karşısına dikilip gerçekleri söylemeyi düşündüğümü, olanları anlattığımda Behzat Bey'in omzumu sıvazlayıp, "Sıkma canını, seneye başka bir piyeste çalışırız," dediği anda nasıl hüngür hüngür ağladığımı sormayın. Hayatımın değiştiği o çarşamba günü

benim rolümü Behzat Butak kendisi oynadı. Bense hayatım boyunca, benden tiyatroyu çalan babamın suç ortağı olarak gördüğüm kadınla, Sacide Hanım'la gerçekleştireceğim evliliğin ilk adımını attım. Bir tiyatro sahnesinde sözlerimden, bedenimden çıkıp seyircilere ulaşacak olan gözyaşlarımı içime gömdüm. Hem de yine o seyircilerle paylaşamadığım kahkahalarımın yanına...

Miden kaynamaya başlıyor. Mutfağa gitmek için ayağa kalktığın anda başın dönüyor. Oturuyorsun. Bir sigara yakıyorsun. Kahramanını duygusal bir adam yapmak için yazdığın bölüm, girişten de kötü oldu. Yazının dışında kalman gerektiğini düşünürken, konuyu iyice kendi dünyana hapsettin. Kendi yaşamını, kahramanının hikâyesine taşıdın. Babanın gazeteci olmak istemene karşı çıkışı, gizli gizli bir muhabir olarak çalışmaya başlaman... Ama daha kötüsü Fahrettin Serimoğlu ile Behzat Butak arasındaki ilişkinin, bire bir Cem ile senin arandaki ilişkiden alınmış olması. "Ustam" kelimesinin üstünü çiziyorsun. Birden için bir tuhaf oluyor. Sanki Cem adının üstünü çizmiş gibi hissediyorsun kendini. Evlendiği kadına Sinem'in annesinin adı olan Sacide adını koyarak yaptığın göndermeden utanıyorsun. Bir an telefonu fişe takıp, Sinem'i aramak için dayanılmaz bir istek duyuyorsun. Kimi zaman yaptığın küçük denemelerin asla öykü olamayacağını, gazetecilikten gelme bir "hikâye etme" yeteneğinin dışında bir yeteneğin olmadığını düşünen Sinem'i arayıp, "İlk kitabımı yazmaya başladım ve sana adamayacağım," demek istiyorsun. Bu zavallı düşünce ürpertiyor her yerini. Hava karardı, saatin kaç olduğunu bilmiyorsun. Kendine gelebilmek için sigarandan derin bir nefes aldığında, nikotinin kekremsi kokusu doluyor ciğerlerine. Kendine acıyorsun. İşinden kovulan ilk insan değilsin. Mutsuzluğuna bahane aradığın için utanıyorsun. Belki de gerçekten Sinem'in dediği gibi, hep başkalarının gölgesinde yaşayıp, duygu sömürüsü yaparak ilgi çekmeye çalışan bir adamsın. Oysa çocukken böyle miydi ya? Ne kadar da neşeliydin. İlkokulda "Orman ve Çocuk" ronduna çıktığın gün geliyor aklına. Hiç kıpırdamaması gereken bir ağaç rolü vermişlerdi sana. Ama sen durmadan küçük küçük adımlarla yerini değiştirerek arkadaşlarını şaşırtmış, bütün velilerin gülmesine neden

olmuştun. Gülüyorsun. Yine öyle neşeli olmalısın. Yazdıklarını okuyanların mutlu olmasını, gülmesini sağlamalısın.

O günden sonra tiyatroya küstüm. Tam babamın istediği gibi bir adam oldum. Evlendim, çoluk çocuğa karıştım. Ama yetenek kolay kolay terk etmiyor insanı. Ne zaman dairenin yaz kampına gitsek, millet, "Fahrettin Bey sahneye," diye tempo tutmaya başlardı. İki duble attıysam, kafam iyi olduysa, çıkar taklitlerden fıkralara, şarkılardan parodilere bir program patlatırdım. Arkadaş çevresindeki şöhretim aldı yürüdü. Bir gün İzmir Fuarı'nda Senar Bahçesi'nde oturuyoruz. Arkadaşlar yine tutturdular sahneye çık diye. Çıktım, bir iki fıkra anlatıp, bir de Demirel'le Ecevit'in taklidini yaptım. Seyirciler yerlere yattı. Patron geldi, "Aman ayağının altını öpeyim, sahneye çık," diye yalvardı. "Ben kapattım o defterleri," dedim. Adam baktı komedyensiz olmayacak, apar topar İstanbul'dan Balarıları'nı getirtti. Sonra çok ünlü oldular ama o gün orada ben adama "Olur," deseydim, bir halt olamazlardı. Tabii şöhretim sadece arkadaşların arasında kalmadı. Bizim daireye tapu işi filan için bir sürü şöhret gelirdi. Bir gün Saadettin Erbil geldi, hani şu televizyona çıkan çocuk var ya, Mehmet Ali, işte onun babası. Laflarken, adam benim hoş sohbetime, fıkralarıma hayran kaldı. "Aman Fahrettin Abi, ben seni buldum, bırakmam artık," demeye başladı. Bunların Beyoğlu'nda takıldığı bir kahve var, Artist Kahvesi diyorlar. Her gün orada buluşuyorlar, yanık, elli bir, çanaklı filan oynuyorlar. Arada setten çağrıldıklarında, rol çıktığında filan da kalkıp gidiyorlar. Ben de oraya takılmaya başladım. Ama filmlerde oynamak için değil. Çok teklif geldi, kabul etmedim. İşten çıktığımda, hafta sonları filan giderdim, oyun oynayıp sohbet ederdik. Bunların beni oraya çağırmasının asıl nedeni başka tabii. "Abi, şöyle bir rol geldi, nasıl oynasam, şu yörenin şivesi nasıl yapılır, falan filan..." Çoğu filmin senaryosu da orada yazılırdı. Sıkıştılar mı, bana sorarlar. "Yahu," derdim, "ben olmasam ne yapacaktınız?" Cevat Kurtuluş, Sami Hazinses filan çevremde pervane. Bir gün Ayhan Işık geldi, "Fahrettin Abi," dedi, "Cingöz Recai filme alınacak, ne yapacağımı bilemiyorum." Bu Cingöz Recai, Peyami Safa'nın yarattığı bir kibar hırsız tipi. Fransızların Arsen

Lüpen'inden devşirme. "Ulan Ayhan," dedim, "bunu da mı ben bulacağım?" Baktım çocuk çaresiz, oracıkta bir kahkaha şekli icat ettim. Böyle ağzını aça aça, sinir bozucu bir kahkaha. "Bak," dedim, "böyle gül, gerisini merak etme." Film bomba gibi patladı. Sonra gelip bir kere teşekkür etmedi. Neyse, yine de nur içinde yatsın, kral adamdı Ayhan. Emekliliğimin ertesi senesinde Sacide Hanım vefat etti. Çocuklar da çoktan evlenip barklanmışlardı. Ben de bütün gün kahveye gitmeye başladım. O yıllarda Ertem Eğilmez'in Arzu Film şirketi iyi işler yapıyor. Madem böyle iyi şeyler yapmaya çalışıyorlar, şunlara bir el vereyim dedim. Çağırttım bir gün Ertem'i, koşa koşa geldi, "Buyur abi," dedi, "beni çağırmışsın." Çok başka bir adamdı. "Geçenlerde bir oğlanla tanıştım, çok yetenekli bir çocuk, al bunu, bir de şöyle Fernandel gibi dişlerini göstere göstere güleceği bir rol yaz," deyince, "Aman abi, olur mu?" filan demeye başladı. Para yatıracak ya, çekiniyor tabii. "Uzatma ulan," dedim, iş bitti. Kemal Sunal'ın çıkışı odur işte. Ama çalışkan çocukmuş, yüzümü kara çıkartmadı. Sonra televizyon dönemi başladı. Bir gün İstiklâl Caddesi'nde yürüyorum, Öztürk Serengil pat diye önüme atlayıverdi. "Fahrettin Abi, seni gökte ararken yerde buldum, bana bir program fikri söyle," diye yalvarıyor. Bunun Adanalı Tayfur diye bir tiplemesi var, yıllarca ondan ekmek yemiş. Aslında o tipi de seslendirme sırasında Mücap Ofluoğlu yaratmıştır ya, neyse. "Sen şimdi git, haftaya kahveye gel," dedim. Yetenekli gençlerin çıkıp taklit yapacağı, ünlü komedyenlerin jüri olacağı, eğlenceli bir program düşündüm, ertesi hafta da metni önüne koydum: Gülünüz Güldürünüz. "Abi, bu program tutmaz, böyle 'On-Çok çok iyi', 'Altı-Gıdıkladı' filan diye puanlama yaparsak, halk bizimle dalga geçer," deyince, "Yahu deli etme adamı Öztürk, git programı çekmeye başla," diye azarladım. Program yayına girince yer yerinden oynadı. Öztürk, bir anda komedyenlerin duayeni oldu. Ama bırak beni programa davet etmeyi, bir teşekkürü bile çok gördü. Yıllar sonra o da vefasızlıktan dem vurarak göçtü gitti. Eee, etme bulma dünyası. Biraz yetenek pırıltısı gördüğüm herkesi adam ettim yıllarca. Sana şimdi isimlerini saysam şapkan uçar. Neyse, zaten yeterince başını ağrıttım. Kusuruma bakma. Şu elimde gördüğün fotoğraf albümü var ya, o yılların anılarıyla doludur. İstersen gösteririm. Hem de her bir fotoğrafın anısını anlatarak. Ama yanlış

anlamazsan, bir şey rica edeceğim. Şuradan bir tost, bir çay filan söylesen diyecektim. Bu kadar konuşunca insanın hem boğazı kuruyor, hem de karnı acıkıyor. Aslında bir kadeh bir şey içebilsem daha da iyi gelir ya neyse, sana yük olmayayım. Malumun, boş mideyle ne anı anlatılıyor, ne kahkaha satılıyor...

Aklın bomboş, içtiğin rakılardan ekşiyen miden gibi. Paket lastiğiyle tutturduğun kalemi çıkarıyorsun. Ortaparmağın hafifçe şişmiş. Buzdolabını açıp boş boş bakıyorsun. Ağzına bir parça peynir atıp rakını tazeliyorsun. Şişe boşaldı. Yaşadığın bir sarsıntının seni nasıl bu kadar çabuk yıkabildiğini anlamış değilsin. Bak, Cem de çıkarıldı işten. Onun şu anda böyle zavallı bir halde olmadığından eminsin. Peki seni hayata karşı bu kadar güçsüz kılan ne? Gazeteciliğinin Cem'in, yazarlığının Sinem'in gölgesinde kalmış olmasına izin verdiğin için kendinden nefret ediyorsun. Yazdıklarını okuyorsun. Tutarsızlıklarla dolu. Bölümler birbirinden kopuk. Karakter inandırıcı değil. Kötü, çok kötü... Tuvalete gitmek için ayağa kalktığında, günün ağarmaya başladığını fark ediyorsun. Biraz sonra, çalar saatin otomatik olarak ötmeye başlayacak. İşsiz, aşksız ve umutsuz bir güne davet edecek seni. İşte yine aynı şeyi yapıyorsun; kendine acıyorsun.

Tuvalete gidiyorsun. Fermuarını açarken duvara tutunman gerekiyor. Başın dönüyor. Yüzünü yıkamalısın. Aynaya bakıyorsun. Gözlerini tanıyamıyorsun. İçinden bir ses yükseliyor. Hâlâ yaşadığını kanıtlayabilmek için bir şey yapmalısın. İki seçeneğin var: Ya titreye titreye ağlayacak ya da çılgınca kahkaha atacaksın...

Şu anda senin için ikisi de aynı kapıya çıkıyor...

MASKELİ SÜVARİ

"Kırmızı düğmeye basarsan her şey silinir!"

Yıllardır yerleri bile değişmeyen eşyaları seyrediyorum. Her şey o kadar aynı ki, aniden amcamın sesini duyacağım hissine kapılıyorum. Pencerenin kenarındaki, üstünde sarılı siyahlı kocaman çiçek desenleri olan koltuğun üstüne oturuyorum. Kapının kenarında çocukluğum beliriyor. Orada durmuş, her zaman bu koltukta oturan amcasını seyrediyor. Hiçbir zaman yazılmayacak bir öykünün iki kahramanı gibi, bakışıp duruyoruz amcamla. "Gel bakayım buraya toraman," diyor amcam. Bir koşuda zıplayıveriyorum kucağına. "Ne o," diyor ince parmaklarıyla *Daglıs* bıyığını düzeltirken, "bugün kötü adam avı yok mu?" En sevdiğim oyunlardan birinin işareti bu. İçimdeki çığlığı bırakmaya dünden hazırım: "Haydi Silver iiilerrriii!.." Amcamın sağ dizi rahvan koşan bir at oluyor ânında. Ben de gözlerimi kısıp, koskoca çölde ne yöne doğru gideceğimizi kestirmeye çalışıyorum. Tamam, işte kötü adamlar orada. Parmağımla hedefimizi gösterip, "İşte at hırsızları orada!" diye bağırıyorum, "Deh Silver, deeeehhh..." Dörtnala at hırsızlarının olduğu yere yöneliyoruz. Biz asla Kızılderililerin peşine düşmüyoruz. Amcam "Amerika'yı yeniden istila etmeye gerek yok," diyor. Ne demek istediğini anlamıyorum. Dizi yorulmak nedir bilmiyor, son hızla gidiyoruz. Arada bir kişneyip, "Dıgıdık, dıgıdık..." demeyi de unutmuyor. Büyük çatışmaya yaklaştık, sağ elimin işaretparmağını ileri uzatıp başparmağını da yukarı kaldırınca harika bir silahım oluyor. Maskeli Süvari, kasabayı kötü adamlardan kurtarmaya hazır artık: degav, degav, degav... Ben tam kendimden geçmiş sağa sola ateş ederken amcamın gıdıklamalarıyla, çölde

olmadığımı hatırlıyorum. Gıdıklanmamak için bütün vücudumu kasıyorum ama bu sadece daha çok gülmeme neden oluyor. Çok mutluyum. Görevimizi bir kere daha başarıyla tamamladık.

Perdeyi aralayıp sokağa bakıyorum. Ne garip, sanki sadece bu evde değil, bu evin dokunduğu her yerde yaşam yirmi yıl önceki o güzel çocukluk günlerimde donmuş gibi. Sanki şimdi fırlayıp, amcamın verdiği demir paraları düşürmemeye çalışarak, karşıdaki bakkala gideceğim: "Bir tane beyaz gazoz, iki tane de kaymaklı bisküvi... Paramın üstünü vermeyi unutmayın ama..." Sonra büyükler sohbet ederken ben bir kenarda, amcamın aldığı otuz ikilik mum boya takımımla boyama yapacağım. Amcam yaptığım resme bakıp, "Aaa, ne kadar güzel bir köprü resmi. Gel bunu geçen sefer yaptığın çiftlik resminin altına asalım," diyecek. Koridordaki sergim gitgide büyüyecek.

Bütün bunları düşünürken gözüm sehpanın üstündeki kül tablasına takılıyor. Yarım küre biçiminde yeşil bir kül tablası. Tam ortasından çıkan çubuğa basılınca aşağı doğru inen bir kapağı var. Bu kapak büyükler için izmaritlerin göz önünden kalkmasına ve koku yapmamasına, benim için oynamaya yarıyor. Durmadan bastığım için kapağı bozduğum gün geliyor aklıma. Basmaya çalışıyorum ama kapak hâlâ bozuk. Elim uzunca bir süre kül tablasının üstünde kalıyor. Gözyaşlarıma engel olamıyorum.

Amcamın ölüm haberini iki gün önce işyerindeyken aldım. Öğlen yemeğinden yeni dönmüştüm. Annem telefon etti ve, "Galip Amcanı kaybettik," dedi. Üç kelime, hepsi bu. Anneme ne dediğimi hatırlamıyorum. Telefonu kapadım ve uzun bir süre boş boş, masamın üstünde duran gözlüğümü seyrettim. Amcama göre kötü adamları daha iyi görmemi sağlayan gözlüğümü. Ağlamadım. Uzak şehirlerde yaşayan akrabaların gelemediği cenaze töreninde, tabutu çevredeki bir iki yardımseverin desteğiyle taşıdığımız sırada da ağlamadım.

Amcamın ölüsünün, vefattan iki gün sonra ses soluk çıkmamasını merak eden komşular tarafından bulunduğunu öğrendiğimde de ağlamadım. En son geçen hafta konuşmuştuk, kaç gündür de aramak niyetindeydim, diyerek dövünmedim. Gözyaşlarım sanki şu kül tablasına dokunmamı bekliyorlardı. Demek ki amcamın arkasından gözyaşı dökebilmem için, onun evinde, onun eşyalarının önünde ve onun kadar yalnız olmam gerekiyordu. Neden böylesine yalnız olduğunu hiçbir zaman anlayamadığım amcama veda ediyordum. Sahi, sen neden yalnızdın amca?

Bu soruyu ne zaman sorsam, "Kurcalama toraman, ben böyle iyiyim," derdi. Gerçekten de iyi miydi? Birden aklıma annemin yüzündeki benler arttıkça söylediği söz geliyor: "Aaah ah, şu aynaların dili olsa da, gençken ne kadar güzel bir kadın olduğumu anlatsalar." Belki de her zamankinden çok istiyorum eşyaların dile gelmesini. Yıllardır aynı kitapların aynı raflarda durduğu şu kütüphane, çiçek desenli şu koltuk takımı, sehpa, yemek masası, duvarlardaki resimler konuşabilseler de anlatsalar Galip Sönmez'in neden bu kadar yalnız bir adam olduğunu. Özellikle de tam karşımda duran şu eşsiz Grundig.

Grundig, amcamın en değerli eşyasıydı. Bu kocaman müzik dolabının evdeki diğer eşyalardan çok ayrı bir yeri vardı. Her şeyden önce onun bir adı vardı: Grundig. Sonra o diğer eşyalar gibi sessiz, kendi halinde bir eşya değildi. Evin, amcamın, misafirlerin ve belki de en çok benim neşe kaynağımdı. Oysa şu anda ne kadar da sessiz duruyor. Ceviz mobilyasının hafif bombeli üst kısmı biraz tozlanmış. Ama açmaya kapamaya, kanal bulmaya ve sesini ayarlamaya yarayan üç düğmesi her zamanki gibi bembeyaz. Radyosunun *ajans* kanalına ayarlı olduğundan eminim. Sağ taraftaki kapağın içindeki yuvada bir pikap var. Çocukken karşısında durup, bir plak bitince öbürünü kendiliğinden nasıl düşürdüğünü ve iğnenin gelip yerine oturmasını büyük bir zevkle seyrettiğim o harika pikap. İşte çocukluğum Grundig'in önünde koşuşturmaya başladı bile. Bugün bu evde

çocuklar için parti var. Zıplamak, bağırmak ve patlayana kadar pasta yemek serbest. Çünkü bugün benim yaş günüm. On bir yaşıma basıyorum. Kuzenler, yeğenler hep bir aradayız. Hem annelerimiz babalarımız da başımızda değil. Bir tek amcam var. Yani istediğimiz kadar azabiliriz. İşte pikaba mavi kapağının üstünde pembe bir kız resmi olan kaptan çıkarılan 45'lik yerleştiriliyor. Şimdi oyun zamanı. Amcam hepimizin eline birer tabak veriyor. Kendisinin elinde de tabak var. "Şimdi," diyor, "şarkı boyunca ben ne yaparsam aynını yapacaksınız. Ama sadece bana bakacaksınız, birbirinize bakmak yok. Başlıyoruuuuz!" 45'lik dönmeye başlıyor, önce biraz hışırtı ve arkasından "Mavi Işıklar" topluluğu en sevdiğimiz parçayı söylemeye başlıyor: "Ob-la-diii... Obla-daaa... Bazen deeee... Lalaaa demeyi unutmaaa..." Dans ediyoruz. Amcam ne yaparsa ve ne derse onu yapıyoruz. "Durmak yok, dans edin. Şimdi sağa doğru zıplıyoruz, zıp-laaaa... Evet, tabağın altına elimizi sürüp sonra burnumuzu kaşıyoruz ve şimdi de sola zıplıyoruz, zıp-laa... Alnımıza üç kere vuruyoruz ve çömeliyoruz. Şimdiiii hoplaaa..." Gülmekten bir hal oluyoruz. Ama asıl eğlence şarkı bitip de birbirimize baktığımız anda başlıyor. Amcam kendi elindeki tabak dışındaki bütün tabakların altına, mumla is yapmış. Hepimizin yüzü simsiyah. Herkes kimin daha komik olduğunu görmek için koridordaki aynaya koşuyor. Galip Amcamı çok seviyoruz.

Oturduğum yerden kalkıp, amcamın duvarda asılı duran resminin yanına gidiyorum. Bu resimde otuz otuz beş yaşlarında olsa gerek. Hafif yan durmuş. Elimle önce gözlerini kapatıp, bademyağıyla bakım yapmayı unutmadığı *Daglıs* bıyıklarının yukarı kıvrılmasına neden olan ve yüzünden hiç eksik olmayan o çapkın gülümsemesini inceliyorum. Bir gün bile saçları dağınık, tıraşsız ve bakımsız olmayan, pantolonunu jilet gibi ütülemeyi, evde ropdöşambrıyla otururken bile fular takmayı ihmal etmeyen bu adamın neden hiç evlenmediğini, hatta onu neden hiç, bir kadınla yan yana görmediğimi düşünüyorum. Elimi aşağı kaydırıp, sadece gözlerine baktığımda gördüğüm hüzün bana, Sargın Pasajı'nın bodrum katındaki küçük dükkânında saat tamir ederek yaşayan Galip Sönmez'in yalnızlığını bir kere daha hatırlatıyor. Elimi

resimden çekerken, ona son kez dokunduğumu hissediyorum. Şimdi dükkâna ne olacağını bilemiyorum. Babam bu evi kiraya vermemiz gerektiğini söyledi. Ben de eşyalar satılmadan son bir kez burayı görmek, amcamla ve çocukluğumla baş başa kalmak istedim. Sahi, bütün bu eşyalara ne olacak?

Gözüm Grundig'in yanındaki sehpanın üstünde duran küçük teybe takılıyor. Şimdilerde kasetçalar filan diyoruz ama o zamanlar bizim için bu aletin adı teypti. Kalınca bir kitap büyüklüğünde, üstteki küçük düğmesine basılınca kaset yerleştirme yuvası çat diye açılan, altta da dört tane siyah, bir tane kırmızı düğmesi olan yepyeni bir oyuncak. Üstünde büyük harflerle ITT yazıyor. Ama ondan hiçbir zaman Grundig'de olduğu gibi özel bir isimle, 'I Te Te' diyerek söz etmiyoruz. O sadece bir teyp. Yalnız bu yeni oyuncağımızın Grundig'e göre eşi bulunmayacak bir yeteneği var. İçine bir kaset yerleştirdikten sonra kırmızı düğmesine basınca seslerimizi kaydedebiliyor. Biz çocukların tıpkı Grundig'e olduğu gibi bu yeni oyuncağa da dokunmaları yasak. Ama bu sefer çok daha ciddi bir uyarı var: "Sakın kırmızı düğmeye basma! Kırmızı düğmeye basarsan her şey silinir." Her şeyi silebilen bir alet. On beş gün önce bir akşam iş çıkışı amcama uğradığımda onu bu aletin başında müzik dinlerken bulmuştum. Bu beklenmedik uğramalarım ona, uzun süredir yasak olduğu halde bir duble rakı içme fırsatı yaratıyordu. "Yeğenim gelmiş yahu, bunu kutlamayacağım da neyi kutlayacağım."

Grundig'in altındaki dolabı açıyorum. Çocukken açmama izin verilmeyen bu dolabın içinde plaklar, kasetler, oynatıcısı bozuk olduğu için yıllardır seyredemediğimiz 8 mm'lik filmlerin kutuları var. Birden gözüm sağ taraftaki kutuya takılıyor. Ayakkabı kutusu büyüklüğünde bir kutu bu. Yere oturup kutuyu açıyorum. İçinde zarflar, mektuplar, kâğıt parçaları, fotoğraflar ve kasetler var. En üstteki 18 Temmuz 1964 tarihli, Refik Serimoğlu imzalı mektup. "Azizim Galip Bey," diye başlıyor ve "Gözlerinden muhabbetle öperim," diye bitiyor. Belli ki arkası gelmemiş bir dostluğun mektubu. Bir anda gizli gizli amcasının

eşyalarını karıştıran yaramaz bir çocuk gibi hissediyorum kendimi. İçim sıkılıyor. Ama diğer mektuplarda, kâğıtlarda, kasetlerde ne olduğunu merak etmekten kendimi alamıyorum. İşte amca, şimdi gerçekten baş başayız.

Siyah-beyaz bir fotoğraf var elimde. Kalabalık bir caddede çekilmiş, neresi olduğunu çıkaramıyorum. Amcam ve yanında tanımadığım bir kadın, yüzlerinde kocaman bir gülüşle fotoğrafı çeken kişiye bakıyorlar. Amcam her zamanki gibi şık. Kadının büyüleyici bir güzelliği var. Dudakları, başına yanlamasına oturttuğu şapkayla aynı koyulukta. Bir film afişinin önündeler ama afişte ne yazdığını okuyamıyorum. Oradan geçmekte olan bir adam da objektife bakmış. Fotoğrafın arkasını çeviriyorum: "4 Ekim... Roksan' la..." Amcamın özenli el yazısını hemen tanıyorum. Fotoğrafın hangi yılda çekildiğini yazmamış. Roksan adını okuyunca birden on sekiz yaşıma girdiğim gün aklıma geliyor. O gece babam, amcam ve ben yemeğe çıkmıştık. Ben arkadaşlarımla birlikte olmak istiyordum ama amcama göre o gün alkolle tanışmam ve içki adabını öğrenmem gerekiyordu. Onlara daha önce kaç kere bira, şarap, hatta daha başka bir sürü içki içtiğimi ve içmeyi bildiğimi söylemeyi düşündüysem de yapamamıştım. İstemeye istemeye gittiğim gece, amcamla babamın kollarında bağıra bağıra şarkı söyleyerek eve getirilmemle bitmişti. O gece amcam bir ara kızlarla aramın nasıl olduğunu sormuş ve hemen arkasından konuyu aşka getirmişti. İşte şimdi amcamın, "Bir kere âşık olunur oğlum," dediği anda, babamın, "Yine mi Roksan meselesi?" dediğini hatırlar gibi oluyorum. Fotoğrafa iyice yakından bakıyorum, nedense Roksan'ın yüzünü hafızama kazımaya çalışıyorum. Birden amcam kulağıma eğilip o her zaman yinelediği sözü fısıldıyor: "Bir kere âşık olunur. Aynaya her baktığında onun yüzünü görüyorsan iş bitmiş demektir. Gittiği günden sonra baktığın her yolun son durağında onu görüyorsan da, sen bitmişsin demektir."

Acaba Roksan şu anda nerededir? Yaşıyor mudur? Neden ayrıldılar? Geçen bunca yılda amcamı bir kere olsun aradı mı? Birden

evden fırlamak, ne yapıp edip Roksan'ı bulmak ve "Amcam senden başka kimseyi sevmeden öldü, gitti," demek istiyorum. Gerçekten de amcamın yıllar süren yalnızlığının nedeni bu kadın mıydı? Bir şeyler daha bulabilmek umuduyla kutuyu karıştırmaya devam ediyorum.

Elime bir kaset geliyor. Üstünde "Vahdi-Fasıl" yazıyor. Kasedi teybe yerleştirip çalmaya başlıyorum. Ne olduğunu anlayabilmem için sesi iyice açmam gerekiyor. Derinlerden gelen bir ut sesine kalabalık bir grup sesleriyle eşlik ediyor. Belli ki uzaktan akrabamız olan Vahdi Amca'nın ut çaldığı ve diğerlerinin de ona eşlik ettiği keyifli gecelerden birini kaydetmiş amcam. Tanıdık sesleri ayırt etmeye çalışıyorum ama başaramıyorum. Sonra birden amcamın sesini duyuyorum. Her toplantıda söylediği şarkıyı Vahdi Amca'nın udu eşliğinde söylemeye başlıyor:

"Enginde yavaş yavaş, günün minesi soldu
Derdim bana arkadaş, bugün de akşam oldu..."

Oturduğum yerden yemek masasına bakıyorum. Vahdi Amca en başta oturuyor. Udunu iyice göğsüne dayamış, neredeyse tek vücut olmuş. Hemen yanında amcam oturuyor. Babam, annem ve üç beş akraba daha var. Amcam arada ayağa kalkıp rakı kadehini başının üstünde çevirirken, "İç bade, sev güzel, var ise akl-ı şuurun," deyip bir solukta içiyor. Babam büyüklerin yanında oturmama kızıyor, içerdeki odaya gitmemi istiyor ama amcam toramanına toz kondurmuyor. Ben bir prensim, bu ev de benim sarayım.

Çocukken kimi geceler yatağıma yattığımda, "Keşke," derdim kendi kendime, "babamın yerine amcam babam olsaydı." Gerçi babamla da çok keyifli dakikalar geçirirdim ama amcam bir başkaydı. O, bakışlarımdan ne hissettiğimi anlar, bir sözüyle dünyamı değiştirmeyi başarırdı. Babamla aramızda hep bir disiplin sorunu oldu. Bu yaşımda bile her şeyime karışır. Üstümdeki etkisi biraz azalacak olursa, yanlış yollara sapacağım korkusu varmış gibi davranır. Askerden

döndüğümde bu baskısı beni daha da bunaltmaya başlamıştı. O günlerde iş arıyordum ve bu konuda kararı benim vermeme engel oluyordu. Sonunda patladım ve alıp karşıma konuştum. Bağırmaya başladı, adam olmayacağımı, bu kafada devam edersem amcam gibi, iki kuruş paraya muhtaç, sıcak bir yemeğe hasret yaşayacağımı söyledi. Ben de, belki de istediğim budur, deyip vurup kapıyı çıktım. O günden beri aramızdaki soğukluk geçmedi. Annem ise hep bir gölge gibi dolaşmıştır evde. Babamın koca gövdesinin ancak dibinde görülebilen küçük gölgesi. Arkadaş sohbetlerinde ne zaman tek çocuk olduğumu söylesem, şımartılmış olduğum konusu açılır. Onlara hep şöyle demek isterim ama susarım: "Dediğiniz doğru olabilirdi, eğer amcam, babam olsaydı..."

Kutudan başka bir kaset alıyorum. Amcamın kendi kendine şiirler okuduğu bir kayıt bu. Daha önce duymuş olduğum bir şiir değil bu. Belki ben bilmiyorum, belki de Galip Sönmez imzalı bir şiir. Arada uzun boşluklar vererek okuyor. Sesinde bir hüzün var:

"Bir rüyadan geçer gibi geçtin benden
Çiçeklerin solmasını bile beklemeden
Her bahar gelişinde sana kavuşmak için
Bu yüzden rüyaya yatıyorum yeniden."

İçim kanamaya başlıyor, daha fazla dinleyemeyeceğim. Kutudaki kâğıt parçalarına hızla bakıyorum. Kiminin üstünde hesaplamalar yapılmış, kimine şarkı sözleri ya da şiirler yazılmış. Kim bilir hangi gecelerin, hangi anıları. Sonra bir deste fotoğraf. Hepsinin arkasında sabit kalemle, tarih, yer ve kişiler yazılmış. Parlak kâğıda basılmış fotoğrafların kimileri, üstünde duran fotoğrafın arkasındaki sabit kalemin boyasını emdiği için yüzler tanınmaz olmuş. Amcamın zamanı zaptederek, bu dolaba saklayarak, kendisine kopyalardan yarattığı dünya da bozulmuş. Tıpkı asılları gibi suretleri de yıllara meydan okuyamamış. Tıpkı bu kasetleri kaydeden, sonra bu kutuda saklayan sahipleri Galip Bey gibi, hayaller de gerçeklere yenik düşmüş.

Ayağa kalkıyorum, artık gitme zamanı. Ev boşaltılmadan bir kere daha gelip bu özel eşyaları toparlamayı düşünüyorum. Evdekileri ikna edebilirsem en azından Grundig'in satılmasına engel olabilirim belki. Tam dolabın kapağını kapatacakken, sol taraftaki 45'liklerin altında duran bir zarf dikkatimi çekiyor. Merakıma yenik düşüyorum. Ağzı bantla kapatılmış sarı bir zarf bu. Zarfı yırtmamaya çalışarak açıyorum. İçinden bir fotoğraf, dörde katlanmış bir kâğıt ve bir kaset çıkıyor. Bir yandan dinlerken bir yandan da ne olduğunu okurum diye düşünüp, kasedi teybe yerleştiriyorum. Birden gözüm fotoğrafa takılıyor. Amcam ve ben lunaparktayız. O günü hatırlar gibiyim. Arkasında tarih yok, sadece, "Yeğenimle eğlenirken..." yazmış. İçimi nedenini bilmediğim bir sıkıntı kaplıyor. Ağzı bantlanmış, diğerlerinden ayrı saklanmaya çalışılmış bu zarftan neden sadece ikimizin olduğu bir fotoğrafın çıktığını anlayamıyorum. Korkarak kâğıdı açınca, amcamın kuyrukları uzun R'leriyle, şapkası dalgalı yumuşak g'leriyle, keman oyuğuna benzeyen f'leriyle dolu düzgün el yazısıyla karşılaşıyorum:

"Bugün ağabeyimle uzun uzun konuştuk. O fark etmedi ama bütün konuşmayı kaydettim. İleride bir gün bu konuyu tekrar açtığımda, vakti zamanında şunu şunu demiştin diyebilmek isterim. En azından beni nasıl terslediğini yüzüne vurmak için bu kasedi saklayacağım. 'Bu sırrı nereye kadar saklayacaksın?' dediğimde yüzüme bir uğursuza bakar gibi bakıp, 'Sen kendi işine bak, benim aileme de karışma,' dediği ânı asla unutmayacağım. Oysa bu biçarenin belli bir yaşa gelince gerçeği öğrenmesi gerekiyor. Ama ağabeyim her konuda olduğu gibi bu konuda da o kadar katı, o kadar dediğim dedik ki... Kendisini suçlu hissettiği için, bu sırrın yükü altında eziliyor. Çocuk sahibi olamaması kendi suçuymuş gibi davranıyor. Ama bir gün mutlaka, onun öz oğulları olmadığını, evlat edinildiğini söylemesi gerekiyor. Konuşmamız sırasında yeğenimi evlatlık veren kadının yaşayıp yaşamadığını sorduğumda, yaşadığını, hatta nerede oturduğunu filan söyledi. Bunların hepsini kasede kaydettim. Bu notu da bir gün elden ayaktan kesilip, hiçbir şey hatırlayamaz olursam diye yazıyorum. Çünkü o güzel gözlü, güzel gülüşlü çocuğun gerçekleri öğrenmesi gerektiğine inanıyorum."

Kırmızı düğmeli teybin başındayım. Gözlerimi bu küçük, siyah kutudan ayıramıyorum. Başımı kaldırıp, amcamın çapkın gülüşlü resmine, sarı-siyah çiçek desenli koltuğun bana nasıl baktığına, yeşil kültablasının çubuğunun boynunun bükülüp bükülmediğine, dolabının açık kalan kapaklarıyla bana sarılmaya çalışan Grundig'e bakacak cesaretim yok. Otuz ikilik mum boya takımım yanımda olsa, her şeyin resmini baştan yapabilirim belki. Bu hayata nasıl yazılmak istiyorsam, öyle çizerim kendimi. Ama gücüm yok. Batının en hızlı atı Silver yanında olmadan Maskeli Süvari nereye kaçabilir ki?

Kapının kenarında duran çocukluğum, kasette anlatılanları dinlemeye can atıyor. Bir an göz göze geliyoruz. Bana yardım etmesini çok istiyorum ama artık birbirimizden o kadar uzağız ki. Elim teybe doğru uzanırken amcamın sesini duyuyorum...

"Kırmızı düğmeye basarsan her şey silinir!"

OYUN EVİ

21 Nisan, Salı

Dün işyerimin yanındaki kırtasiyeden ciltli bir defter aldım ve günlük tutmaya karar verdim. İlkokul üçüncü sınıftan dördüncü sınıfa "pekiyi" dereceyle geçtiğim yıl, dayım günlük tutmam için, yanında küçücük bir kilidi, üstünde sarı ve kırmızı balık resimleri olan bir defter hediye etmişti. (Dayım balıkların adlarını Sindi ve Hamdi koymuştu.) Önceleri büyük bir hevesle sarılmıştım günlük işine. Her gün okuldan geldikten sonra, defterimi önüme koyuyor, küçücük anahtarıyla kilidini açıp sayfalarını özenle çeviriyordum. Sadece sağ taraftaki sayfalara yazıyordum, hem de tükenmezkalemle. Yazımın çizgisiz defterin üstünde eğri büğrü olmaması için sayfanın altına çizgileri koyulaştırılmış bir dosya kâğıdı koyuyordum. Hazırlıklarımı tamamlıyor, kamburum çıkana kadar defterin üstüne eğilip en güzel yazımla o gün yaşadıklarımı yazıyordum: "Bugün Aykut'la kantinin önünde kovalamaca oynarken aniden Begüm geldi. Aykut, Begüm'ü görünce..." Böyle şeylerdi herhalde. Arada bir daha büyük olaylar da oluyordu tabii: "Bugün annemle, Selma Teyzelere gittik. Selma Teyze'nin oğlu Murat bana yeni alınan deney setini gösterdi. Çok güzel bir şey..." Günlerden bir gün defterimin bütün güzelliği kayboldu, çünkü üstüne reçel damlatmıştım. (Okuldan eve geldiğimde reçelli ekmek yemek en büyük zevkimdi.) O deftere bir süre komik suratlı adamlar çizmiş, sonra da sıkılıp bir köşeye atıvermiştim. Lise yıllarımda, yani ilk aşkımla karşılaştığım yıllarda, yine yazma sevdasına yakalandım. Ama bu sefer bir günlük değildi hedefim; bir şiir defteriydi. En sevdiğim şairlerin, en güzel dizelerini, ciltli bir defterin –tabii ki sadece sağ taraftaki sayfalarına– yazmaya başlamıştım. Böylece bir yandan da şiirleri ezberliyordum. Hani olur

ya, günün birinde aniden duygusal bir ortam yakalarsam, çıkıp en güzel şiirleri okuyacaktım. O yıllarda ezberlediğim kimi dizeler bugün bile aklımdadır. Ama ne ilkokul günlüğüm ne de lise şiir defterim duruyor artık. Askerliğimi bitirdikten sonra, baba ocağını terk edip bu büyük kente taşınırken kaybolan kutulardan birinde gitti her ikisi de. Oysa yeniden günlük tutmaya, yeniden şiirler ve güzel sözler yazmaya heveslendiğim bugün, geçmişimi okumayı, buraya o defterlerden alıntı yapmayı ne de çok isterdim. (Böylece bu defteri okuyanlar –ve bazı özel isimler– yazma yeteneğimin o yıllarda başladığını anlayabilirlerdi.) Ne yapalım! Artık bugünden sonrasına bakacağız. (Yine de arada bir çocukluğumla ilgili notlar almam, duygusal bir ortam yaratmak açısından faydalı olacaktır.) İşte böyle, dün bir defter aldım ve günlük tutmaya başladım.

22 Nisan, Çarşamba

Bu sefer günlüğüme ihanet etmeyeceğim ve her gün düzenli olarak yazacağım. Belki günün birinde bütün bu yazdıklarımı Berrin'e okuturum. Önce baş başa bir yemeğe çıkarız. Balık yemeye gideriz. Yok yok, balık olmaz. Hem zor yenir, hem de pahalı olur... Ne cimriyim yahu, pahalı olacaksa pahalı olsun. Balık yemeye gideriz. Ben tam kahve sipariş edecekken, Berrin, "Kahvelerimizi başka bir yerde içelim mi?" der. "Neden olmasın?" O saatte kahve içilebilecek bir yer bulamayacağımızdan, davetimi kabul eder ve evime geliriz. Berrin şu köşedeki ikili kanepeye oturur. Ben de kahveleri koyarken bir punduna getirip yanına oturuveririm. Öpüşmek istediğimi sanıp tedirgin olur ama ben hiç beklemediği bir şekilde, "Seninle hayatımı, geçmişimi paylaşmak istiyorum," derim. (En iyisi, bu defter bundan böyle hep ikili kanepenin yanındaki sehpada dursun.) Okurum, günlüğümün her sayfasını okurum. Öpmem o gece Berrin'i. Defalarca yaklaşır da yüzlerimiz, yine de uzatmam dudaklarımı. Aralanan dudaklarından süzülen sıcak nefesi yüzüme vurur da... Ayıp be, bunları mı okuyacağım yani! Hem zaten bütün bunların olabilmesi için öncelikle Berrin'le eskiden olduğu gibi yakın olabilmem gerekiyor. Her gün işe geldiğinde yine ilk olarak bana "Merhaba," demesini sağlamam ve öğlen yemeklerine Satın Alma Servisi'nden Salih'le

çıkmasına engel olmam gerekiyor. Sahi, ne buluyor o kazmada? Bütün bir öğlen yemeği boyunca ne konuşuyorlar, neye gülüyorlar? Berrin çok değişti. Bunun nedenini bulmam gerekiyor.

23 Nisan, Perşembe

Sabah işe giderken köşedeki börekçiden iki porsiyon karışık börek aldım. Patatesli ve peynirli. Berrin'in en sevdiği iki çeşit. Porsiyonları yarım yarım böldürüp, plastik tabaklara koydurdum. Plastik çatal ve peçete almayı da unutmadım. İşe gidene kadar "Bugün 23 Nisan, neşe doluyor insan," şarkısını mırıldandım. Berrin bu harika kahvaltıya (sadece içerik olarak değil sunum olarak da harika) bayılır diye düşünüyordum. Ama o bana evden getirdiği kakao kremalı ekmeğini yiyeceğini söyledi. Oysa eskiden bırakın çikolatayı, bir tanecik şekerleme bile yiyecek olsa, alacağı kilolardan söz etmeye başlardı. Zaten son zamanlarda çok kilo aldı. Tamam, bu güzelliğini etkilemiyor ama yine de korkuyorum. Bu Salih denen hayvanda bir numara var ve ben de bu numaranın ne olduğunu öğrenmezsem bana da... Ulan, bunca zamandır kızın peşinden koşan ben, gelip her gün öğle yemeğine götüren o, var mı böyle yağma? (Günlüğüme argo sözler yazmamaya karar verdim şu anda. Geri zekâlının tekine sinirlenip, günlüğümü rezil etmek bana yakışmaz.) Belki de bir süre Berrin'e soğuk davranmalı ve o kadar da önemsemediğimi hissettirmeliyim. Ne demişler: Kaçan balık büyük olur. Evet, bence en iyisi bu. Yatmadan kitap okuyacağım. Bence bu dönemimi atlatabilmek ve Berrin'i bu kadar yoğun düşünmemek için okumak zorundayım. Ama bu gece biraz yorgunum, okumaya yarın başlayacağım ve yine eskisi gibi güzel sözleri günlüğüme not edeceğim.

24 Nisan, Cuma

Salih salağı işe gelmedi. Hastalanmış. Sabah bu haberi alır almaz taktik değiştirdim ve Berrin'e inanılmaz sıcak davranmaya başladım. Çünkü unutmamalı ki, çok kaçan balığı kimse kovalamaz. Öğlen yemeği sözünü aldıktan sonra işlere bir türlü yoğunlaşamadım. Zaman geçmek bilmiyordu. Elinde çantası ve iyice kanlanan yanaklarındaki

tatlı gülümsemesiyle Berrin'i masamın başında görünce kalbim yerinden fırlayacak gibi oldu. Yemek sırasında bana çok sıcak davrandı. Sanki günlerdir benden uzak duran, gözü Salih'ten başkasını görmeyen o değildi. Ben de konuşamadığımız bu günlerde ne kadar yoğun olduğumu ve hayatımda nasıl yenilikler olduğunu anlattım. Sabah işe gelmeden bir spor salonuna gittiğimi, iş çıkışı haftada üç gün için İngilizce kursuna yazıldığımı, çok yakın bir kız arkadaşımın ısrarıyla her hafta sonu o tiyatro senin bu sinema benim gezdiğimi anlattım. (Bunlar henüz olmuyordu belki ama Berrin'in ilgisizliği devam ederse sonunda olacaktı.) Tam yemeklerimiz bittiği ve kahvelerimizi beklemeye başladığımız anda Berrin, birden masanın üstünde duran elimi tutup, "Hiç kaçıp gitmeyi ya da çocukluğuna dönmeyi düşlediğin oldu mu?" dedi. Elimin üstündeki eline baktığımdan önce ne dediğini anlamadım. Kendime geldiğimde de konuşamadım. Çünkü böyle bir soruyu beklemiyordum ve karşı taktik geliştirmemiştim. Ama neyse ki çok okuyan bir insandım ve okuduğum kitaplardan yapacağım bir alıntı beni bu çaresiz durumumdan kurtarabilirdi. "Hangimiz içindeki çocuğun büyüsüne kapılmak istemez ki?" diye oturaklı bir yanıt verdim. Büyülendi tabii, inanılmaz etkilendi. "O zaman pazar sabahı bir işin yoksa, benimle görmeni çok istediğim bir yere gelir misin?" dediği anda kalbim göğüs kafesimi delip masanın üstüne fırlayacaktı neredeyse. Doğru zamanda, doğru sözleri kullanmayı bilirseniz, aşamayacağınız engel yoktur. (Salih salağı da evde yatıp hastalığına yansın.) Telefon numaramı aldı ve pazar sabahı beni arayacağını söyledi. (Hay aptal kafam, keşke ben de onun numarasını alsaydım, ya aramazsa?) Ama o kadar kendinden emin ve etkileyiciydim ki mutlaka arayacaktır. Bu akşam o kadar mutlu ve heyecanlıyım ki, kitap okuyamayacağım. Bence bu günlük bana uğurlu geldi, canım günlüğüm benim.

25 Nisan, Cumartesi

Erken kalktım. Oysa gün çabuk bitsin diye geç kalkmak istiyordum. Acaba Berrin saat kaçta arayacak diye düşünmemek için uyanır uyanmaz kendimi evden dışarı attım. Köşedeki börekçide güzel bir kahvaltı yaptım. Bu adamın patatesli böreği bir harika oluyor

canım... Sonra sahile inip biraz yürüyüş yaptım, balık tutanları seyrettim ve yeni taktiklerimi belirlemeye çalıştım. Görmemi istediği yer neresi olabilir? Bu konuda hazırlıklı olmalıyım. Olasılıkları tek tek düşündüm. Çocukluğunun geçtiği mahalleye götürmek isteyebilir. "Çocukluğuna dönmeyi düşledin mi?" dediğine göre en güçlü olasılık bu. Belki de ilkokulunun bahçesine götürecek ve bana aşkını o yıllardaki çocuksu saflığıyla itiraf edecektir. Bir başka olasılık da hastanede yatmakta olan büyükannesine yapacağımız ziyaret. "İşte büyükanne, sana sözünü ettiğim çocuk bu," diyecek ve tekerlekli sandalyede oturmakta olan zavallı ihtiyar beni görünce hüngür hüngür ağlamaya başlayacak. En iyisi buluşmaya giderken cebime ipekli bir mendil koyayım, eski insanlar böyle ayrıntılara bayılır. Ailesiyle tanıştırmaya götürme olasılığını da unutmamalı. Acaba evde ayakkabılarımızı çıkarmamız gerekir mi? Bütün bunları düşünürken epey bir yürümüşüm. Karnım da acıkmıştı. Hemen oracıktaki büfede yarım ekmeğe döner yedim ve hazırlık döneminde olduğumu aklımdan çıkarmadığımdan soğan koydurmadım. İşte tam o anda büfenin yanındaki kitapçıyı görmemle, günün en akıllıca işini yapmaya karar verdim. Kendime psikolojiyle ilgili bir kitap alacaktım. Kitapçıya istediğim kitabı söyleyince ne oldu? Körün istediği bir göz, Allah vermiş iki göz... Kitapçı rafların arkasından tam da istediğim gibi bir kitap çıkardı: *Sevme Sanatı*. Akşam yemeğine kadar kafamı kaldırmadan kitabı okudum. Önemli yerlerin altını çizdim, kimi sözleri ezberlemeye çalıştım. "Eğer sevginiz sevgi doğurmuyorsa bu, sevginizin, sevgi üretmediği anlamını taşır," cümlesini, anlamakta biraz zorlansam da çok sevdim. Kitabın bana bir başka faydası, zamanın nasıl geçtiğini anlamama engel olmasıydı. Şu anda saat on oldu ve Berrin hâlâ aramadı. Ben su katılmamış bir salağım, telefon numarasını almalıydım. Aramayacak işte. Belki de Salih salağına geçmiş olsun ziyaretine gitti ve beni unuttu. Bir saat daha beklerim, aramazsa yatarım. Yeni taktiğimi belirledim: Pazartesi günü işe gitmeyeceğim. Böylece beni ne kadar üzdüğünü anlamış olacak. (...) Saat gece yarısı iki oldu. Berrin hâlâ aramadı. Sıkıntıdan omlet yapıp yedim. Salı günü de işe gitmeyeceğim.

26 Nisan, Pazar

Berrin sabah saat dokuzda aradı. Gece geç yattığım için, telefonun sesine uyandım ve sersemlikten arayanın kim olduğunu anlayamadım. "İyi misin?" dediği âna kadar neler dediğimi hatırlamıyorum. Çocukluğumda da bu uyku sersemliği yüzünden annemle her gün kavga ederdik. O okula gitmek istemediğimi sanırdı, oysa benim sorunum sadece uyanamamaktı. Neyse, Berrin hastalandığını ve bugün buluşmayacağımızı söyledi. Bu havada grip olduğunu söylemesi hiç de inandırıcı gelmedi. Bir an önce uykuma dönmek istediğimden, buluşup nereye gideceğimizi ve hepsinden önemlisi telefon numarasını sormayı unuttum. Bu uyku hastalığıma bir çare bulmalıyım. (Acaba burnumdaki kemik yüzünden nefes alamıyor ve o yüzden mi çok uyuyorum?) Uyanınca kendimi çok kötü hissettim. Şu anda da kötüyüm ve uzun uzun bugün neler yaptığımı yazacak halim yok. Zaten doğru dürüst bir iş yapmadım. Yemek yedim, yattım, kalktım, arada bir de kitap okudum. (Kitaptan not: İlgi, sorumluluk, saygı ve bilgi birbirleriyle karşılıklı olarak bağlıdırlar.) Bu hastalığın bir numara olduğu ve aldatıldığım fikrini kafamdan söküp atamıyordum. Sıkıldım, çok sıkıldım. Bunun sonucunda da akşam yemeğinden sonra yıllardır yapmadığım bir şeyi yapıp sigara içtim. Çocukken bayramlık olarak alınan kovboy kıyafetlerimi giydiğimde, annemin çantasından gizlice yürüttüğüm sigarayı dudaklarımın kenarına yerleştirir, aynanın karşısında ne kadar büyük göründüğüme bakardım. Bu akşam da pardösümü giyip yakalarını kaldırdım ve aynanın karşısında ne kadar sert olduğuma baka baka bir sigara tüttürdüm. (Geçenlerde bir gazetenin pazar ekinde kadınların ölü balık bakışlarından çok etkilendiğini okumuştum. Bu bakışa da çalışmam gerekiyor.) Berrin'in o halimi görmesini isterdim, hava sıcak olmasa yarın işe öyle giderim. Geç oldu, canım sıkkın ve uykum var. Özür dilerim sevgili günlüğüm, bu akşam uzun uzun yazamayacağım.

29 Nisan, Çarşamba

İki gündür yazamıyorum. Ay sonu hesaplarının kapatılması canıma okudu. Berrin gerçekten hastalanmış, üç gündür işe gelmiyor. Pazartesi günü İnsan Kaynakları'ndan Aysel'e gidip, Berrin'in telefon numarasını

almayı düşündüm ama dedikodulardan çekindim. Derken aklıma dâhiyane bir fikir geldi ve bordro bilgilerini yenilemek zorunda olduğumu, bu yüzden bütün şirket çalışanlarının telefon numaralarını almam gerektiğini söylemeye karar verdim. Meğer o bilgiler iki gün önce İnsan Kaynakları tarafından yenilenmiş. Bir de işin kötüsü o servisin şefi, bizim şefi arayıp niye böyle bir belge istediğimizi sormuş. Şef de gelip, "Sen kendi işlerini bitirdin mi ki, şirket bilgilerini güncelliyorsun. Bana sorulmadan neler çevriliyor burada yahu!" diye azarladı. O yüzden iki gündür Berrin'i düşünmemek için elimden geleni yapıyorum. Akşamları eve geldiğimde öyle yorgun oluyorum ki, kitabımı bile okuyamıyorum. Yalnız garibime giden bir durum var: Bu Salih denen adam ne zaman beni görse, samimi bir şekilde gülümseyip başıyla selam veriyor. Eğer "rakibinle samimi ol ki, sırlarını öğrenesin" numarası yapmaya çalışıyorsa, beni aldatamayacak. Ama cidden sıcak davranıyor. Bu herifte bir numara var ama çözemedim...

30 Nisan, Perşembe

Bugün çok garip bir gün. Bu sözü daha önce ilkokul defterime, sünnet olduğum gün yazdığımı hatırlıyorum. Ama bu sefer gerçekten garip. O zaman şöyle demeliyim: Bugün hayatımın en garip günü. Bu sabah mesai başlamadan Berrin yanıma geldi ve üç gündür arayamadığı için çok üzgün olduğunu, öğlen yemeği ısmarlayarak kendini affettirmek istediğini söyledi. O kadar heyecanlandım ki, "Geçmiş olsun," demeyi bile unuttum. Öğlen, şirketin arka sokağındaki iki katlı kafeye gittik. "Üst kat daha tenha olur, oraya çıkalım," dediğinde avuçlarımın içi terlemeye başladı. O kendisine sadece çorba söylediği için, ayıp olmasın diye ben de çorba söyledim. (Akşamüstü midemden gelen gurultuları yok etmek için iki paket bisküvi yedim.) Yemek boyunca havadan sudan konuştuk. Kahvelerimizi içerken cesaretimi toparlayıp, "Geçen pazar buluşabilseydik, nereye gidecektik?" diye soruverdim. Beni çok hoşlanacağımı umduğu bir yere götürmek istediğini söyledi. "Bir süredir gittiğim bir yer. İnan sen de gitmeye başladıktan sonra kendini çok daha iyi hissedeceksin... Evet, bir çeşit dernek ama aslında tam olarak öyle de denemez... Ne mi yapıyoruz orada?.. Şeyy, istersen

bunu söylemeyeyim, cumartesi günü gidelim ve kendi gözlerinle gör... Bu şirkette böyle bir güzelliği paylaşmak isteyeceğim pek insan yok... Daha fazla sorma, birazcık merak et bakalım... Haa, bu arada telefon numaram var mı sende?" Yaklaşık olarak böyle şeyler söyledi ve konuşmasının sonunda bir kâğıda telefon numarasını yazıp uzatıverdi. Neden garip bir gün dediğimi anlıyor musun sevgili günlüğüm. Ne düşünmem gerektiğini bilmiyorum. Ortaokulda bir folklor derneğine gidiyordum. Kafkas oyunlarına gelen hoca, kurs sahibinin oğlunu kayırıp Şeyh Şamil'de soloyu ona verince ayrılmıştım. Acaba sözünü ettiği böyle bir yer mi? Ama açıkçası şu anda kafamda bin bir çeşit teori var. Her gün gazetelerde bir sürü delinin yeni dinler, uzay zırvaları, hipnotizmayla yabancı dil öğrenme gibi saçmalıklar için bir yerlerde toplandığını okuyoruz. Ne oluyor sonra? Polis basıyor, herkesi balık istifi bir minibüse tıkıyor ve yürüyün bakalım merkeze. Berrin'in yüzündeki gizemli ifade aklıma geldikçe, soğuk soğuk terlemekten kendimi alıkoyamıyorum. Bir pislik var bu işte...

1 Mayıs, Cuma

Berrin sabah gelip, "Yarın on birde şirketin önünde buluşalım, bir terslik olursa arar haber verirsin," dedi. Öğlen yemeğine de yine Salih'le çıktı. (Bugün ilk kez Salih'in folklor kursunun sahibinin oğluna benzediğini fark ettim.) Bir an önce yarın olmalı. Herhalde bu gece heyecandan uyuyamam. Nereye gideceğimizi çok merak ediyorum. Ya bu bir tuzaksa? Ya gider gitmez polis baskın yaparsa? Suçsuz olduğumu, o çeteyle ilgim olmadığını nasıl kanıtlayacağım? Tabii ya!.. Nasıl akıllı bir adamla uğraştıklarını bilmiyorlar. Büyük balık, küçük balığı yutar sanıyorlar ama yanılıyorlar. Giderken yanıma küçük teybimi alacağım. İçeri girdiğimiz andan itibaren bütün konuşulanları kaydedeceğim. Tıpkı televizyonlardaki gizli kamera numarası gibi. Polis baskını olsa bile, suçsuzluğumu kanıtlamakla kalmayıp çetenin maskesini de düşüreceğim. Belki bu yüzden madalya bile verirler. Televizyonların ana haber bültenlerine çıkarım, tanınmamam için kafama bir kesekâğıdı geçirirler ama hep benim kahramanlığımdan söz ederler. Neler saçmalıyorum yahu? Eğer Berrin de onlardan biriyse, onun da tutuklanma fermanını imzalamış olurum.

(Acaba onlar konuşurken kaydedip, Berrin konuşurken teybi durdurmayı başarabilir miyim?) Yatmadan yarın giyeceğim kıyafetleri hazırlamalıyım. Kaçmam gerekirse zorlanmamam için bol bir pantolon ve rahat bir ayakkabı giymemde fayda var. Ama hava sıcak bile olsa pardösü giymeliyim. Hem daha sert bir hava verir, hem de teybi rahatça saklayabilirim. Yarın büyük bir gün sevgili günlüğüm...

Not: Eğer bu maceradan sağ salim dönemezsem bu günlüğü bulan kişilerin dikkatine... Suçsuzluğum buradaki kelimelerde gizlidir. Bu bilgileri polise ulaştırmak, sizin vatandaşlık görevinizdir.

2 Mayıs, Cumartesi

Bugün hayatımın en garip günü.

Sabah on birde şirketin önünde buluştuk. Geç kaldığım için buluşmaya kahvaltı edemeden gittim. Berrin çok güzeldi ama elindeki spor çantasına bir anlam veremedim. O da neden pardösü giydiğimi sordu, üstümde bir kırıklık olduğunu, hasta olmaktan korktuğumu söyledim. Oldukça uzağa gittiğini bildiğim bir otobüse bindik. Otobüste Berrin oturacak yer buldu, ben ayakta kaldım. Bir saate yakın arkamdaki adamın ağırlığını üstümde hissederek otobüs askısına tutunmaktan neredeyse kolum kopacaktı. Son durakta indik. Bir süre de yürüdük. Bahçe içinde iki katlı, sarı bir evin önüne geldik. İçeri girmeden bir kere daha şansımı denemeye karar verdim ve Berrin'e bu kadar sürprizin yeterli olduğunu ve nerede olduğumuzu bilmek istediğimi söyledim. Yüzünde insanın içini bir anda ısıtan bir gülümseyişle elimi tuttu ve, "Ne o, yoksa beyimiz korkuyor mu?" deyip beni eve doğru çekiştirdi. Eve girene kadar sıkıca elimi tutması aniden terlememe neden olmuştu. (Ayrıca hava pardösüyle dolaşılmayacak kadar sıcaktı.) Eğer ani bir baskında yakalanacak olursak kaçabilmem, kaçamazsam da sorguda her soruyu yanıtlayabilmem için ayrıntılara dikkat etmeliydim. (Çevrede başka ev yok, sağda ve solda boş arsalar var. Bahçede uzun zamandır kullanılmamış olduğu belli olan bir tahterevalli ve bir salıncak var. Pencereler demirli ve beyaz perdelerle sıkı sıkıya örtülmüş. Sokak kapısı sağlama benziyor. Zilin üstünde herhangi bir isim yazmıyor.) Kapıyı beyaz saçlı, yanık tenli, mavi gözlü ve gülünce bembeyaz

dişleri ortaya çıkan bir adam açtı. Kaç yaşlarında olduğunu kestiremedim. Sanki günlerdir bizi bekliyormuş gibi büyük bir mutlulukla içeri buyur etti. Uzun bir koridor boyunca adamı takip ettik. Koridorun sağında ve solunda yer alan kapılar hep kapalıydı. Büyükçe bir odaya girdik. (Büyük bir kanepe, iki tane koltuk, bir orta sehpası, duvarlarda bir kız çocuğunun elle çizilmiş siyah-beyaz resimleri: Birinde bir tavşanla konuşuyor, birinde yumurta kafalı bir adama elini uzatıyor. Garip.) Adam önce bir şey içip içmeyeceğimizi sordu. Berrin süt istedi. Bir insan neden süt içmek ister ki? Benim bir şey içecek halim yoktu, teşekkür ettim. İşte tam o anda adamın konuya gireceğini anladığımdan çaktırmadan küçük teybimin kayıt düğmesine bastım. (Tabii düğmeye basılma sesi duyulmasın diye aniden hapşırır gibi yapmayı da unutmadım.)

"Üstünüzdekileri alsaydım... Peki, siz bilirsiniz. Bir şey içmeyeceğinize emin misiniz? Aaa, kusura bakmayın yahu, daha kendimi tanıtmadım bile değil mi? Ben, Tunç Özgil. Bu evin sahibiyim. Berrin'in sizi neden buraya getirdiğini, bu evin ne amaçla kullanıldığını merak ettiğinizi biliyorum. Oraya da geleceğiz... Berrin uzun zamandır tanıdığımız, çok da sevdiğimiz bir arkadaşımız. Günlük çalışmalarımızdan artakalan zamanlarımızda oturur, havadan sudan, tanıdığımız insanlardan konuşuruz. Berrin sizden ilk söz ettiğinde çok heyecanlandık. Sizin çok duyarlı, küçük şeylerden mutlu olan, gülmeyi seven bir insan olduğunuzu söyledi. Tabii hemen tanışmak istedik. Ama galiba birtakım aksilikler olmuş, tanışmamız bugüne kaldı. Neyse sözü fazla uzatmayayım. Eminim burada ne yaptığımızı merak ediyorsunuzdur. Berrin'in buradaki birliktelik hakkında bir açıklama yapmamasını özellikle ben rica ettim. Sizi merakta bıraktığımız için özür dileriz. Kim bilir bu süre boyunca neler düşündünüz hakkımızda? Ender Bey, uzaylılarla iletişim kurmaya çalışan bir topluluk olduğumuzu düşünmüştü değil mi Berrin? (Gülmeler.) Ee, haklısınız tabii, herkes türlü türlü şeyler düşünüyor. Oysa bizim burada toplanma amacımız çok farklı. Sıkılmazsanız anlatmaya en baştan başlayayım... Ben makine mühendisiyim. Eşim de iç mimardı. Üniversite yıllarında tanıştık ve doktora sırasında da evlendik. Siyasi olarak aktif bir yaşantımız vardı. Seksenden sonra üniversiteden

uzaklaştırıldık. Hakkımızda açılan davalar düştü. Ama çok yıpratıldık. Yonca zaten zayıf bünyeli bir insandı, o yıllarda çektiklerini hiç unutamadı... Bir ara yurtdışına gidip yeni bir hayat kurmayı bile düşündük. Neyse, sonunda burada kaldık, ben özel ders vermeye başladım, Yonca bir iç mimarlık firmasına girdi. 87'de babamın vefatıyla bu ev bize kaldı. Ama hem burayı derleyip toparlayacak paramız yoktu, hem de o tarihlerde şehrin bu tarafları insanı korkutacak kadar ıssızdı. Yine de gözümüzü kararttık, zevkimize göre döşemek için borçlandık ve buraya yerleştik. Çünkü bahçe içinde bir evde oturmak tanıştığımızdan beri en büyük hayalimizdi, biz de hayalimizden vazgeçmek istemedik... Başka bir şey içmek ister misin Berrin?.. Siz bir şey içmek istemediğinize emin misiniz?.. Peki... 1992 yılında biraz belimizi doğrulttuk ve çocuk sahibi olmaya karar verdik. Yaşımız ilerlemişti, açıkçası anne-baba olmak için daha fazla zamanımız kalmamıştı. Yonca da, ben de çocuklara özel bir tutkuyla bağlıydık. Gitgide kirlenen dünyaya yabancılaşmaya başlamıştık, kendimizi boşlukta hissediyorduk ve ancak çocuksu bir temizliğin bu pisliğin içinde ayakta durabileceğine inanıyorduk... Yani anlayacağınız, dünyaya bir çocuk getirip, onun saflığına sarılarak ayakta kalmak istiyorduk. Ne bencillik değil mi?.. Olmadı zaten, başaramadık. Yonca'nın yorgun bedeni başaramadı. Oğlumuz ve karım ameliyat masasında can verdiler. Sonraki yıllar bir cehennem hayatı yaşadım. Artık hiçbir şeyin anlamı kalmamıştı. Ne yapacağımı bilmeden, bir robot gibi yaşamaya başladım. Gülemiyor, çalışamıyor, uyuyamıyordum. Derken uykusuz bir gecemde, pencerenin önünde sigara içerken, bahçedeki salıncağa takıldı gözüm. Girerken fark etmişsinizdir belki. Yonca'nın hamileliği sırasında yapmıştım o salıncağı. Birden içimden gidip salıncağa binmek ve sallanmak geldi. Hava buz gibiydi ve ben sallanıp duruyordum. İşte tam o anda bir karar verdim: Bu vahşi dünyada mutluluğa dokunabilmek, güçlü olabilmek için tek şansımız çocukluğumuzu yaşayabilmemizdi. O gün, akşama kadar evde kendi kendime oyunlar oynadım. Üniversiteden beri yanımda olan bir iki dostum arada bir ziyarete gelirlerdi. Bu fikrimi onlarla paylaştım. Önceleri çılgınca geldi ama zamanla hafta sonları bir araya gelip çocukluğumuzu dilediğimiz gibi yaşamaya başladık. Zamanla bize katılanların sayısı arttı. Evi, yeni kullanım amacına göre yeniden düzenledik. Birçok kişi hafta sonlarıyla yetinmiyor, iş çıkışlarında, izin

günlerinde de geliyordu. Önceleri sadece bir 'Oyun Evi'ydi burası. Giderek oyun oynamanın dışında şeyler de yapmaya başladık. Örneğin şu anda büyük salonda bir küme çalışması var. Tabii ki bir çocuk kadar saf olamıyoruz. Çoğu zaman yaptığımız bir rol oluyor, 'çocukmuş gibi' yapıyoruz. Ama kimi zaman öyle anlar oluyor ki, gerçekten de içimizdeki çocuk dışarı çıkıyor. Akıl almaz kıskançlıklar, saldırganlıklar, yalancılıklar, küsmeler olmuyor değil. Yine de zamanla fark ettik ki, hepimizin hayata bakışı değişti. Dış dünyayla daha barışık hale geldik. Sorunlarımızla daha rahat başa çıkar olduk. Aslında bir yanıyla evlerinde salon oyunları oynayanların yaptıklarından farkı yok burada yaptığımızın. Bilirsiniz, daha çok çocukları hedef alan para kazanma, savaş kazanma, kelime bulmaca oyunları bir süre sonra evin büyüklerinin gece eğlencesi haline geliverir. Belki o insanların birçoğu da böyle bir 'Oyun Evi'nin hayalini kuruyordur. Biz bu hayalimizi gerçekleştirdik, çünkü ayakta kalmak için başka çaremiz yoktu. Sınırların kalktığı söylenen dünyada, bir yandan da her şey altüst oluyordu. Kültürün bile küreselleşmeye başladığı bir dünyada, sadece çocuksu duygulara dokunulamazdı. Çocukluğumuz... Neyse, güya kısa konuşacaktım, dilerim başınızı ağrıtmamışımdır. Akademisyenlik yıllarım geçmişte de kalmış olsa, bazen böyle ders verir gibi konuşmaktan kendimi alamıyorum, kusura bakmayın. Çocukken, evdekiler durmadan öğütler vermeye, şunu yap bunu yapma diye söylenmeye başladığında sıkılır, ya yatak odasındaki gardırobun içine ya da salondaki yemek masasının altına saklanırdım. Bu evi de yemek masasının altına benzetebilirsiniz. Biz burada çocukluğumuza dönmek için bir araya geliyoruz."

İşte böyle sevgili günlüğüm. Tunç Özgil'in anlattıklarının tümünü kaydettim ve aynen buraya yazdım. Konuşması bitince, "İsterseniz size evi gezdireyim," dedi. "Rahatsız etmesem, ben bu kadar uzun kalmayı düşünmüyordum," gibilerinden bir şeyler sayıkladım ve bir an önce kaçabilmek için ayaklandım. Sokak kapısına doğru giderken önünden geçtiğimiz odanın buzlu camına, içeride zıplayan adamların gölgeleri düşüyordu. Oradan nasıl çıktım, giderken Berrin'e ne dedim hatırlayamıyorum. Şu anda kafam karmakarışık. Eve dönerken, hemen polise gitmeyi ve bu kaydı dinletmeyi düşündüm. Ama ne diyecektim

ki?.. “Yaşını başını almış bir sürü insan bir evde toplanıp ebelemece oynuyor, gidin onları tutuklayın,” desem, gülerlerdi bana. Bu adamların, kadınların orada sadece oyun oynamak için toplandığına inanmıyorum. Zaten Tunç denen adamın “siyasal geçmiş, küreselleşme” filan demesinden başka bir dolap çevirdikleri belli oluyor. Maskelerini düşürmek zorundayım. Bunun için de oraya tekrar gitmeli ve *onlardan* biri gibi davranmalıyım. Berrin’in böyle bir saçmalığa inanmasını aklım almıyor. Ama onu, oradan kurtaracağım. Bir sürü adamın körebe oynayalım numaralarıyla, kızcağızın sağını solunu sıkıştırmalarına seyirci kalamam.

3 Mayıs, Pazar

Berrin’e telefon ettim. Dün, apar topar gittiğim için özür diledim. Bütün bir gece, Tunç Bey’in anlattıklarını düşündüğümü, daha şimdiden heyecanlandığımı, en kısa zamanda “Oyun Evi”ne gitmek istediğimi söyledim. Akşama doğru canım aniden çikolata kreması istedi. Koca bir kavanoz kremayı kaşık kaşık yedim. Güç toplamalıyım. Operasyon başlıyor.

6 Mayıs, Çarşamba

İş çıkışı “Oyun Evi”ne gittik. Tahminlerimde yanılmamışım. Bu saçmalığı Berrin’in kafasına Salih sokmuş. O da bizimle geldi. Ne amaçla gittiğim anlaşılmasın diye dostça davrandım. Tunç Bey, bütün evi gezdirdi. Küçük odada dört kişi suluboya yapıyordu. Üst katta da yere uzanmış kızmabirader oynayanlar vardı. Ben salondaki Kızılderili çadırının içine oturup evin krokisini çizdim. Tam çizim yaparken, başında kovboy şapkası olan bir adam çadıra girmeye çalıştı. İçeri almadım. Bunlar gerçekten salak; bir kovboyun Kızılderili çadırına girdiği nerede görülmüş.

14 Mayıs, Perşembe

Uzun süredir yazamıyorum. İşten artakalan zamanlarımda hep “Oyun Evi”nde oluyorum. Onlardanmış gibi davranmak konusunda

çok başarılıyım. Çevirdikleri dolabı anlamama az kaldı. Ayrıca sana bir güzel haberim daha var sevgili günlük: Berrin'le aynı kümedeyiz.

21 Haziran, Pazar

Haftalar sonra ilk kez yazabiliyorum.

İlkokulda, okulun basketbol takımına girmeyi çok istemiştim. Ama boyum yaşıtlarıma göre kısa olduğu için, beden eğitimi öğretmenimiz beni seçmelere bile almamıştı. Oysa hızlı koşuyordum, çok iyi top sürüyordum ve isabetli şutlar atıyordum. Öğretmenin haksızlığı beni küstürmedi, aksine hırslandırdı. Hiç durmadan çalıştım. Mahallemizde elektrik direğine asılı bir pota vardı. Her gün hava kararana kadar çalışırdım o potada. Gözüm kapalıyken bile basket atabiliyordum artık. Okulun ikinci yarısında öğretmene gittim ve beni bir kere denemesini istedim. Hayran kaldı tabii, gelip alnımdan öptü ve beni hemen takıma aldı. Gerçi okulun basket takımı, diğer okullardaki maçlara götürülecek para olmadığı için dağıtıldı ama ben amacıma ulaşmıştım. Şimdi bunu sana neden anlattım biliyor musun sevgili günlüğüm: Ben bir şeyi kafama koydum mu yaparım... "Oyun Evi"ndekilerin maskesini düşüreceğime söz verdim ve başaracağım. Aradan ne kadar zaman geçti, hâlâ bir sonuç elde edemedin diye düşünüyor olabilirsin. Sabırlı olmalıyız. Günün birinde bu günlüğü okuyan birileri olursa bilsinler ki, gerçek ortaya çıkarılmıştır. Yalnız şimdilik biraz zamana gereksinimim var. Salih'in kırmızı armonikasından daha gösterişli bir armonika alarak onu rezil etmeden ve eylül ayında düzenlenecek "En Güzel Uçurtma" yarışmasında birinci olmadan harekete geçmeye niyetim yok. Sonra mı?.. Sonrası kolay...

ELMA AĞACINDAKİ CADI

— Yahu, patlıcan salatası nerede kaldı?

Biraz sabret patlama, diyeceğim ama her zamanki gibi susuyorum. Bu Fatih'i oldum olası sevmemişimdir zaten. Daha ilk tanıştığımız gün, kendisini övüp durmuştu; sinema konusunda bilmediği yoktu, insanlara parmaklarını yedirtecek güzellikte yemek yapıyordu, karakalem resimlerini kim bilir kaç sergi istiyordu ve bütün yaz boyunca sörf yapmıştı. Pes be kardeşim, bu kadar da olmaz ki... Üniversitedeki ilk haftamızın son günüydü. Zümrüt ve ben, nereye gideceğini bilemeyen şaşkın ördekler gibi okuldaki bütün kantinleri dolaşıyor, yeni tanıştığımız herkese iyi davranmaya çalışıyorduk. Aslında ben önüme gelenle samimi olmak istemiyordum. Ama Zümrüt, yeni bir ortamda sivri görünmemek için, çevremize dostluk sinyalleri yaymamız gerektiğini söylüyordu. "Ne yapacağız yani," diyordum, "her tanıştığımız insana *merhaba dünyalı, biz dostuz* mu diyeceğiz?" Zümrüt bu sözlerime gülüyordu ama sonuçta pek de farklı bir şey yapmadık. Üniversite hayatımız boyunca dünyalı cici kız Zümrüt, ben zavallı uzaylı dostunu değişik insanlarla tanıştırdı durdu. Zümrütler ve biz, karşılıklı dairelerde oturuyorduk. Aynı üniversiteyi kazanmış olmamıza en çok annelerimiz sevinmişti. Ne güzel, iki kardeş el ele tutuşup okulumuza gidecektik. El ele okula gitme fikrinin saçmalığı tartışılmazdı ama iki kardeş olduğumuz konusunda haklıydılar. Dokuz yaşından beri tanışıyorduk. O yıllarda nefret ederdim bu çilli kızdan. Gelir oyunlarımızı bozar, bilmiş bilmiş konuşur, onlara misafirliğe gittiğimizde bana zorla evcilik oynatır ve işin en kötü yanı ne kadar üstüne gidip, kızdırmaya çalışsam da diğer

kızlar gibi ağlamazdı. Ortaokul yıllarında olabildiğince uzak durmaya çalışmıştım, çünkü ukalalığı dayanılmaz bir hal almıştı. Başta ben olmak üzere biz erkekler toptan salaktık, bir tek bu akıllıydı. O yaşlardaki bir erkek çocuğunun sıradan eğlenceleri, Zümrüt'ün delici bakışlarıyla aptallık gösterilerine dönerdi. (Uzuneşek oynadığımız bir gün, duvarın üstüne oturup dakikalarca, *sen bir salaksın* dercesine bana bakışını hâlâ unutmam.) Hayatımın en utanç verici anlarından birini de o yıllarda yaşamıştım. Okul dönüşü apartmanın kapısında çantamın lanet olası kilidi açılmış ve birtakım dergiler yere saçılmıştı. Rezalet! Bir arkadaşımdan ödünç aldığım ve günlerce yatağımın altında sakladığım çok özel dergiler, Zümrüt'ün gözlerinin önündeydi. Düştükleri yetmezmiş gibi birinin orta sayfası açılmış ve içerikleri konusunda yalan söyleme şansımı da yok etmişlerdi. Boylu boyunca yatan kadının göğüslerine bakıp, "Sen ancak bunlardan anlarsın," dediği anda, ağlayacak gibi olmuştum. Bu faciadan iki yıl sonra, Zümrüt'ün göğüslerinin büyümeye başladığını fark ettim. Hem artık çilleri de o kadar çirkin gelmiyordu. Okulun dışındaki zamanlarda saçlarını açıyor, hatta kimi zaman dudaklarına parlatıcı sürüyordu. Yıllardır nefret ettiğim kız, gözüme farklı görünmeye başlamıştı. Kimi günler kapılarının açıldığını duyunca göz deliğinden bakar, çıkan Zümrüt'se hemen peşinden fırlardım. Aceleyle yetişip apartmanın kapısını tutar, *önden sen geç* dercesine sırtına dokunurdum. Bunu sadece sutyeninin askılarını hissetmek için yaptığımı anlayıp anlamadığını bilmiyordum ama sıcak bir yaz günü, askılı tişörtünün içine sutyen giymediğini fark ettiğim anda dizlerimin titremesine engel olamamıştım. Lisenin ilk yılı boyunca peşinden koştum ama o son sınıflardan bir oğlanla ilgileniyordu. Benden en az on santim uzun, kravatını gevşek bağlayan, mavi gözlü, sakal tıraşı olan bir oğlandı bu. Zümrüt'ten tekrar nefret eder olmuştum. Ama onu görmeden de duramıyordum. O yaz bir gün sinemaya gitmeyi teklif ettim. Şu anda hangi filme gittiğimizi ya da elini tutmaya nasıl cesaret ettiğimi anımsamıyorum. Filmin sonuna kadar el ele tutuştuk (Sabah hazırlanırken sıkıp patlattığım sivilcenin acısını bile hissetmiyordum). Eve dönerken elimi omzuna atmaya çalışmış ama benden uzun olduğu için, beliyle sırtının arasında bir yere sarılmıştım. Ertesi gün, mahalledeki oğlanların "Atlattık, patlattık, âşıkları çatlattık..."

alaylarına dayanamayıp, tek kişilik ordu gibi kavgaya giriştiğimde ön dişim kırılmıştı (Hâlâ kırıktır). Günlerce, gecelerce ona âşık olduğumu söylemenin çeşitli yollarını düşünmüştüm. En iyisi mektup yazmaktı ama başkalarının eline geçmesinden korkmuştum. Alıp karşıma, konuşmalıydım. "Zümrüt, artık şu insanlarla görüşmeni istemiyorum, çünkü ben seni..." Yoo, bu çok kabaca olurdu. Bazı insanlarla görüşmesini gerçekten istemiyordum ama bunu sevgilim olduktan sonra halletmeliydim. "Zümrüt, sinemada yaşananlar senin için ne ifade ediyor?" Böyle bir giriş cümlesi konuşmayı istemediğim yerlere götürebilirdi. Daha net olmalıydım. "Zümrüt, seni seviyorum..." Evet, doğru cümle buydu. Ama hiç söyleyemedim. Zaten bir iki ay sonra başka bir kızla çıkmaya başladım. Ben yine ne diyeceğimi düşünürken, kız gelip, "Seninle birlikte olmak istiyorum," demişti ve ayrıca ne zaman istesem öpmeme, hatta daha da ileri gitmeme izin veriyordu. Zümrüt o kızdan nefret etti (Hâlâ eder). İşte o zaman anladım ki, Zümrüt de beni seviyordu. Ama işin büyüsü bozulmuştu bir kere. Hiçbir zaman aşk yaşayamadık ama her ayrılığımızı paylaştık. Geçen yıl eşinden boşanması söz konusu olduğunda da aradığı ilk insan ben olmuştum. Zümrüt benim aynı kandan olmayan kardeşim, imkânsız aşkımdı (Hâlâ öyle).

Patlıcan salatası geldi. Fatih söylenmekten vazgeçer artık. Düşüncesiz herif, bütün mezelere yaptığı gibi, salatanın da yarısını tabağına boca etti. Buna neden bu kadar yüz verildiğini hiç anlamamışımdır. Bana kalsa çoktan masadan da, hayatımızdan da kovardım ama ne yazık ki başta "Büyük Reis" olmak üzere, diğer arkadaşlar buna izin vermezler. Çünkü *biz bir avuç sıkı arkadaşız, biz her an birbirimize sahip çıkmalıyız, biz elma ağacının altında başka biriyle asla oturmamalıyız*. Bu tip sözleri çoğunlukla Büyük Reis söylerdi. Sonuncu söz ise Ersoy'a ait ve bir Amerikan filminden alınma. Kızlı erkekli bir grup genç, eğlence ve aşkla geçen güzel günlerin ardından İkinci Dünya Savaşı gerçeği ile yüz yüze gelirler. Kızlar gözleri yaşlar içinde kasabanın dışındaki elma ağacının altından kalkan otobüsle sevgililerini askere yollarken, erkek tarafı bir şarkı tutturur: "Elma ağacının altında başka biriyle sakın oturmaaaa, sakın

oturmaaa...” İşte biz de, özellikle birimizin uzağa gideceği zamanlarda bu şarkıyı söylerdik. Uzaklaşma, ayrı kalma, gurbette olma duygularını çok daha güzel anlatan türkülerimiz vardı ama bizim grupta benden başka kimse türkü dinlemezdi. Ben de, “Yahu neden bu hiçbirimizin seyretmediği filmin şarkısını söylüyoruz da, *Geçti Dost Kervanı* türküsünü söylemiyoruz,” demezdim. Zaten bunca yıllık dostluğumuz boyunca, çok az konuştum. Bazen sessizliklerim o kadar uzun sürerdi ki, Büyük Reis, “Diogenes’e fıçısını getirin, Arkhimedes’in hamam saati geldi,” demeye başlardı. Ama daha kötüsü diğerlerinin espri yapmaya başlamasıydı: “Hazır dalmışken bana da iki tane istiridye çıkarsana, sakın aniden kendine geleyim deme vurgun yersin.” Artık o kadar suskun değilim, arkadaşlarım da daha iyi espriler yapacak kadar olgunlar. (Yoksa yine sussam, yine başlarlar mı?)

Büyük Reis henüz gelmedi. Bu adı ona Ersoy takmıştı. Ersoy... Üniversitenin ikinci sınıfındayken Kızılderililere merak sarmıştı. Bulabildiği tarihî kitapları, fotoğraf albümlerini, efsaneleri, masalları ve romanları toparlayıp uzmanlaşma yolunda bir okuma sürecine girişmişti. Kızılderililere olan bu merakın nedenini hiçbir zaman öğrenemedik. Ama bu merak sayesinde Navaholarla Çerokiler arasındaki farkları, beyazların istilasından sonra başlayan asimilasyon sürecini, farklı ok uçlarının ne anlama geldiğini ve hatta kimi adların Atabask dilinde nasıl okunduklarını öğrendik. Ne saçmalık! Böyle bir iki yıl içinde tükeneceğini bildiğim heveslere asla yüz vermedim. Bazı insanlar, hele bir de çevrelerinden gelen “filanca bu konuda her şeyi bilir” dolduruşlarına kapılırlarsa, gecelerini gündüzlerine katıp, diğer insanlara uzak birtakım kavramların avcısı olurlar. Eğer sonuna kadar gideceğini ve orada türlü sıkıntılar çeken Kızılderili halkı için bir şeyler yapabileceğini bilsem, desteklerdim Ersoy’u. Ama işte şimdi tam karşımda, ağzına kalamar tıkmakla meşgul. O tarihlerde beline kadar uzatmayı düşündüğü saçlarını, iki yıldır kazıtıyor. Bütün bu meraktan geriye sadece Ersoy’un taktığı ad kaldı: Büyük Reis.

Mezuniyetimizden bu yana her yıl iki üç kere bir araya gelmemizi sağlayan bu yemekleri genelde Zümrüt düzenler. Geçen yıllar içinde kimilerinin sevgilileri, karıları ya da kocaları da masada kendilerine yer buldular ama *elma ağacının altında başka biriyle oturmaması* gereken kişiler hep aynıydı: Ben, Zümrüt, Fatih, Ersoy, Emel, Seda, Tekin ve Büyük Reis. Kimi zaman hastalıklar ya da şehir dışına yapılan yolculuklar kadronun tam olarak bir araya gelmesini engellediyse de, genelde eksiksiz buluşmayı başardık. Birkaç saat süren yemeklerle üniversite yıllarının anısına gösterilen garip bir saygı. Oysa o yıllar ne kadar farklıydı. Zümrüt ve ben ilk olarak Emel'le tanışmıştık. Sonra Fatih, Tekin filan derken kadro genişlemiş ve son olarak hepimiz Büyük Reis'in karşı konulmaz çekim alanına girmiştik. Başarılı öğrencilerdik. Zaten bizi bir araya getiren de hepimizin *temiz aile çocukları* olmasıydı. Gelir seviyelerimiz, kökenlerimiz, yaşayış tarzlarımız belki birbirine çok benzemiyordu, ancak hep bir ortak noktada buluşabiliyorduk. Sosyal yaşamın suya sabuna dokunmayan bütün değişimlerine ânında uyum gösterebilme yeteneği, temiz aile çocuğu olmanın en önemli şartıydı ve bizler bu şartı harfi harfine uygulayabiliyorduk.

Bu balıkçı meyhanesine daha önce de gelmiştik. Hem mezeleri güzeldir, hem de benzerlerine göre oldukça ucuzdur. Ayrıca geç vakitte bir udi ve bir kanuni masa masa dolaşıp, istek üzerine üç beş tane şarkı çalar. Bizler de evimizde bir tane Münir Nureddin albümü bulundurmayız ama böyle yerlere gelmişken *Kalamış'tan bir tatlı huzur almayı* ihmal etmeyiz. Bu gece bütün bunları kafama takmaya niyetim yok. Akşamüstünün ılık saatlerinde içmeye başladık, boşanmasından bu yana Zümrüt'ü ilk kez gülerken görüyorum (hâlâ çok güzel), Emel anne olduğundan beri pek çıkamıyordu (bu gece çocuğu kocasına bırakıp kaçmış), Tekin alkol sorununun üstesinden gelmişe benziyor (böyle bir masada bile içmemeyi başarıyor), Seda yakında uluslararası bir bankanın Paris'teki merkezinde çalışmaya başlayacak (gözü sürekli cep telefonunda, belli ki yeni bir sevgilisi var ve aramasını bekliyor), Ersoy'un ukalalıkları azalmış (yine de iki duble daha içince ne yapacağı belli olmaz), Fatih bana uzak oturuyor

(gelmese daha iyi olurdu) ve Büyük Reis'in yeni kitabı yayınlandı. (Aslında henüz piyasaya çıkmadı ama bizim bir iki gün önceden, hem de imzalı olarak almak gibi bir ayrıcalığımız olsun artık.)

Nasıl olmuştu da Büyük Reis hepimizi etkisi altına almıştı? Belki de şöyle sormam daha doğru olacak: Onun etkisi davranışlarımızda, hayatımızda nasıl bir değişiklik yaratmıştı? İlk sorunun birçok yanıtı olabilir. Etkileyici konuşması, pek çok konuda bilgi sahibi olması, alçakgönüllü tavırları, içtenliği, neşeli kişiliği, asla uyumsuz davranmaması ve en ufak bir hareketinin bile buram buram önderlik kokması. Kalabalık arkadaş gruplarında her zaman için bir lider olur. Sorunların daha hızlı çözümü, karar alma aşamasının çabuklaştırılması ve en önemlisi grubun sürekli bir arada kalması çoğunlukla bu kişinin etki gücüne bağlıdır. Ne garip, belki de hayatımızda Büyük Reis olmasaydı, böyle düşünmeyecek ve arkadaşlıklarda herkesin rolünün eşit olması gerekliliğine inanacaktım. İşte böylece ikinci soru da yanıtlanmış oldu: Onun varlığı en azından, *o olmasaydı nasıl düşünürdüm*, dedirtiyor insana.

— Nerede kaldı bu herif?

— Önce yayınevine uğrayıp kitapları alacakmış...

— Yahu kitapları sonra da getirse olur, ara cepten söyle de acele etsin, o gelene kadar zurna olacağız be...

— Saçmalama Fatih, kitap kutlaması için toplandık, kitapları boş ver, gel de içelim denir mi şimdi? Biraz yavaş iç sen de...

— Emel, ne yapıyor senin zilli? İyi bakın gelinime, benim oğlana alacağım onu. Beşik kertmesi ha... Hahahahh...

Büyük Reis ve Tekin dışında hepimiz bankacıyız. Tabii evlendikten sonra işten ayrılan Emel'i saymazsak. Tekin, bir türlü dokuzdan beşe bir işe alışamadı. Oysa çok iyi yerlere gelebilirdi. Sonuçta aile şirketlerinde çalışmaya başladı. Aslında buna çalışmak denemez. Hâlâ evden harçlık alıyor ve ailesi bunun onur kırıcı olmaması için, ona

şirkette bir sorumlu müdürlük ayarladı. Çoğu zaman işe uğramıyor bile. İki kere tedavi için hastaneye yattı. (Belki de şöyle demeliyim, biz bu tedavilerden sadece ikisinden haberdar olmuştuk.) Büyük Reis ise daha üniversite yıllarında bir yayınevinde düzeltmen olarak çalışmaya başlamıştı. Edebiyat onun tek tutkusuydu. Hepimiz kitap okurduk, ama ona göre bizimki sadece bir *çok satanlar listesi takipçiliği* idi. Böyle konular açıldığında hep sorardım kendime: Peki o zaman neden bizimle birlikte? Neden edebiyat tutkusunu paylaşabileceği insanlarla birlikte olmuyor? Gerçi okulun edebiyat kulübünden çocuklarla da takılırdı ama onlarla olan arkadaşlığını asla dışarı taşımazdı. Oysa bizimle sadece okul içinde değil evlerde, gece gezmelerinde, tatillerde de birlikte oluyordu. Bazen büyük bir heyecanla son okuduğu kitabı anlatıyor ve en azından *bunu* mutlaka okumamız gerektiğini söylüyordu. Bir keresinde kendimi zorlamış ve önerdiği bir kitabı okumaya çalışmıştım. Ama daha dörtte birini bile bitiremeden sıkılmış ve bir kenara atıvermiştim. Benim için edebiyat, macera ve casusluk romanlarıyla sınırlıdır. Bunların dışında bir şey okumak o kadar zor geliyor ki. (Zaten çocukken de okumayı sevmezdim.) Reis'in yazdığını o yıllarda da biliyorduk ama pek ciddiye aldığımız söylenemezdi. (Galiba yazmak bizim için, gençlik yıllarındaki meraklardan biriydi. Yoksa sadece ben mi böyle düşünüyordum?) İlk kitabı çıktığında sormuştum: "Yahu Reis, sen her zaman bu kitap olayıyla iç içe oldun, hatta bizim de okumamız için elinden geleni yaptın. Ama olmayınca olmuyor işte. Peki neden onca yıl bizimle dolaştın, fikirlerini daha rahat anlayacak bir dost grubu aramadın?" Omzuma koyduğu elini hafifçe sıkıp, "Saçmalama," demişti, "kitaplarla kurmaca bir dünyanın ya da yıkıcı acıların izini sürüyorum ama sizinle de yaşamın zevklerini ve başka bir yerden bakabilmenin keyfini yaşıyorum." Böyle büyük sözleri her zaman sevmiştir. Açıklaması beni tatmin etmemişti ama bir daha da üstüne gitmedim.

Seda'nın telefonu çalıyor. "Bir dakika canım, duyamıyorum," deyip yavaşça masadan kalkıyor.

— Bizimki yeni bir sevgili bulmuş herhalde...

— Size ne yahu kızın özel hayatından?

— Özeli mi kaldı artık? Rekorlar kitabına girecek. İnsan bu kadar sık ayakkabısını bile değiştirmez be...

— Dedikodu yapmayın, ayıp oluyor. Hem sizin yaptığınıza kedi-ciğer hesabı denir.

Gruptaki bütün erkekler (ben hariç diyemeyeceğim) Seda'nın peşinden koşmuştu zamanında. İşin garibi bu kadar çapkın olan bir kızın, birimize bile bakmamasıydı. Zümrüt'le dedikodu yaptığımız günlerden birinde, "En doğrusunu yapıyor," demişti, "arkadaşlarının arasında ne av olmak istiyor, ne de avcı..." Zümrüt'ün bu yorumlarına bayılırım. Konuyu bir anda hem çözümler hem de kapatır. Geçen bunca yıl hepimizin dış görünüşlerini değiştirdi, kimimizin saçı beyazladı, kimimiz kilo aldı. (Orta yaşın eşiğindeyiz, bütün bunları normal karşılıyorum.) Bir tek Seda, hâlâ üniversite yıllarındaki görünümünde. Her yeni aşkla tazeleniyor olsa gerek. Belki de aşk insanı genç kılıyor.

Bir şişe rakı daha geliyor. Büyük Reis çoktan gelmiş olmalıydı. Zümrüt'ün sık sık saatine bakmasından onun da huzursuz olduğunu anlıyorum. Gecenin tatlı esintisi pencerelerden süzülmeye başladı. Şehir her zamanki gibi ışıl ışıl. Meyhaneye yakın geçen teknelerde göbek atan, kendinden geçmişçesine eğlenen insanlar var. Kimileri kahkahaların yükseldiği masalara doğru el sallıyor. Dünyanın belki de başka hiçbir yerinde olmayacak bir paylaşım. Şu ışıkların kaçı hüzünlü, kaçı mutlu evlere aittir diye düşünürken, Tekin'in sesiyle masaya dönüyorum.

— Tamam arayıp rahatsız etmeyelim ama açlıktan karnım zil çalıyor. Balıkları söylesek diyorum...

— Doğru yahu, söyleyelim. En azından şefe söyleyelim de ayırsın, sonra avucumuzu yalarız ha...

— Bütün bu mezeler, ara sıcaklar kesmedi mi açlığınızı...

— Kızım, olay açlık olayı değil. Ayırtmazsak balık biter diyorum...

— Ayrıca, insan bu kadar gecikeceği zaman arayıp haber verir. Bence balıkları söyleyelim, Reis için de ayırtalım.

— Şef, bakar mısın?..

Fatih, şefe balık siparişlerini veriyor. Uzun süre ortaya karışık bir şeyler mi söylenecek, herkes ayrı ayrı mı yiyecek, karar verilemiyor. Emel'e bakıyorum. Kim ne dese kabul ediyor. Her zaman neşeli, her zaman konuşkan ama bir o kadar da şeffaf. Bakışlarında beni rahatsız eden bir şey var. Belki de son zamanlarda yaşananlardan dolayı, tarafsız davranamıyorum. Aldatıldığı için boşanmak zorunda kalan Zümrüt'ün tarafını tutan biri olarak, Emel'i aldatan kadın olarak görmekten kendimi alamıyorum. Üniversite yıllarından beri tek hayali zengin ve kariyer sahibi bir koca bulmaktı. En sonunda bankadaki müdürlerinden biriyle, adamın boşanmasına kadar uzayan bir aşk yaşadı. Aslında hamile kalıp, çocuğu aldırtmama konusunda inatçı davranmasaydı adam yine de başından defederdi belki de. (Bu benim kişisel yorumum.) Aşağı yukarı aynı zamanlarda Zümrüt de kocasının, ailece gittikleri diş doktoruyla ilişkiye girdiğini öğrenmiş ve boşanma kararı almıştı. Emel evlendi, Zümrüt boşandı. İşte şimdi ikisi de aynı masada, aynı insanlara güler yüz gösteriyorlar. İçim sıkılıyor. İstedikleri cins balığı ortaya söyleyip yesinler, benim hiç iştahım yok.

— Paris yolculuğu ne zaman?
— Üç ayı bulur herhalde. Önümüzdeki ay burayla ilişiğimi keseceğim. Sonra gidip ev bakmak filan, bir sürü iş var anlayacağın...
— Gitmeden mutlaka bana uğra bir gün. Hatta uğramadan birkaç gün önce ara ki, sana ayrıntılı bir Paris rehberi hazırlayayım. Hele sana bir iki şarküteri adresi vereceğim, bayılacaksın. Hayatında bu kadar çok ve güzel peyniri bir arada görmemişsindir.
— Aaa çok iyi olur vallahi... Unutma ama ha...
— Uğramadan iki gün önce bir mail yolla, malı hazır bil.

Hayret! Ersoy'un bu bilgiç konuşmasına Fatih nasıl oldu da müdahale etmedi. Oysa grubun ukalası beyefendidir. Gerçi Ersoy da fena sayılmaz... Üç dört ayda bir ilgi alanı değişir. Botanikten

denizciliğe, müzikten modaya çeşitli konular, Ersoy için kısa süreli duraklardır. Bu durumda ukala olmaması olanaksız tabii ki. İki ukalanın arasındaki en önemli fark, Ersoy'un hiç değilse ilgilendiği konu hakkında bir iki kitap okuyup çaba sarf etmesi, Fatih'in ise doğrudan yalan söylemesi. Büyük Reis'in önderliği ve Zümrüt'ün bir arada tutma çabaları olmasa, üniversite yıllarından sonra hiçbiriyle görüşmezdim herhalde. "Sivil hayatta birbirimizi hiç bırakmayalım," diyen askerlik arkadaşlarından (nizamiyeden çıktığım anda hepsini unutmuştum) farkları yok benim için.

Balıkların gelmesiyle masa sessizleşiyor. Arka masadakiler, müzisyenlere "hicaz, hicaz" diye sesleniyor. Udi sigarasından derin bir nefes çektikten sonra, başlıyor çalmaya:

"Bir ateşim yanarım
Külüm yok, dumanım yok
Sen yoksan mekânım belli değil
Zamanım yok..."

Zümrüt'ün telefonla konuşarak, masadan kalktığını görüyorum. Fatih, ne kadar çabuk olursa, o kadar çok balık yiyebileceğini düşünen bir yatılı okul çocuğu gibi saldırıyor ortadaki tabağa. Ersoy'un Seda'ya anlattıklarının sonu gelmeyecek gibi. Emel, neşter kullanan bir doktor dikkatiyle tutmuş çatalıyla bıçağını, öylesine kibar ki. Tekin balığını didikleyip duruyor, belli ki onun için bu masa sadece rakıyla anlam kazanabilir. Birden sahibinin kim olduğunu bilmediğim bir el yüreğimi sıkıyor. Çok mu içtim, ondan mı bu sıkıntı? Yoksa her zamanki gibi nerede olduğumu bilip, nedenini bilmemenin getirdiği rahatsızlık duygusu mu çöktü içime?

— Arkadaşlar, bir dakika dinler misiniz? Reis aradı ve hepinizden tek tek özür diliyor.

— Ne o gelmiyor muymuş yoksa? Belliydi böyle olacağı... Adam koskoca yazar, bizim gibi eski dostlarla neden ilgilensin?

— *Unutulmuş birer bireeer... Eski dostlaaar, eskiii dostlaaarr...*

— Bir susun da durumu açıklayayım. Kitapları almak için yayınevine gitmiş. Ama bir sürü aksilik olmuş. Önce kitapların matbaadan gelişi gecikmiş. Sonra da yayınevinin sahibi, editörleri, birkaç yazar arkadaşı Reis'e küçük bir kutlama düzenlemişler. Bir türlü kalkamamış. Önce bekleyin geliyorum demeyi düşünmüş, sonra da zaten geciktirdim deyip bu fikrinden vazgeçmiş. En kısa zamanda kendini affettirecekmiş. Bu gece de hiç değilse kitapları yollayarak gönlümüzü almak istemiş. Biraz sonra bir kurye kitaplarımızı getirecekmiş.

— Ama ayıp etti doğrusu. Hayır, işin kötüsü bu gece çok da önemli bir randevumu erteledim bu yüzden.

— Eh, bir aksilik yüzünden kaç yıllık arkadaşımıza mı küseceğiz yani? Sesi çok üzgün geliyordu. Hepimize birer kitap imzalamış, zarflara koymuş, yollamış. Daha ne yapsın?

— Şef, bakar mısın? Bizim hesabı getirsene...

Eve kendimi zor attım. Başım dönüyor, çok içmişim. Hesap ne kadar geldi, kaça böleceğiz, bozuk var mı konuşmaları sırasında bir motorlu kurye geldi. (Gecenin bir saatinde meyhaneye kurye girince, bütün kafalar bize döndü.) Zümrüt küçük koliyi açıp, üstünde Büyük Reis'in o çok iyi tanıdığımız el yazısıyla adlarımızın yazılı olduğu zarflarımızı dağıttı. Zarflarını hemen açıp kitabın adı, kapak resmi hakkında yorumlara başlayanlar, imzalarken yazdığı satırları görünce duygulananlar oldu. *En kısa zamanda görüşelim, bir ara bize uğrasana, seni öpmüş müydüm canım, dikkatli kullan*, sözleri arasında gece bitti.

Tam yatmıştım ki telefon çaldı.

— Alo?

— Merhaba, ben Zümrüt, uyumuş muydun?

— Sızmak üzereydim...

— Kusura bakma ama hemen aramak zorundaydım. Eve gelir gelmez kitabı karıştırdım ve allak bullak oldum. Reis her bir öyküyü birimize adamış.

— Aaa, ne güzel.
— O kadar da güzel değil işte. Öyküyü kime adadıysa onun hakkında yazmış.
— Nasıl yani?
— Örneğin ilk öyküyü bana adamış ve olduğu gibi benim boşanma olayımı anlatmış. Sadece adları değiştirmiş. Demek bu gece yemeğe gelmemesi de numaraydı. Bir de onun adına milletten özür diledim. Özel hayatımı bir kitabın sayfalarında görünce tokat yemiş gibi oldum. Nasıl yapar bunu ya?
— Dur bir dakika, anlayamadım...
— Anlaşılmayacak bir şey yok. Her birimizin özel hayatını yazarak bir kitap oluşturmuş. Kocamın beni nasıl aldattığı, Tekin'in alkol sorunu...
— Benim için ne yazmış?
— Ersoy'un hâlâ kişiliğini oturtamamış olması...
— Benim için ne yazmış?
— Bilmiyorum. Daha bütün öyküleri inceleyecek zamanım olmadı. Kendi öykümü okuyunca, önce bunun sadece bana bir saldırı olduğunu düşündüm. Ama Tekin'le Ersoy'un öykülerini görünce gerisine bakmadan seni aradım. Şimdi kendine koyu bir kahve yap ve hemen kitabı okumaya başla. Şu anda zaten çok konuşacak halde değilim, sinirden titriyorum. Ben seni yine arayacağım...

Her şeyi bir kenara bırakıp uyumak istiyorum. Ama Zümrüt'ün sesindeki üzüntü ve sinir, beni tedirgin etti. Kahveyi filan boş verip, kitabın sayfalarını karıştırmaya başlıyorum. Önce imzalarken neler yazdığına bakıyorum: *"Sessizliğinle, hayatın içinden geçip gitmenin de büyülü olabileceğini öğrettiğin için sağ ol dostum. Sevgilerimle..."*

Bütün öykülerin başlarında adlarımız var. Zümrüt'e, Tekin'e, Ersoy'a, Seda'ya.... Öyküleri hızlı hızlı okuyorum. Her bir cümlede kafam biraz daha bulanıyor. Adlar farklı ama benim gözümün önüne hep olayların gerçek kahramanlarının yüzleri geliyor. Bildiğim olaylar, bildiğim sözlerle bir kitabın içinde karşımda duruyor. Büyük Reis'in

neden böyle bir şey yaptığını düşünüyorum. Bir insan neden arkadaşlarının özel hayatlarını yazar? Yazarların böyle bir hakkı var mıdır? Bunu yapan başka yazarlar olmuş mudur? Bunu neden yaptığı kadar merak ettiğim diğer konu bunu neden *şimdi* yaptığı? Yoksa yıllardır, o yanından hiç ayırmadığı defterine bizimle ilgili notlar mı alıyordu? Kimi sözleri bu kadar net aktarabildiğine göre öyle olmalı. Belki, bu grup için tuttuğu defterin sayfaları bitti, belki bizim hayatlarımızdan daha fazla yararlanamayacağına inandı, belki de *biz* bittik.

Kendi öykümü deli gibi merak ediyorum ama yemeğin en lezzetli lokmasını sona saklayan çocuklar gibi davranıp, önce Zümrüt'ün öyküsünü okumaya karar veriyorum. Öykünün kahramanı Selma bir sigorta şirketinde çalışıyor. Kocası onu, aile dostları olan avukat (diş doktoru değil) bir kadınla aldatıyor. Aldatmanın ve boşanmanın çoğu ayrıntısı gerçek hayatta olduğu gibi. Ama boşanma aşamasındaki pazarlıklar yazılmamış. Ayrıca Büyük Reis, Selma'yı Zümrüt'ten çok daha güçlü ve kararlı davranan bir kadın olarak kaleme almış. Düşüncelerimi toparlayamıyorum. Zümrüt'ün bu kadar sinirlenmesine ne neden oldu acaba? Zümrüt'ü tanımayanların (hatta tanıdığı halde Büyük Reis'le dostluğunu bilmeyenlerin), bu öyküde anlatılanların Zümrüt'ün hayatından bir kesit olduğunu anlaması olanaksız. Tanıyanlarsa zaten bu olayın gerçekte nasıl yaşandığını, çok daha net bir şekilde biliyorlar. Belki de Zümrüt, okurla yazar arasında benim bilmediğim gizli bir anlaşma yüzünden (bir öykü birine adandıysa, içinde mutlaka o kişi vardır anlaşması) bu kadar sinirlendi. Böyle saçma bir şey düşündüğüm için kendi kendime gülüyorum. Galiba hâlâ sarhoşum. Biraz temiz hava almak için pencereyi açıyorum. Karşıdaki apartmanın bütün ışıkları sönmüş. Kendi kendime bir şarkı söylediğimi fark ediyorum:

"Ömrümce hep adım adım, her yerde seni aradım
Ben kalbimden başka yerde, inan seni bulamadım..."

Bu şarkı mutlaka bir filmde kullanılmıştı. Başrolünde kim vardı acaba; Türkân Şoray mı, Filiz Akın mı? Ağaçlıklı bir yolda el ele koşan mutlu âşıkların hayaline dalıp gitmişken, aniden Zümrüt'ün kızgınlığının nedenini buluyorum: Zümrüt, aldatılmış bir kadın olmayı taşıyabilmiş ama bunu kâğıt üstünde görmeyi sindirememişti. Büyük Reis'in öyküsüne değil, bu öykünün kötü anılarını canlandırmadaki gücüne kızmıştı.

Birden heyecanlanıyorum. Artık yemeği bitirebilir, bana adanan son öyküyü okuyabilirim. İlk cümleyi okuduğum anda, üşümeyle yanma arası bir duygu sarıyor bedenimi. Böyle bir giriş cümlesi yazmasına ne neden oldu acaba? O defterin sayfalarında benimle ilgili başka neler yazıyor olabilir? İçimden öykünün son cümlesini okumak geliyor. Tam sayfaları çevirirken telefon tekrar çalıyor.

— Okudun mu?

— Tam benim için neler yazdığını okuyordum.

— Ben okudum. Senin için yazdıklarını nasıl açıklayacaksın?

— Ne açıklaması? Zaten henüz bitirmedim. Yani... Şey... Çok içmişim galiba, dikkatimi veremiyorum.

— Bu senin için yazılan öyküdeki *Gülüşü Güneşli Güzel*, tahmin ettiğim kişi mi?

Bu bir sorgulama mı Zümrüt? Dilediğin kadar soğuk bir sesle konuş, dilediğin işkenceyi yap, sana bir şey itiraf etmeyeceğim.

— Hemen ayıl ve bana bir şeyler söyle. Büyük Reis'i de aradım ama ulaşamadım.

— Neden bu kadar büyütüyorsun ki?

— Ne yapmamı bekliyorsun? Senin öykünün üçüncü sayfasını okudun mu? Bizim hakkımızda yazdığı bu şeyleri sen mi anlattın ona?

Biz mi? *Biz*'im hakkımızda mı? Gözüm üçüncü sayfada. Dalıp gidiyorum. Açık pencereden odaya dolan esinti öylesine rahatlatıcı ki...

— Konuşmayı sevmediğimi bilirsin. Hele hele kendim hakkında kimseyle konuşmam. Büyük Reis'e de hiçbir şey anlatmadım.

Bir an susuyorum, bunu söylemeli miyim? Söylüyorum.

— Kendisi sezmiş olmalı. İyi bakan birinin sezmemesi olanaksızdır belki.

— Öyle olsa ben sezerdim. Yalan söyleme lütfen. Buluşup bunları konuştuğunuzu, hakkımda dedikodu yaptığınızı düşündükçe...

— Sana asla yalan söylemeyeceğimi biliyorsun Zümrüt. Senin hakkında kimseyle konuşmadım. Sakinleş artık.

Senin hakkında kendimle bile o kadar az konuştum ki. Kimi zamanlar o yaz günü gittiğimiz filmin adını anımsayıp anımsamadığını sormak isterdim. İşte yine bir yaz günü, sorumun yanıtını aldım: Sen filme gittiğimizi bile anımsamıyorsun.

— Neyse telefonda tartışmanın anlamı yok. Zaten asıl kıyamet yarın kopacak. Bakalım ötekiler ne düşünecek? Bakalım Reis ne diyecek?

— Bilemiyorum ama bir açıklaması vardır herhalde. Belki de bunu bize kötülük olsun diye değil, başımızdan geçenleri ölümsüzleştirmek amacıyla yapmıştır.

— Saçmalama, istersen yarın çiçek yaptırıp teşekkür etmeye gidelim.

— Bu kadar büyütme. Bence şimdi yat uyu, sabaha konuşalım.

Elindeki sadece bir kitap demek istiyorum aslında. Yaşadıklarımızdan fazlası olduğu kadar azı da var bu satırlarda. Zümrüt bir şeyler söylemeye devam ediyor ama onu duymuyorum. Büyük Reis'in benim için yazdığı öykünün büyüsüne kapıldım. Ne kadar güzel! Yaşadıklarımdan çıkıp bambaşka bir dünyayı okumaya başlıyorum. Gülüşü Güneşli Güzel'in imkânsız aşkım olmadığını, onunla aşkın imkânsız olduğunu anlamam için *okumam* gerekiyormuş demek ki.

— Uyuyabileceğimi sanmıyorum... Neyse, zaten telefonda konuşmak anlamsız. Yarın mutlaka ara beni...

Uzun bir geceydi. Zümrüt'ün sigara yaktığını duyabiliyorum. *Ötekiler'i* düşünüyorum. Bu kadar uzun sürmesine her zaman şaştığım dostluğumuz sürecek mi? Reisi olmayan Kızılderili kabileleri ne yapar acaba? Aklıma çocukluğum boyunca en çok *Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler* masalından nefret ettiğim geliyor. Çoğu çocuğun hiç bıkmadan tekrar tekrar dinlediği bu masal benim için bir kâbustan

farksızdı. Cüceleri o kadar severdim ki, Prenses'in bir Prens'in aşkı uğruna onları terk etmesini bir türlü kabullenemezdim.

— Bu da böyle bir masalmış Zümrüt. Büyük Reis, edebiyat denen prensin bir öpücüğüyle, biz yedi cüceleri arkasında bırakıp gitti.

Uzun süren bir sessizlik oluyor. Beklerken, öykümün son cümlesini okuyorum. Pamuk Prenses'in, neşeli, somurtkan, uykucu olmakla övünen cücelerin dünyasını terk etmesi, rahatsız etmiyor artık. O can acıtıcı soru, mırıldanır gibi dökülüyor dudaklarımın arasından:

— Peki sence bu masalda kötü cadı kim?

ÇIKIŞ NOKTASI

Gözlerimi karanlığa açıyorum.

Bu bir kâbus değil, bir kâbus bile bu kadar karanlık olamaz.

Ne kadar zamandır burada, bu şekilde yattığımı bilemiyorum. Bir an sağ kolumun kopmuş olduğu hissine kapılıyorum, oysa sadece bedenimin altında kalmış. Kıpırdatmaya çalışıyorum ama öylesine uyuşmuş ki bu çabam bana büyük bir acı veriyor. Yavaşça kolumu bedenimin ağırlığından kurtarıyorum. Şimdi de sol dizim ve sol omzumdaki dayanılmaz sızıyı hissediyorum. Yoğun karanlık, düşüncelerimi toparlamamı engelliyor ama bir an önce kendime gelmeliyim.

Aklıma çocukken annemle sinemaya gittiğimizde karanlıktan nasıl da korktuğum geliyor. Salona girmeden önce gözümü kapatıp açar, içeride film başlayıp da ortalık biraz olsun aydınlanıncaya kadar geçen karanlık sürede korkmama alıştırmaları yapardım. Film sırasında da sık sık sağıma soluma bakar, perdeden yansıyan ışığın insanların yüzlerinde, boş koltuklarda yaptığı oyunlarda huzur bulmaya çalışırdım. Oysa şimdi sonsuz bir karanlığın içindeyim. Film başlamayacak, korkumu silip süpürecek ışık oyunları olmayacak. Burası bir sinema salonu değil. Burası evimizin çalışma odası... odasıydı.

Birden bilgisayarımın paramparça olduğu düşüncesiyle irkiliyorum. Belki de bir şekilde sağlam kalmıştır diyebilmek istiyorum ama herhangi bir şeyin bu faciadan sağlam çıkabileceğine inanmak çok zor. Son altı ayımı verdiğim, geceler boyunca uykusuz kalmama neden olan, çevremden ve hatta karımdan uzaklaşıp kendimi içine hapsettiğim romanım artık yok demek anlamına geliyor bu. Yazıcı çıktısını aldığım bölümler duruyor mudur acaba? Neden bir kopyasını almadım ki? Tekrar yazmaya başlasam ne kadarını hatırlayabilirim? Hatırlasam bile aynı cümlelerle yazabilecek miyim, farklı bir zamanda yazılan metin aynı metin olacak mı? Buradan kurtulabilecek miyim?

Önce büyük bir gürültü oldu. Çalışma masamın üzerindeki kahve fincanı titremeye başladığında, yüreğimin göğüs kafesimi delip dışarı çıkmak istediğini hissettim. Aniden bilgisayarımın ekranı kararıverdi, yerimden kalkmaya çalıştım ama başım döndü, sendeledim. Tam o sırada içeriden Nalan'ın çığlığını duydum. "Ekrem!" diye bağırdığını sanmış ve neden kapıcımızı çağırdığını merak etmiştim. İnsan korkularına yenik düştüğü anlarda her şeyi farklı algılıyor, garip şeyler düşünüyor demek ki. "Deprem!" diye bağırdığını şimdi anlıyorum. Karıma seslenmek istiyorum ama çenem kilitlenmiş gibi. Bana ait olmadığına yemin edebileceğim bir ses çıkıyor ağzımdan. Öncelikle ne durumda olduğumu saptamalıyım. Yerde yüzükoyun yatıyorum. Ne olduğunu bilmediğim bir nesne sırtıma batıyor. Ayaklarımı hafifçe kıpırdatıyorum, ellerimi yumruk yapıp açmaya çalışıyorum. Sol omzumdaki sızı dayanılmaz bir hal alıyor. Büyük bir olasılıkla kırık ya da çıkık var. Depremlerle ilgili bilgilerimi anımsamak için kendimi zorluyorum. Aklıma sadece "Deprem başladığında bir kapı kirişine sığının" cümlesi geliyor. Ben kapı kirişine sığınamamıştım. Sarsıntının şiddeti beni başka bir yere savurmadıysa hâlâ çalışma odasında olmalıyım. Ama bu karanlıkta nerede olduğumu anlamam mümkün değil. Çevreyi dinliyorum, hiçbir ses yok. Acaba kaç saattir buradayım? Karım nerede? Kurtarma ekipleri gelecek mi? Gelseler bile bu karanlık tabutun içinde beni nasıl bulacaklar? Tek bir çarem var: Bütün gücümü harcamam gerekse bile, buradan kendi çabamla çıkmak.

Annemle gittiğimiz filmlerde hep aynı şey olurdu: Sarışın, yeşil gözlü, güzel genç kıza kötülük yapmak isteyen beyaz saçlı, ince bıyıklı adam içkileri hazırlarken, bardaklardan birinin içine beyaz bir toz dökerdi. İçkiyi alan genç kız, bardağı defalarca ağzına götürür, tam hayatını karartacak yudumu alacakken bir şey söyler ve içmekten vazgeçerdi. Bu, gittiğimiz birçok filmde tekrarlanan bir oyundu. Bardağın defalarca kızın ağzına gidip gelmesi sırasında sinirleri iyice gerilen annem, o son anda, yani kızın içkiyi içmeye başladığı anda, bardağı elinden düşürüp kırmak ve kızın iffetini korumak için canhıraş bir çığlık eşliğinde havaya bir tokat atardı. Boşlukta uçuşan koruyucu bir el. Filmlerin ışıltılı dünyasına girmeye çalışan kara kuru bir el. Nerede olduğumu, önümde ne olduğunu anlamak için elimi karanlığın içinde sallarken annemin soğan ve naftalin kokan ellerini anımsıyorum.

Elim hiçbir şeye değmiyor. Öncelikle sırtıma batan şu nesneden kurtulmalıyım. Ellerimi yere dayayarak güç almaya ve hafifçe doğrulup, üstümdeki her ne ise onu itelemeye çalışıyorum. Bir gıcırtı, ardından bir gümbürtü ve göremediğim ama ciğerlerime dolan bir toz bulutu içinde çalışma masam olduğunu anladığım şeyin altından kurtuluyorum. Bu toz, karanlığı daha da yoğunlaştırıyor sanki. Masanın altından sıyrıldığım anda içimi kaplayan sevinç, doğrulmaya çalışıp da doğrulamayacağımı anladığım anda korkuya dönüşüyor. Zeminle tavan arasında ancak sürünerek ilerleyebileceğim bir koridordayım. Emekleyecek kadar bile doğrulamıyorum. İşte o anda kapana kısılmış vahşi bir hayvan gibi bağırmaya başlıyorum.

Bayılmışım.

Ne kadar baygın kaldığımı bilmiyorum. Ne hızda geçtiğini bilemediğim zamanın bütün yorgunluğunu hissediyorum üstümde. Bir an kendimi saçı sakalına karışmış, üstü başı paçavralarla dolu ama aklı

sayesinde her tür zorluğun üstesinden gelerek özgürlüğüne ve modern dünyaya kavuşan kazazede bir denizci gibi hissediyorum. Tam bu düşüncelerin arasında kaybolduğum anda, tabutumun ucundaki ışığı fark ediyorum. Bir noktadan, evet topluiğne başı kadar bir noktadan içeri ışık sızıyor. Kurtuluşum küçük bir kanaldan içeri girmeye çalışıyor. Bu dar, karanlık, havasız tabutun bekçileri onu görmemem için duvarlar oluşturmaya çalışsalar da, o kararlı bir şekilde beni çağırıyor. Artık ne yapmam gerektiğini biliyorum; sürünerek de olsa ışığa ulaşmalıyım.

Sağ elimi ileri attığım anda elime bir duvar parçası geliyor. Bir anda içim titriyor. Paramparça olmuş tuğlaların üstündeki kireç yüzey, parmaklarımın üstünde kuru ve iç gıcıklayan bir iz bırakıyor. Sobaya dokunan bir çocuk ürkekliğiyle çekiyorum elimi hızla. Sobaya dokunan çocuk nasıl yanmaktan değil de, "Yapma!" dendiği halde dokunduğu için azarlanmaktan korkuyorsa ben de, aniden çocukluğumun bir yerlerden çıkıp beni azarlamasından korkuyorum: "Sakın bir daha dokunma o duvar parçasına. Unutma, ben senin için yıllarca tebeşire dokunmadım, sırf bu yüzden dayak yemeyi bile göze aldım. Hatırlasana, tebeşire dokunamazdın, için bir hoş olurdu. Ne zaman tahtaya çağrılsan, defterinden bir sayfa koparır ve tebeşiri onunla tutmaya çalışırdın. Öğretmenin hem bu davranışın yüzünden, hem defterinden sayfa koparttığın için seni döver, hem de ders sonuna kadar çöp tenekesinin yanındaki köşede, elinde bir tebeşir parçasıyla tek ayak üstünde durma cezası verirdi. Senin için o cezalara ben katlandım. Bütün sınıfın önünde bir damla gözyaşı dökmeden, elimdeki tebeşir parçasını hissetmemek için ders boyunca başka şeyler düşünmeye çalışarak, teneffüste bütün arkadaşlarımın beni nasıl tebeşir yağmuruna tutacağını bile bile tek ayak üstünde ben bekledim. Şimdi bütün bunlar hiç yaşanmamış gibi nasıl dokunursun o tebeşirimsi duvar parçasına?"

Sadece tebeşir değildi. Pek çok şeye dokunamazdım. Annem bunun büyüyünce geçecek bir *çocukluk* olduğunu söylerdi. Babamsa

“tebeşir olayı”na kadar durumdan haberdar değildi. Öğretmenin bütün cezalarına karşın, elime tebeşir almama konusundaki kararlılığım devam edince, babamı okula çağırmışlar ve benimle onun ilgilenmesini istemişlerdi. Babam, öğretmenden daha iyi ilgilendi. Hiç değilse dövdükten sonra elimde bir tebeşirle tek ayak üstünde durma cezası vermedi. Ertesi gün annem beni hastaneye götürmüştü. Saatlerce kuyrukta bekledik, merdivenler indik, merdivenler çıktık, birtakım beyaz önlüklü adamlardan aldığımız kâğıtları birtakım beyaz önlüklü kadınlara götürmüştük. Annem beni upuzun mavi koridordaki bir banka oturtup bir odaya girmiş ve elinde bir kâğıt, yüzünde gülümsemeyle çıkmıştı. “Tamam,” demişti, “raporu aldık.” Ben artık raporluydum. “Sıkma canını,” diye devam etmişti annem, “tebeşire alerjin varmış. Şimdi bu raporu okula götürürüz, bir daha sana tebeşir filan tutturmazlar. Bir de pomat verdi doktor, olur da ellerinde kabartı filan olursa bundan süreceğiz.” Ondan sonra okulda tebeşir tutmadım. Öğrenim hayatım boyunca raporum da benimle okul okul gezdi. Tebeşirin dışındakileri annemden de saklamaya çalıştım. Şeftalinin kabuğuna dokunamamamı (kendisi de dokunamazdı) anlayışla karşılıyordu ama kurşunkalemlerin ucuna (tıpkı tebeşirde olduğu gibi içim bir tuhaf oluyordu), silgilere (plastiğin garip esnekliğinden rahatsız oluyordum), mum boyalara (parmaklarımın arasında eziliyor, eriyor, giderek parmaklarımla bütün olmaya çalışıyorlardı, dayanamıyordum), ayakkabı bağcıklarına (uzun bağlanıp da yere değme olasılıklarına karşı önlem olsun diye dokunmuyordum) ve daha pek çok şeye dokunamama nedenimi anlamasını bekleyemezdim ondan. Kendimce çözümler bulmuştum; kurşunkalemlerimi açarken yazsa dikkat ediyor, kışsa eldiven giyiyordum, silgi ya da mum boyaları küçük kâğıt parçalarına sarıyordum ve annemin anlayışından yararlanıp hep bağcıksız ayakkabı istiyordum. Babam mı? Babam beni bir daha dövmedi, zaten hiçbir zaman sevmemişti.

Duvar parçasını var gücümle avuçlayıp kenara fırlatıyorum. İçimden yükselen garip tiksinme duygusuna yenik düşmemek için başka şeyler düşünmeliyim. O güzelim filmlerin uzun sarı saçlı çocuk kahramanları geliyor gözümün önüne. Yıllarca sokak sokak dolaşan,

ayakkabı boyacılığından su satıcılığına birçok iş yaptıktan, yankesicilikten cinayete türlü belalara bulaştıktan sonra babalarına kavuştuklarında, gözyaşları sıcak bir okşayışla silinen zavallı çocuklar. Onlardan biri bu yıkıntının altında kalsaydı dışarı çıkmayı başarırdı. Bütün mahalle enkazın önünde gözyaşları içinde bekliyor olurdu. Afacan çocuk dışarı çıktığında herkes ona koşar, kucaklarına alır, öpücüklere boğardı. Peki beni dışarıda bekleyen birileri var mı? Nalan nerede acaba?

Nalan'la hüzünlü bir aşk hikâyesinin hemen sonrasında tanıştım. Ayşin'den yeni ayrılmıştım ve başka birini o kadar sevemeyeceğimi – yoksa başka birinin beni o kadar sevemeyeceğini mi demeliyim?– düşünüyordum. Beni o kadar seviyordu ki, kedilere dokunamadığımı bildiği için istemese de çocukluğundan beri yanından ayırmadığı sevgili kedisini annesine vermeye bile razı olmuştu. Elimi hiç bırakmıyordu, saçlarımı okşuyordu, aşkı benim gibi sadece sözlerden oluşan bir binanın içinde büyütmemeye özen gösteriyordu. Sonra bitti. Sözlerimin binasını yıktım ve onu enkazın altından çıkaramadım. Ayrılığın üçüncü ayında Nalan'la tanıştım. Kısa bir süre sonra da evlendik. Hayır, bir aşkın fırtınasından kaçmak için sığındığım bir liman değildi Nalan. Gerçekten seviyordum. Ama âşık değildim. Onsuz kalmaktan değil, yalnız kalmaktan korkuyordum. Evliliğimizin ilk yılı çok güzeldi. Ben de kendimi toparlamış, olur olmaz huysuzluklarımdan uzak durmaya başlamıştım. Gerçi *dokunamama* huyum sürüyordu ama en azından bunun beni saldırganlaştırmasına engel olabiliyordum. Sonra... Sonra evliliğimizin üstündeki bulut, rüzgârlarla şekil değiştirmeye başladı. Üstüne binip gezdiğimiz beyaz at, ağzından ateşler çıkaran gri bir ejderhaya dönüştü. Nalan'ın gözyaşı yağmurları bile bu korkunç bulutları dağıtmaya yetmiyordu.

Bir metre kadar sürünmeyi başardım. Sol omzumdaki sızıyı artık hissetmiyorum. Yolumun ucundaki ışık, hâlâ bir nokta büyüklüğünde. Elimle önümü yokluyor, sonra var gücümle bedenimi ileri çekmeye çalışıyorum. Beton bir zemin üzerinde ilerlerken, çalışma odasındaki halının, kütüphanenin, kitapların, Nalan'ın büyük bir özenle tozunu aldığı irili ufaklı bibloların, parçalanmış olduğuna emin olduğum

bilgisayarımın parçalarının, sandalyemin nerede olduğunu düşünüyorum. Ellerim, tanıdık bir nesneye dokunabilmek için uzandığı boşlukta yapayalnız kalıyor. Belki de sarsıntının şiddeti beni başka bir yere savurdu, belki de çalışma odası değil burası, belki de çoktan öldüm ve cehennemimde sürünüyorum.

Yıllardır arada bir de olsa dergilere öykülerimi gönderiyordum. Hatta bir iki tanesi yayınlanmıştı bile. Sonunda bir gün yıllardır içimde büyüttüğüm romanı yazmaya karar verdim. Bu benim gençliğimden beri tek hayalimdi. Ama ilk satırı yazdığımda anladım ki, ben aslında hayalimin peşinden koşmuyorum, evliliğimden kaçıyorum, Nalan'ın yazmama gösterdiği anlayıştan faydalanıp kendime saklanıyorum. İşten döndükten sonra bir süre gündelik sorunlardan, evin ihtiyaçlarından ve Nalan'ın işyerindeki olaylardan konuşuyor, sonra yavaşça çalışma odasına çekilip neredeyse yeni günün ilk ışıklarına kadar yazıyor, hatta çoğu zaman çalışma odasındaki kanepede sızıyordum. Karım arada bir, "Nasıl gidiyor, biraz okusana..." dediğinde, bitirene kadar okuyamayacağımı söylüyordum. Evet, çalışıyordum, bayağı bir şey de yazmıştım. Ama kimi gece ipe sapa gelmez satırlar arasında geziniyor, kimi gece de ekranın karşısında boş boş oturuyordum. Bilgisayarımda birbirinden bağımsız onlarca dosya açmış, yazarcılık oynuyordum. Yine de şimdi onca sayfanın yok olduğunu düşündükçe içim sızlıyor. Bu düşüncelerim, bu sözlerim karanlığın içinde yok olup gidecekler. Ben buradan çıkmayı başarabilsem bile, onlar bu mezarda gömülü kalacaklar. Oysa romanım vardı, elimin altındaydı. Nalan'a hep evin içinde olan ama aynı yatağa bile yatmayan bir koca hediye etmekten başka bir işe yaramıyordu ama, vardı.

Birden elime yumuşak bir şey geliyor. Plastik bir top bu. Hani şu sıkıldığında elin şeklini alan, stres atmak isteyenlerin bütün gün hırsla ezdikleri cinsten bir top. Midem bulanıyor. Ağzıma safra tadı geliyor. Tekrar önüme çıkmaması için arkama doğru atıyorum. Sırtıma, bacaklarıma çarparak uzaklaşıyor vücudumdan. Evimizde böyle bir

oyuncak olduğunu bile bilmiyordum. Tabii hâlâ evimizdeysem. Sürünmeye devam ediyorum.

Çocukken annem karanlık korkumu yenmem için, yatmadan önce ışıkları kapatır, sonra da, "Bak şimdi gözlerin yavaş yavaş alışacak karanlığa," derdi. Gerçekten de bir süre sonra annemi, başucumdaki lambayı, karşıdaki dolabı, hatta dolabın üstündeki yer yatağını, battaniyeleri bile rahatlıkla seçerdim. Ama annem, "Korkmuyorsun değil mi? Dokun bak, ben buradayım," dediği anda karanlıkta olduğumu anlar ve hemen başucu lambasını yakmasını isterdim. Şu anda yakılacak hiçbir lamba yok. Şu anda sadece küçük bir aralık olduğunu anlamaya başladığım yerden sızan ışık var. Buradan kurtulacağım.

Oyalanmamalıyım. Son bir kez soluklanmak için duruyorum. Acaba gerçekten de bir deprem mi oldu? Belki de yakınlarda bir yere bomba atılmıştır. Ya da apartmanın kalorifer kazanı patlamıştır. Ama nasıl bir patlama böyle bir yıkıma neden olur ki? Komşulardan, dostlardan ölen olmuş mudur? Annemle babam uzakta oturuyorlar, onlar iyi midir acaba? Sadece bizim apartman yıkılmış olamaz mı? Bizim apartman, bizim ev... Karımı düşünüyorum. Artık karanlığın içinde tek bir görüntü var: Aylardır evin içinde bir gölge, saydam bir nesne gibi yaşayan, içinden geçip gitmeme izin veren Nalan.

Işığa ulaştım sayılır. Elimi bir kere daha boşluğa doğru sallıyorum. Yol serbest. Işığın girmesine engel olan şeyi çekebilirsem dışarı çıkabilir ya da en azından o açıklıktan bağırır ve birilerinin beni duyup yardıma gelmesini sağlayabilirim. Nasıl olsa bir el gelecek ve beni bu karanlık koridordan çekip çıkaracaktır. Hedefime doğru son hamlemi yaparken, roman kahramanımın sözleri beynimde dolaşıyor: "Hangi kömür, günün birinde elmas olacağını önceden bilir? Köpeklerin bu kadar çok olduğu bir yerde, bir sopa ne kadar uzağa fırlatılırsa fırlatılsın yine de kendini, atan kişinin yanında bulacaktır."

Yol bitti.

Dışarıdaki hayatla, hayatımla bu karanlık koridor arasında son bir engel kaldı. Onu kenara çekmek ve tekrar ışığa kavuşmak için elimi uzatıyorum, tutuyorum ve... Karımın cansız bedeni elimi yakıyor... Bir çizgi gibi içeri sızan ışığın tozlu aydınlığında ellerime bakıyorum. Parmak uçlarımı yüzümde gezdiriyorum. Uzun zamandır ağlamamış olduğumu o an fark ediyorum.

MEVSİM NORMALLERİ

"Bana gördüklerinizi getirmeyin. Bana gördüklerinizin ardındakini getirin. Eğer bir şeyin arkasını görmek için çaba harcamazsanız, o size istediği kadarını gösterir. Çünkü unutmayın, her şey aslında göründüğünden farklıdır."

Asansörün kat ışıklarını izlerken, Akın'la tanıştığım günü düşünüyorum. Haber müdürünün odasında toplantıdayız. Yeni yayın dönemi başlamak üzere. Kameramanlarla her yayın dönemi öncesinde yapılan alışıldık görüşmelerden biri. Ama benim için farklı anlamları var. Stajım yeni bitmiş, haber kameramanlığında ilk yılım olacak. Tam anlamıyla çömezim. Kendimi bir Amerikan filminde gibi hissediyorum. Atlatma haberler yakalıyoruz, en büyüleyici kareler bu ekibin elemanlarından çıkıyor, çatışmaların ortasına düşüyor, yine de kameramızı kapatmıyoruz; sonrasında ödüller, kutlamalar, alkışlar... Akın tam yanımda oturuyor. O benden daha deneyimli; üç yıldır haberci. Bir ara müdür susup, kollarını kartal kanadı gibi açıyor ve yumruklarıyla masaya yükleniyor. Bu sessizlikten yararlanıp Akın'la tanışmak istiyorum. "Merhaba, ben..." Sağ elinin işaretparmağını dudağına götürüp "şşşşt"leyerek susturuyor beni: "Bana *gördüklerinizi getirmeyin*, kısmı başlıyor. Konuşmanın sonu demektir. İzin ver de adam sözünü bitirsin."

Asansör yedinci katta duruyor. Bu kata ziyaretçi almadıklarından, bankonun arkasında oturan hemşire beni gördüğüne şaşırıyor. Akın Göksel'in ziyaretçisi olduğumu söylediğimde, yüzündeki şaşkınlık

ifadesi, yerini, "*Siz gazeteciler istediğiniz yere girersiniz, değil mi?*" ifadesine bırakıyor: "Şu anda durumunda bir değişiklik yok. Zaten televizyondan yarım saatte bir arıyorlar. Önemli bir gelişme olursa aramamız için numaralarını da bıraktılar... Bu numara doğru değil mi?.. Önceki nöbetteki arkadaşım yazmış da... Hayır, görmeniz mümkün değil. Yani biliyorsunuz, aslında bu kata girmeniz bile... Zaten görmenizin bir faydası da yok, bilinci hâlâ kapalı. Bir değişiklik olursa biz sizi arayacağız. İsterseniz siz de ulaşabileceğimiz bir numara bırakın, eğer ben nöbetteyken bir değişiklik olursa, inanın özel olarak arayacağım sizi..." *Özel olarak,* sözünü duyduğum anda hemşirenin göğüslerine takılıyor gözlerim. Bol beyaz önlüğünün içinde bile kendilerini belli edecek kadar iriler. Akın bu kadınla yapılan bir röportajı çekiyor olsaydı, mutlaka aşağılara zoom yapıp, kontrast ayarıyla oynayarak özel bir kare yakalar, sonra da aralarında geçen ateşli konuşmaları bu karenin eşliğinde ballandıra ballandıra anlatırdı. En can acıtıcı haberde bile insanın yüzünü güldürecek bir detay bulabilen bu adamın, şu anda *bilinçsiz* olduğuna inanamıyorum. Teşekkür edip cep telefonu numaramı bırakıyorum. Hemşire numaramı yazarken, bankonun arkasındaki monitörlere bakıyorum. Altı tane monitör var, belli ki nöbetçi hemşirenin yoğun bakımdaki hastaları sürekli gözlem altında tutabilmesi için buradalar. Her birinin altında bir numara yazıyor. Akın'ın oda numarası 709. Küçük monitördeki yeşil ışıkların ne anlama geldiğini anlamaya çalışıyorum. Üstte uzun, düz çizgiden sonra aniden yükselen zikzaklar var. Altta ise, yazmayan bir tükenmezkalemin sinirle kâğıda sürtülmesini andıran karmakarışık zikzaklar. İri göğüslü hemşire yüzümdeki şaşkın ifadeden ne düşündüğümü anlamış olacak ki, "Merak etmeyin," diyor, "arkadaşınızla özel olarak ilgileniliyor. Sabaha kadar sabredin." Arkadaşımla ve benimle *özel olarak* ilgilenen hemşireye iyi nöbetler deyip, asansöre yöneliyorum. "Meşgul" ışığının sönmesini beklerken, hastanenin hiç de filmlerde gördüğümüz gibi bembeyaz olmadığını fark ediyorum. Duvarlar, kapılar, tabelalar ve hatta eşyalar sinir bozucu bir su yeşili rengindeler. Akın'ın bir an önce bu yeşillikten ve o zikzaklardan kurtulması için dua ediyorum.

Hastaneden çıkar çıkmaz bir sigara yakıyorum. Boğucu bir gece. İnsanın nefes almasını güçleştiren bir sıcak var. Oysa hava sıcaklığının azalacağı, bir iki güne kadar mevsim normallerine kadar ineceği söyleniyordu. Haydi sıcaklık neyse de, şu yapış yapış nem yok mu... Ne yapacağımı bilemiyorum. Eve gidersem bu sıkıntı peşimi bırakmayacak, en iyisi şirkete gitmek. Bu saatte bir iki montajcıdan ve nöbettekilerden başka kimse yoktur. Hem hiç değilse şirketin klimalı ortamında biraz rahat nefes alırım... Sefalıköy'de yapılan röportajların bandını izlemeye ve servis şoförü Hüseyin'in bacağının kırılmasına, Akın'ın da hastanede olmasına neden olan kazanın öncesini görmeye karar veriyorum. O röportaja ben de gidebilirdim. Akın'ın başına gelenler, benim de başıma gelebilirdi. Bir an ürperiyorum. Bu ürperti korkutuyor beni. Terden sırılsıklam oldum. Birden hastaneye girerken cep telefonumu kapattığım geliyor aklıma. Hemen açıyorum. Telefonun tepesinde yanıp sönen yeşil ışık sinirlerimi bozuyor. Monitörlerin görüntüsü beliriyor gözlerimin önünde. Zikzaklar... Çizgiler... Zikzaklar... Sefalıköy çıkışındaki bir ağaca çarpan minibüsün ön camından fırlayan Akın'ın bilinçsiz bedenini yaşama bağlamaya çalışan zikzaklar...

Üç gün önce haber merkezine Ege'de bir sahil kasabası olan Sefalıköy'de gece yarısı parlak bir ışığın görüldüğüne dair bir haber geldi. Haber merkezine her gün böyle onlarca haber gelir. Bilinmeyen bir cisim görenler, dişleriyle traktör çekenler, Maraş dondurmasının prostata iyi geldiğini kanıtlayanlar, muhabbetkuşunun Müzeyyen Senar gibi şarkı söylediğine inananlar falan filan... Çoğundan eli boş döneriz. İhbarı yapan vatandaşın o gün dişi ağrıyordur, muhabbetkuşu soğuk su içtiği için hastalanmıştır ve bilinmeyen cisimler kaybolup gitmiştir. Bizim editörler resmî bir kaynaktan gelmiyorsa böyle ihbarları pek ciddiye almazlar. Görünürde Sefalıköy haberinin de bunlardan bir farkı yoktu. Ama editörlerin bütün diretmelerine karşın müdür, en azından bir kameraman (zaten muhabirlerin çoğu Ankara'da parti kurultayındaydı) yollanmasını istedi. Bunun nedenini hepimiz gayet iyi biliyorduk. İki ay kadar önce Uşak'ta uzaylıları gördüğünü iddia eden köylüler haberine ilgi göstermemiş ve diğer

televizyon kanallarının bizi atlatmalarına neden olmuştuk. (Haber müdürlerinin bir görevi de her gün diğer kanalların bültenlerinin dakika dakika *reyting* sonuçlarını incelemektir. Eğer uzaylılara taş attıklarını söyleyen köylüler haberi iyi *reyting* almışsa, ertesi gün siz de böyle bir haber patlatmak zorundasınızdır.) Kısacası müdür, kendi deyimiyle, bu kez mantara basmak istemiyordu. Sonuçta Akın ve Ulaştırma'dan Hüseyin, salı sabahı erkenden Sefalıköy'e doğru yola çıktılar.

Şirkette derin bir sessizlik var. Sadece sabah haberlerini hazırlayan grubun montaj setinden kahkahalar ve kahve kokusu yükseliyor. Kapıdan başımı uzatıp, "Kolay gelsin," diyorum. Beni görünce bir anda ciddileşip Akın' dan bir haber olup olmadığını soruyorlar. "Değişiklik yok," deyip, Sefalıköy bandını almak için yayın şefinin odasına doğru yürüyorum.

Otuz dakikalık bir bant var elimde. Montajlanmış halleri dün akşam ana haberde yayınlandı. Tabii paramparça olmuş minibüsün görüntülerinin ve servis şoförü Hüseyin'in olayın nasıl gerçekleştiğini anlattığı röportajın, *hastanede hayatta kalma mücadelesi veren usta kameraman arkadaşımız* Akın Göksel'in (sanki ölmüş gibi) bir vesikalık resminin üstüne bindirildiği dramatik kurguyla. Kasaba halkıyla yapılan röportajlar bu bantta. Akın her röportajdan önce, alt yazıcıya kolaylık olsun diye konuşturduğu kişinin adını soyadını ve mesleğini söylemiş kameranın mikrofonuna. Arada bir hepimizin sıkça kullandığı komutlarını duyuyorum: "Bana bakarak konuşun, arkadaşım çekim yapıyoruz, arkadan geçmeyin lütfen, tamam önemli değil, biz kötü konuştuğunuz yerleri sonradan atarız, el sallama kardeşim, yahu çok istiyorsan gel seninle de konuşayım..." Giderken, iki günlük tatile gidiyorsun diye takılmıştık. Anlaşılan hiç de tatil gibi geçmemiş. Neler saçmalıyorum? Gerçek bir tatil bile olsa ne fark eder ki? Akın şu anda hastanede ve suçlular da karşımda.

Davut Pınarcıklı, garson

Abi, gece geç vakte kadar çalışmıştık. Şimdi buralar turistik olduğundan bu mevsimlerde işler çok yoğun oluyo, biliyo musun? İşte o gece de kalabalık bi turist grubu var, bunlar geç kalktılar. (Efendim, haa ışığı mı diyeyim? Tamam abi.) Abi, temizlik yaparken, çöpü dökmeye arka tarafa gittim, o sırada, tam şurada Çamlık Koyu tarafında birden acayip bi ışık parladı. Ben çöpü filan atmışım elimden. Hemen arkadaşlara seslendim. Ama böyle, yerime çakıldım kaldım abi. Acccayip bi ışık. Hani maçlarda ışıktan öyle şey ediyolar ya, onun gibi. Böyle dönüyo gibi de, top gibi yani. Sonra, şu tarafa doğru hızla gitti.

Gençten bir oğlan. Durmadan elini kolunu kullanarak konuşuyor. Saçları jöleyle geriye yapıştırılmış, favorileri uzun, bir de top sakal bırakmış. Üstünde insanın gözünü alacak kadar renkli, çiçekli bir gömlek var. Ya röportaj yapılacağını önceden öğrenmiş ya da hep böyle süslü dolaşıyor. Garsonun görüntülerinden sonra bir iki tane Sefalıköy genel planı var. Bu görüntüleri kimin çektiğini bilmesem bile, Akın'ın olduğunu anlardım. Soldan sağa yavaş bir pan yapmadan önce, yukarıdan aşağıya hızlı bir iniş yapmış. Genel planlarda bu numarayı bizim burada bir tek Akın yapar. Kasaba meydanından görüntüler. Kahvede oturan yaşlılar. Denize giren bir iki kişi. Küçük bir köpeği kovalayan sevimli bir oğlan çocuğu falan filan. İyi bir "orta bölüm haberi" görüntüleri. Ana haberin siyaset haberleri bölümüyle magazin haberleri bölümü arasındaki geçiş haberleri için bundan daha güzel kareler yakalanamazdı. Akın nereden bilebilirdi ki sıradan bir haber için gittiği Sefalıköy'den haber konusu olarak döneceğini.

Nezahat Kul, ev kadını

Akşam balkonda tespih çekiyodum, daha bi sıra dönmemiştim ki, içime bi fenalık çöktü, bi ağırlık bastı evladım. Ay dilaltı mı alsam, su mu içsem diye düşünüyodum ki, birden böyle... Ay nur yağdı gökten, nur... Vallahi evin içine kadar girdi ışık, bizim bey aydınlığa uyandı. Elimdeki tespihin ipleri koptu, taneler yere saçıldı. Birden o koca ışık,

küçücük bi top olup uçtu gitti. Ben aslında daha önce de görmüştüm de kimse bana inanmamıştı.

Akın'ın bu kadını nasıl bu kadar rahat konuşturduğunu düşünüyorum. Genelde böyle yaşlı kadınlar kamerayı görünce kaçmaya başlar ya da, "Ben ne bileyim evladım," deyip geçiştirirler. Daha kötüsü karısıyla, annesiyle ya da kız kardeşiyle konuştuğumuzu görünce sinirlenen adamlardır. Kamerayı kapattırmaya kalkar, hatta tehdit ederler. Birden Hüseyin'in anlattıklarını, kazanın oluş şeklini düşününce, kasaba halkının bu kadar rahat konuşmasının nedenini anlıyorum.

Dursun Akel, esnaf

Ben önce Yunan uçağıdır, diye düşündüm. Son zamanlarda yine gece uçuşları filan yapıyorlar gözdağı vermek için. Neyse, sonra anladık ki, işin içinde başka iş var. Yalnız kameraman kardeşim, biz buradan televizyonlar aracılığıyla yetkililere seslenmek istiyoruz. Büyüklerimiz gelip bu işin aslını astarını ortaya çıkarsınlar. Bak burası böyle cennet bi yer ama, hâlâ doğru dürüst yolumuz yok, kasabanın girişindeki otuz kilometrelik yer hâlâ stabilize. Anlıyor musun? Yani başımıza bi iş gelecek olsa kaçacak yolumuz yok. Turistler, dünyanın en güzel yeri ama yol yok, elektrikler kesiliyor diye söyleniyor. Yani devlet bizi hatırlayıp ziyaret etmiyor, o yüzden uzaylılar ziyaretimize geliyor.

Gözüm cep telefonunun ışığına takılıyor. İri göğüslü hemşirenin nöbeti bitmiş midir acaba? Kendisinden sonra nöbete kalacak hemşireye beni aramasını hatırlatmış mıdır? Şirketteki diğer arkadaşlar da benim kadar kaygılanıyorlar mıdır? Yoksa böyle durumlarda sakin, hatta giderek umursamaz olmak haberciliğin gereklerinden mi? Olay bir iki gece daha haberlere yansıyacak, belki mahkemeden çıkan karar duyurulacak, sonra da unutulup gidilecek. Daha fazla ne bekliyorum ki? Her akşam, bir önceki akşamın haberlerini unutturmaktan başka ne yapıyoruz? Yüzlerce katili, soyguncuyu, çete elemanını, yüzsüzü

unutan bir habercilik, Akın'ı bu hale sokan Sefalıköylüleri ne kadar hatırlayabilir ki?

Berk Akel, öğrenci

Biz arkadaşlarla bisiklete biniyoduk... Birden her yer ışık oldu... Ben düştüm... Çok korktuk.

Asıl ben korkuyorum. Bu saçma işin benim de başıma gelebileceği düşüncesini kafamdan atamıyorum. Eğer bizimkiler kazadan sağ olarak kurtulamasalardı ve Hüseyin çekimler bittikten sonra başlarına gelenleri anlatamayacak durumda olsaydı, bu insanlara başka bir gözle bakacaktım. Oysa şimdi şu küçücük çocuktan bile nefret ediyorum.

Tufan Önel, tezgâhtar

Böyle güzel deniz, böyle güzel doğa başka nerde var abiiii... Bizimkilerden önce uzaylılar uyandı duruma, geldiler kuzu kuzu kasabamıza... Kuzu kuzu abiiii, kuzu kuzu...

Hepsi üç aşağı beş yukarı aynı şeyleri söylüyor. Buna şaşmamak gerek. Belki de neler söyleyeceklerini bu sulu oğlan belirlemiştir. Belki de önceden çalıştılar. Ezberlediler. Sen tonton bir teyze ol, sen sevimli bir amca, sana afacan bir çocuk olmak yakışır, sana da yakışıklı bir garson... Üniversiteden mezun olduğumda ne hayallerim vardı. Oysa şimdi böyle haberlerin peşinde koşan bir adam oldum. Yıllar önce inandığı gazetecinin katledilişinden sonra günlerce ağlayan, cenazesinde binlerle birlikte yürürken, "Gerçekler ölmez, öldürülemez," diye slogan atan ben değilim sanki. Birden Akın'la bugüne kadar bunları hiç konuşmadığımızı fark ediyorum. Ne zaman bir araya gelsek şirket içi dedikodulardan, işten çıkarmalardan, geçim derdinden ya da sıradan gündelik konulardan konuşuyorduk. Sanki birbirimize, *bazı şeyleri unutup en doğru şekilde işimizi yapmaya bakmalıyız*, sinyali veriyorduk. Sanki işimizde beklenmedik bir sıcaklık

artışı yaşanıyor da, onu mevsim normallerine düşürmeye çalışıyorduk. Belki de ne yaptığımızı, nereye gittiğimizi anlamamız için bizim de bir ışığa gereksinmemiz vardı. Aramızdan birinin, bir ağaca çarpması gerekiyordu belki, gerçeklerden ne kadar uzaklaştığımızı anlayabilmemiz için. Her gün onlarcasını yaptığımız yalan haberlerden birinin, bir gün aramızdan birini ölümle yaşam arasındaki köprüye çıkartması şarttı demek ki.

Sabah oluyor. Hastaneye gitmeye karar veriyorum. Şirketten çıkar çıkmaz, tatlı bir esinti yüzümü yalıyor. Bir çöp arabası gürültüyle geçiyor önümden, nefesimi tutuyorum. Yürümek iyi gelecek. İçimde Akın'ın hayati tehlikeyi atlattığı yolunda bir umut var. Tabii ya... Akın güçlüdür. Atlatacaktır. Geçen yıl bir öğrenci yürüyüşünde kafasına cop yediği halde çekime devam eden o değil miydi? Yarın yine açılışları, seminerleri, yürüyüşleri, muhabbetkuşlarını, üfürükçüleri, travestileri çekmeye beraber gideceğimiz o değil mi? Sefalıköy halkının mahkemesi sırasında, "Onlara o kadar çok yalan haber sunduk ki, sonunda onlar da kendi yalan haberlerini yaptılar. Bizler de onlar kadar suçluyuz, o yüzden davacı değilim hâkim bey," diyecek olan o değil mi?

Hüseyin'le Akın feribotu kaçırıp, sonrasında karadan gitmeye üşenmeselerdi sıradan bir uzaylı haberi olarak kalacaktı belki de Sefalıköy haberi. Ya da bir sonraki feribotun gelişini beklemek için kasabaya döndüklerinde, kasabanın kahvesinde oturanların konuşmalarına gizlice kulak kabartmasalardı. Belki o zaman bu "nereden geldiği belli olmayan ışık" haberinin sırf ilgi çekmek, tam da turizm mevsiminde kasabalarına geleceklerin sayısını artırmak, yol, su, elektrik isteklerini daha rahatça duyurmak için Sefalıköylülerin uydurduğu bir yalan olduğunu asla öğrenemeyecektik. Bir akşam haber bülteninde yayınlanacak, bir iki gün boyunca acaba depremin habercisi mi, Yunanistan savaş hazırlığı mı yapıyor, uzaylılar Türkiye'yi mesken mi tuttu, göktaşlarının beklenmedik hareketleri mi konuşmalarına neden olacak, sonra da unutulup gidecekti.

Unutulmaması gerektiği halde unutturulan haberler arasındaki yerini alacaktı. Peki şimdi ne olacak? Kendi halinde yaşayan bir kasaba halkını böyle bir yalanı söylemeye iten nedenler kimin umurunda olacak? Akın'la Hüseyin'in, konuşmalarını duyduklarını anladıklarında panikleyerek onları tehdit edip, sonra da arabalarla yaşanan bir kovalamacada bir ağaca çarpmalarına neden olan bu insanlar neyle suçlanabilirler ki? Belki aralarından biri bir iki sene yatar, hepsi o kadar.

Şimdi içeri gireceğim, yedinci kata çıkacağım ve nöbette hangi hemşire varsa ondan Akın'ın kendine geldiğini ve hatta yemek yediğini öğreneceğim. Küçük monitördeki yeşil zikzaklara şöyle bir göz atacak ve bir şablondan çıkmışçasına düzgün olduklarını göreceğim. Belki yanına girmeme bile izin verirler. Şakalaşırız. Şirkette durumların ne olduğunu, maaşların yatıp yatmadığını sorar. "Oğlum benim için mi geliyorsun, yoksa şu iri göğüslü hemşire için mi?" der. Görmüştür o hemşireyi, mutlaka görmüştür. Onda öyle bir göz, öyle bir bakış açısı vardır ki, her şeyi, bizim gördüklerimizin ardındakileri görür. Bir iki güne kadar çıkar buradan. Sonra kamerasını omzuna yerleştirir, yine haber peşinde koşmaya başlar ve yine röportaj yaptığı insanlara aynı şeyi söyler: "Tam şuradaki kırmızı ışık yandığı zaman konuşmaya başlayın lütfen."

KÖPRÜDEN GÖRÜNÜŞ

Merhaba,

Bir mektuba özür dileyerek başlamak doğru olur mu bilmiyorum ama aklıma başka bir giriş de gelmiyor. Günlerdir bu mektuba kaç kez başladığımı ve kaç kez yırtıp attığımı bir bilsen. Araya zaman girdikçe o başlangıç cümlesini bulmak daha da zor oluyormuş meğer. Hatırlar mısın, çocukluğumuzda, büyüyüp birbirimizden uzak düşünce, nasıl mektuplaşacağımızı konuşurduk kimi zaman. Her gün yazacağımızı söylerdik, ne olabilirdi ki iki satırlık bir mektup yazmanın zorluğu. Çocukluk işte; meğer ne zormuş yazmak. Burada insanlar birbirlerine günde onlarca elektronik posta gönderiyorlar, inan biz böyle bir olanağımız olsa onu bile değerlendiremezdik. Hayatımız boyunca tembel olduk ama keşke dostluğumuzda tembel olmasaydık.

Görüyor musun, yine aynı şeyi yaptım. Özür dileyeceğim diye söze girdim ama neredeyse seni suçlu çıkaracağım. Çocukken de böyle yapar, nasıl da kızdırırdım. Huylu huyundan vazgeçmiyor demek ki. Geçenlerde kardeşimle telefonda konuştuk, seni sordum. Aramamanın, mektup yazmamanın nedenini tahmin edebiliyordum ama Erkan'ın anlattıklarından sonra her şeyi daha iyi anladım. O kadar zamandan sonra yazdığım mektuba bu konulardan söz ederek başlamak istemiyorum, önce neler yaşadığımı anlatmalıyım. Keşke bu mektubu daha önce yazabilseydim, belki o zaman şu olayın (hangi olay olduğunu biliyorsun) aramıza girmesine ve senin üzüntü

duymana neden olmasına engel olabilirdik. Bu kadar geç yazdığım için özür dilerim. (Oh be, sonunda şu özür kısmını halledebildim.)

Sen askerdeyken yaşadıklarım sana nasıl yansıtıldı bilemiyorum ama benim ağzımdan duymanı istediğim şeyler var. Birincisi, Demet'le kavga dövüş ayrılmadık, bu konunun ayrıntılarını zaten biliyorsundur. İkincisi, babam beni kapı dışarı etmedi. Gerçi aramızda çok büyük sorunlar yaşandı, hatta buraya geleceğimi söylediğim gece, baba ocağını terk edersem beni evlatlıktan reddedeceğini bile söyledi ama sonra yumuşadı. Oralarda benim memleketten ayrılışım hakkında neler deniyordur tam bilemiyorum ama gerçekler bunlardır. Çocukluğumdan beri, boğulacaksam büyük denizde boğulurum diye düşündüğümü bilirsin. Oralarda daha fazla kalamazdım. Ne olacaktı kalsaydım? Bütün hayatım babamdan bana kalacak olan kırtasiye dükkânında geçecekti. Tozlu rafların arasında yaşlanıp gidecektim. Oysa benim daha büyük hayallerim vardı. Liseden hemen sonra askere gidip o işi aradan çıkarırken, sonrasında her gün kilometrelerce yol tepip şehirdeki bilgisayar ve İngilizce kurslarına giderken aklımda hep bir gün buralara gelmek vardı. Aslında bunu babam da seziyordu ama yine de konduramıyordu işte. O kadar emek verdikten sonra oralarda paslanamazdım. Sakın yanlış anlama, şimdi sen orada kaldın diye paslanacaksın demek istemiyorum. Bir kere sen yüksekokul mezunusun. Ayrıca sana küçük bir kırtasiye dükkânı değil, koca bir tavuk çiftliği kalacak. Bilirim, küçük yerin büyük adamı olmakla yetinmezsin. Ticarete tıkır tıkır işleyen o kafa seni çok büyük yerlere getirecektir. Ama benim için durum farklıydı. Kafesten uçmam gerekiyordu. Ben de bir uçtum, pir uçtum.

Yine de Doğan'la karısı Selma olmasaydı bu işe zor kalkışırdım. Sığınabileceğin bir memleketlin yoksa, buralar yutar adamı. Bunca zamandır evlerinde kalıyorum, asla mırın kırın etmediler. Haydi Doğan neyse de, uzun süre Selma'yı rahatsız etmekten çok çekindim. Zaten ilk bir iki ayım iş aramakla geçti. Ama inan bir gün bile yük oluyormuşum gibi davranmadılar. İkinci ayın sonunda şu anda

çalışmakta olduğum işi bulduğumda, maaşımın yeteceği bir eve taşınmamın daha doğru olacağını söyledim. Hay söylemez olaydım, evde kıyamet koptu. Bir türlü gitmeme izin vermiyorlardı. Doğan, bir miktar para biriktirip üç dört ayımı güvenceye almadan ayrı eve çıkmamın delilik olduğunu düşünüyordu. Sonunda Selma beni de rahatlatan bir çözüm önerdi. Evlerinin bir odasını bana kiraladılar. Böylece ben de yük olma duygusundan kurtuldum. (Bizim oralarda olsa bu oda kiralama olayı nasıl da ayıplanırdı değil mi? Oysa buralarda çok normal.)

İlk geldiğim günlerde buradaki yaşamın, memlekettekinden çok da farklı olamayacağını düşünüyordum. Sonuçta bizim de iki kolumuz iki bacağımız var, buradakilerin de. Ama iş kolda bacakta bitmiyor. Bu adamlar dünyaya farklı bir gözle bakıyorlar. Gerçi gazetede okuyor, televizyonda izliyorduk ama dedim ya, görmek başka şey, yaşamak başka. O ışıklı caddeleri, trafik keşmekeşini, koca koca binaları, sağa sola koşturan rengârenk giyinmiş insanları kim bilir kaç filmde, dizide izlemiştim ama inan dostum, yine de görünce bir tuhaf oldum. Bir şehir yirmi dört saat yaşar mı yahu? İnan burası yaşıyor. Bizim şehir merkezine gittiğimde kendi kendime, "Vay be," derdim, "burası da dünyanın üstünde bir yer işte." Şimdi buranın upuzun caddelerinde dolaşırken ne diyorum biliyor musun: "Burası dünyanın ta kendisi."

İkinci ayın sonunda Selma'nın bir arkadaşının yardımıyla şu anda çalışmakta olduğum işi buldum. Essex & Bolling Co. diye baskı makineleri ticareti yapan bir şirkette *office boy* olarak çalışıyorum. Adına bakıp da kanma, bu *office boy*'luk pek de matah bir iş değil. Tam anlamıyla şirketin getir götür işlerine bakıyorum. (Eee, zamanında yaz tatillerinde kırtasiye dükkânının getir götür işlerine bakmaktan deneyimliyim ne de olsa...) İngilizce kursuna gitmenin faydasını işe girme aşamasında gördüm. Aslında bilgisayar sertifikam sayesinde daha iyi bir iş bulabilirim diyordum ama burada ilkokul çocukları bile bilgisayar uzmanı. Bizim apartmanda (Doğanlar on bir katlı bir apartmanda oturuyor) dokuz yaşında bir oğlan var, internet

korsanlarına karşı bilgisayar programı yazıyor, düşün artık. Neyse, yine de bilgisayardan anlıyor olmam sonunda işime yarayacak. Önümüzdeki ay bir masa başı işine kaydırılma durumum söz konusu. O zaman önüm açık demektir. (Hatta dahası da var ama o haberi sona saklıyorum. Eee, sürprizleri severim!..)

Önceleri hiç arkadaşım yoktu. Doğan'la Selma kendilerine iyi bir çevre edinmişler. Beni de ortama sokabilmek için az çabalamadılar. Ama bilirsin pek girişken değilimdir. Bir de neresinden baksan yıllardır birbirini tanıyan insanlar arasında, yabancılık çekmemek olanaksız. Doğanların sıcak yaklaşımı olmasa adım yabancıdan, yabaniye çıkacaktı. Baktım olaylara bizim oraların kafasıyla yaklaşırsam, kendime bir çevre edinemeyeceğim. Koskoca şehri bana uyduramayacağıma göre ben onlara uyayım dedim. Şimdi birçok arkadaşım oldu. (Ama inan senin dostluğunu aramıyor değilim.) Son zamanlarda bowling oyununa taktım. Filmlerde görürdük ya, işte o oyun. Ağır bir topu atıp lobutları devirmeye çalışıyorsun. Yani kukalı saklambaca benziyor. Hafta sonlarında şirketten çocuklarla toplanıp salona gidiyoruz. Kızlı erkekli kalabalık bir grubumuz var. Yenilen, biralarla hamburgerleri ısmarlıyor. Dostunun bowling turnuvasından kupası bile var. Salonda adım "Storm"a çıktı. Yani bowlingde fırtına gibi esiyorum.

Ama hayatımın en büyük değişikliğini dört ay önce yaşadım. Bir sabah metroda (işe metroyla gidip geliyorum) bir kız gördüm. İnan böyle bir güzelliği dergilerde, filmlerde, hatta rüyamda görmemiştim. Yol boyunca gözümü kızdan alamadım. Aynı durakta indik. İşe geç kalma pahasına kızı izlemeye başladım. Ama daha metrodan çıkar çıkmaz, kalabalığın içinde kaybettim. Gün boyunca başka şey düşünemedim. İki gün sonra metroda uyuşuk uyuşuk otururken bir de ne göreyim, kız yanımdaki boş koltuğa doğru geliyor. Kendi kendime dedim ki: "Oğlum bu fırsat bir daha eline geçmez, aklını başına topla ve cesur ol." Baktım kız bir kitap okuyor. "Çok güzel bir kitap değil mi?" deyiverdim. Okumuş filan değilim ha! Uzatmayayım, merhaba

filan diyene kadar ineceğimiz durağa geldik. Son bir cesaretle ertesi sabah için randevu aldım. İşe gitmeden hemen şirketin yanındaki bookstore'a girip (kitaptan kırtasiyeye, CD'den hediyelik eşyaya her şeyin satıldığı kocaman bir dükkân) kitabı satın aldım. Gece boyunca her satırını yuttum resmen. Ertesi sabah façaya özen gösterip başladım metro girişinde kızı beklemeye. Gelir mi gelmez mi diye kurdeşen dökerken, omzumda bir el hissettim. Of be, bu ne güzellik. Deniz diye bir kız (Arkadaşları ona Dönis diyor ama o benim için Deniz; mavi gözlü, güneş yüzlü Deniz). Hafta boyunca metroda ilerleyen dostluğumuzdan cesaret alıp, cumartesi akşamı sinemaya davet ettim. Normalde biz arkadaşlarla sinemaya gideceğimiz zaman, önce fast food bir şeyler yiyoruz. Ama o gece paraya kıyıp kızı bir İtalyan restoranına götürdüm. Burada Çin ve İtalyan restoranından geçilmiyor. (Bazı Çin yemekleri öyle acı ki, yerken aklıma hep sen geliyorsun.) Laf lafı öyle açtı ki biz sinemayı filan unuttuk. Deniz tam anlamıyla çok yönlü bir kız. Bir sigorta şirketinde part time çalışıyor, öğleden sonraları da Sunrise diye bir spor salonunda aerobik dersleri veriyor. Hafta içi iki gece aikido kursuna gidiyor (burada bir kadının kendini korumayı öğrenmesi gerek), hafta sonlarında da trekking yapıyor; yani saymakla bitmez. Bunları duyunca önce biraz çekindim. Hatta işimi filan saklayayım diye düşündüm. Sonra yalanla bir sonuç elde edemeyeceğime karar verip, bütün hayatımı olduğu gibi anlattım. Bu dürüstlüğümden etkilendi. En çok da bizim oralar ilgisini çekti. Gecenin sonunda taksiye bindiğimizde el ele tutuşuyorduk. Apartmanın kapısında da... Neyse, anladın işte.

Galiba artık Demet konusuna bir açıklık getirmem gerekiyor. Bu konudan söz açmam seni rahatsız etmesin lütfen. Erkan, nişanlandığınızı söyledi. İnan buna çok sevindim. Çünkü Demet'i eski bir sevgili olarak görmüyorum, o benim buraya gelmeden önceki yaşamımda bıraktığım bir dost artık. Daha da önemlisi senin müstakbel karın. Olaya böyle bakmam seni şaşırtmış olabilir. Belki eski kafa yapımda olsaydım, durumu bir namus sorunu haline getirirdim. Ama o kadar değiştim ki. Ayrıca şunu da bilmeni isterim, Demet'le birlikte olduğum onca yıl boyunca, inan Deniz'le ilk gecede

yaşadıklarımın yarısını bile yaşamadım. Orada bu işler nasıldır bilirsin. Bana kızma dostum, sizin şu anki durumunuzu eleştiriyor değilim. Senin bu konularda benden çok daha sağlam olduğunu söylememe gerek yok. En kısa zamanda evleneceğinizi ve çok mutlu olacağınızı biliyorum. Hatta bu sana garip gelebilir ama düğününüze gelmeyi, sağdıcın olmayı öyle çok isterim ki. Dilerim bu sözlerim sana saçmalık olarak gelmemiş ve içini rahatlatmıştır. Benim için o defter kapandı. Hem senin Demetin varsa, benim de Denizim var. İkimize de helal olsun.

Oh be, bunları nasıl yazacağımı düşünüp duruyordum kaç gündür. Deniz'den söz ederken nerelere geldik. Ama sonunda bu sorunu da atlattık. (Atlattık değil mi?) Deniz'le kısa sürede büyük bir aşk yaşamaya başladık. Hâlâ birlikteyiz. Ben bizimkilerle tanıştırdım, o da hem ailesiyle hem de arkadaşlarıyla. Çok sıkı bir babası var. *Catering* işi yapıyor. (Gıda ile ilgili bi iş yani.) Annesi çalışmıyor. Arada akşam yemeklerine filan gidiyorum, çok iyi davranıyorlar. Oturup evde film seyrediyoruz. (*Home theatre system* denilen bir sistemleri var, görsen aklın şaşar, evin ortasında sinema salonu var gibi.) Deniz'le çoğu gece birlikteyiz. Bazı geceler çılgınca eğleniyor, bazı geceler gökdelenlerin ve köprünün ışığıyla aydınlanan denizin kenarında el ele oturup hayaller kuruyoruz. Arkadaşları da çok kıyak çocuklar. Bowling hastalığını onlara da aşıladım. (Bütün bunlara nasıl para yetiştirdiğimi merak etmiş olabilirsin. Kesemize uygun yerlere gidiyoruz. Ayrıca hesapları yenilen taraf ödüyor ve Storm'u yenmek her babayiğidin harcı değil.) Hafta sonları hep beraber takılıyoruz. Geçen hafta sonu araba kiralayıp, şehrin hemen dışındaki gölün kenarına piknik yapmaya gittik. Anlayacağın artık geniş bir çevrem var.

Bütün bu anlattıklarımdan tozpembe bir tablo çıkıyor ortaya. Ama bir de madalyonun öbür yüzüne bakmamız gerek. Kendimi böyle bir yaşama öylesine hazırlamıştım ki, inan bana ters gelen bazı olayları bile sindirmeye, görmezden gelmeye çalıştım. Daha dün şirketten bir çocuğun, personel şefinin çekmecesinden öğlen yemekleri için verilen ticket'lardan yürüttüğünü gördüm. Düpedüz hırsızlık. Gidip ihbar etsem adım muhbire çıkacak, herkes bana düşman olacak. Sussam,

vicdanım rahat bırakmayacak. Ne yapacağımı bilmiyorum... Bu yine sıradan bir olay. Bazen öyle numaralar dönüyor ki çevremde, pes ulan diyorum, bu da yapılır mı? Deniz'le de sorunlarımız oluyor. Geçen gün çalıştığı spor salonuna squash oynamaya gittik, pat diye bir oğlan çıktı karşımıza. *Exboyfriend*'iymiş. Yani benden önceki sevgilisi. Bunlar şapur şupur, kakara kikiri muhabbete daldılar. Zor geliyor böyle durumlar anlayacağın. Haa, kız beni cidden seviyor, o ayrı ama bunlar böyle alışmışlar bir kere. Ortaokuldaki Tahir Hoca'nın sözleri geliyor bazen aklıma. (Hani hem edebiyata, hem tarihe, hem din bilgisine, hem de bedene giren Tahir Hoca vardı ya, bildin değil mi?) Bir gün, "Memleketten çıktığınız anda bildiklerinizi unutun," demişti. "Yoksa yeni yerlere alışamazsınız." Hiç de öyle olmuyor işte, bildiklerini unutamıyorsun. Okulu astığımızda altına uzanıp sigara tüttürdüğümüz meşeyi, Hilmi Dayın mobiletle bizi şehre götürdüğündeki eğlencemizi, ilk seks filmine gidişimizi nasıl unuturum? Biz bir kadını yarı çıplak görmek için kıvranırdık, burada giyinik kimse yok. Geceleri yol kenarları orospu kaynıyor (Hem de her cinsinden). Yani durumum güllük gülistanlık değil ama başarmak zorundayım. Böyle canımı sıkan bir durum olduğunda eski halimi unutup, doğma büyüme buralı olsaydım nasıl davranırdım, diye soruyorum kendime. Sence yanlış mı yapıyorum dostum? Kafam karışıyor inan. Bir yandan da memleketten gelmiş başka insanlara bakıyorum, herkes kendi âleminde. Bir yol tutturmuş gidiyorlar. Onları görünce de, "Bir ben mi enayiyim?" diyorum.

En kısa zamanda ayrı bir ev tutmayı düşünüyorum. Geçenlerde Deniz'le şöyle bir dolaştık. Köpeği bağlasan durmayacağı türden yerlere 250 dolar kira istiyorlar. Bu iş nasıl olacak bilemiyorum. Deniz beraber tutarız diyor ama nikâh olmadan birlikte oturmak bana göre değil. Gerçi bugünlerin trendi nikâhsız oturmak ama kafam basmıyor işte. Böyle anlarda oradaki ben ile buradaki ben arasında sıkışıp kalıyorum.

Can sıkıcı konuları bir kenara bırakalım. Mektubumun başında bir sürprizim olduğunu söylemiştim. Hem de öyle sıradan bir sürpriz değil. Bomba gibi bir haber. Bu çalıştığım Essex & Bolling Co. çokuluslu bir şirket. Dünyanın dört bir yerinde şubesi var. Merkezi ise Chicago'da. Yani Amerika'da. Geçenlerde patronum odasına çağırıp eğer sorun olmaz da masa başı işine geçersem gecemi gündüzüme katıp çalışmam gerektiğini söyledi. Yıl sonunda iyi bir performans puanı tutturursam görgü-bilgi kursu için Amerika'ya gönderilme durumum olacak. Düşünebiliyor musun? Olur da Amerika'ya gidebilir, hele bir de kapağı oraya atabilirsem, yırttım demektir. Diyeceksin ki, sen daha İstanbul'a alışmamışsın, Amerika'da ne halt edeceksin? Ne yapalım, gerekirse oraya da alışırız. Boğulacaksam büyük denizde boğulurum.

Bu habere Deniz de çok sevindi. Hatta bazı geceler Amerika hayalleri kuruyoruz. Geçenlerde Kadıköy'deki bir arkadaşımızdan eve dönerken köprüde trafik sıkıştı. Şehrin ışıklarını uzun uzun seyredip, "Ben buraların hayalini ne çok kurmuştum, biliyor musun?" dedim, "Bak şimdi koca İstanbul'a tepeden bakabiliyorum." Kim bilir, belki günün birinde Amerika'ya da tepeden bakarım.

İşte böyle sevgili dostum. Sen de Demet'le evlenip mutlu olacaksın, biliyorum. Belki tavukçuluk işini geliştirip, Amerika'ya ihracata başlar, orada bir şube açarsın ve yine eski günlerdeki gibi birlikte oluruz. Sakın aramızda dargınlık olmasın. Unutma, her işte bir hayır vardır. Ben senin mutluluğun için dua edeceğim, sen de benim Amerika işimin olması için dua et. Bir de lütfen en kısa zamanda mektup yaz. Hiç değilse gidene kadar sık sık haberleşelim. (Meraklanman için şimdiden söyleyeyim, bir sonraki mektubumda Sting diye İngiliz bir şarkıcının konserinde *security*'lerle nasıl kavga ettiğimi anlatacağım.)

Annenle babanın ellerinden, kardeşinin gözlerinden öperim.

Demet'e selamlar.
Her zaman kardeşim olarak kalacaksın.

Bye.

YAYINLANMAMIŞ BİR SÖYLEŞİ

Kısa bir süre içinde ikinci kitabınızı yayınladınız. Dilerseniz konuşmamıza kitabınızın adından başlayalım. Oldukça kışkırtıcı bir ad bence...

Kimseyi kışkırtmak gibi bir niyetim yoktu bu adı koyarken. Aslında bu kitap da, ilk kitabım gibi bana adıyla geldi. Ama bugün yeni kitabımdan çok, yazıyla olan ilişkimden söz etmek istiyorum. Bugüne kadar yaptıklarımı ve bugünden sonra edebiyat hayatımda gerçekleşecek değişiklikleri anlatabilmem için, öncelikle pamuk ipliğiyle bağlı olduğum yazının benden nasıl çıktığını anlatmam gerekiyor sanırım.

Peki öyleyse, sizdeki yazı serüveninin nasıl başladığından konuşalım...

Pek çok yazarda ya da sanatın diğer dallarıyla uğraşan kişilerde olduğu gibi çocuk yaşlarda başladığını söyleyemem açıkçası. Çocukken daha çok sporla ilgileniyordum. Ama yaşıtlarımdan farklı bir ilgiydi bu. Tahmin edebileceğiniz gibi o yıllarda da futbol ve daha varlıklı olan birkaç ailenin çocuğunda da basketbol tutkusu vardı. Futbol bu anlamda en kolay ulaşılabilir, en ucuz ve örnek alınabilecek çok kahramanı olan bir spor dalıdır. Öyle ki, bir top bulamadığınızda paçavralardan, kâğıtlardan, gazoz kapaklarından, hatta yoldaki taşlardan bile yararlanabilirsiniz. Ama tek başına o topun peşinden

koşmak tatmin etmeyeceği için, en azından bir arkadaşa gereksinim duyarsınız. Zamanla, o bir kişi de tatmin etmez ve bir takım kurmak, hemen arkasından da bir rakip takım bulmak istersiniz. Benim durumum futbol düşkünü çocuklardan farklıydı. Belki de bu *kalabalıklaşma* duygusunun verdiği rahatsızlık beni bambaşka bir spora yöneltmişti: koşu. Okuldan artakalan zamanlarımda hep koşardım. Kimi gün saatlerce koştuğum, mahallemizden kilometrelerce uzaklaştığım olurdu. Az dayak yemedim bu yüzden... Bir süre sonra ailem, bu koşma olayının bir rahatsızlık olabileceğine inandı. Doktora götürdüler beni. Doktor da galiba enerji fazlası var bu çocukta, demiş. Bunun üstüne fazla enerji vereceğine inandıkları yiyecekleri yedirmemek gibi bir çözüm buldular. Sanırım ortaokulun son yılıydı bu olay olduğunda. Bir yıl kadar daha dayandım ama koşmak giderek yorucu bir iş olmaya başladı. Bütün gün bitkin bir şekilde dolaşıyordum. İşin kötüsü uykularım da düzensizleşmişti. Lise yıllarında yorgunluk içinde erkenden yatağına girdiği halde geç saatlere kadar uyuyamayan, sabahları da uyanamayan bir çocuk olmuştum. Bu geç uyuma durumu, koşmayı bıraktığım halde beni yıllarca bırakmadı. Böylece lisenin ikinci sınıfındayken, tıpkı koşmak gibi yalnız başına yapabileceğim yeni bir şeyi keşfettim: okumak... Öyle bir okuma tutkusu başladı ki, zaten kötü olan derslerimi iyice boşlar oldum. Liseyi beş senede bitirebildim bu yüzden. Okuldan gelir gelmez okumaya başlıyordum ve günde bir kitap bitiremezsem rahat edemiyordum. Ailem bu durumun da bir hastalık olduğuna inanıyordu ama bu sefer yapacak bir şeyleri yoktu. Çünkü birçok ailenin, çocuklarına bir türlü sevdiremediği şeyi ben kendiliğimden deli gibi sever olmuştum. Bu sefer doktordan aldıkları tek şey bir gözlük reçetesi oldu.

Çok şaşırtıcı bir hikâye. Bir yandan da öykülerinizdeki yalnızlık izleğinin altını çizen bir olay var anlattıklarınızda. Galiba bu hararetli okuma tutkusu, kaçınılmaz bir son olarak sizi yazma sürecine taşıdı...

Tam olarak öyle denemez. Aslında okuma tutkumla başlayan bir yazma sürecim var tabii. Ama buna daha çok öykünme, hatta neredeyse taklit etme süreci diyebiliriz. Önceleri sadece okuyordum. Daha sonra okuduğum kitaplarda kimi yerlerin altını çizmeye, sayfa kenarlarına notlar almaya başladım. Giderek yazacağım şeyler artınca işin içine defterler girdi. Her türün bir defteri vardı. Roman defteri, öykü defteri, şiir defteri, felsefe defteri gibi... Hangi türde kitap okuyorsam, ilgili defteri yanıma alır ve notlar tutardım. Kimi zaman öyle bir cümleyle ya da öyle bir anlatımla karşılaşırdım ki, kendimi tutamaz, defterime uzunca bir bölüm yazardım. Ama bunu, yazarlığa giden bir süreç olarak değerlendirmek çok da doğru olmayacaktır kanımca. Buna daha çok, iyi bir okur olmanın gereği diyebiliriz. Bu okuma tutkusu üniversite eğitimimde çok faydalı oldu. Öğretim yılı başlar başlamaz bütün ders kitaplarımı bitiriyor, ilerleyen günlerde de referans gösterilen diğer kitapları okuyordum. Okulda adım "kitap süngeri"ne çıkmıştı.

Yani üniversite yıllarında hâlâ "yazı" ile tanışmamış mıydınız?

Doğru anladıysam kastettiğiniz anlamda bir tanışıklık yaşanmamıştı. Ama bu okuma tutkum ya da başka bir deyişle okuma hastalığım sayesinde birçok yazarla dost oldum. Özellikle okul çevresinde yazıyla ilgilenen birçok arkadaşım vardı. Zamanla okulun edebiyat derneğinin toplantılarına davet etmeye başladılar. Hatta bir-iki kere, konuşmacı olarak panellere katıldım.

Bir okurun panelist olarak çağrılması pek de rastlanır bir durum değil. Neler konuşuyordunuz o panellerde?

Haklısınız; okur, edebiyatçının gözünde bir çeşit son kullanıcıdır. Yeteneğini, aklını, yaratıcılığını gösterdiği ve karşılığında da kendisine duyulan hayranlığı hissettiği bir "bilinmez kişi". Açıkçası çok okumuş

olmam kendimi diğer okurlardan farklı görmeme neden olmuyordu. Ama panelleri düzenleyen arkadaşlar için, hiçbir eser vermemiş, bu konuda akademik altyapısı olmayan, kısacası sıradan bir okurun bu kadar çok kitap hakkında konuşuyor olabilmesi şaşırtıcı bir durumdu. Kim bilir, belki de beni bir hilkat garibesi olarak görüyorlardı. Haksız da değillerdi sanırım. Üniversitenin son yılına geldiğimizde, abartmış olmayayım ama, en az üç bin kitap okumuştum.

Gerçekten de olağanüstü bir rakam. Peki bu okumalar, bir çeşit hızlı okuma ya da göz atma mıydı, yoksa gerçekten özümseyerek mi okuyordunuz?

Şöyle örnek vereyim: Bir koşuya çıktığınızda önceleri kendinizi dinlersiniz. Yorulmamak için bacaklarımı belli bir açıyla savurayım, burnumdan nefes alıp ağzımdan vereyim, tempomu ayarlayayım gibi şeyler düşünürsünüz. Ama kısa süre sonra bütün bu ayarlamaların kendiliğinden oturduğunu görürsünüz. Artık koşu sırasında tek düşündüğünüz hedefinize ulaşıp ulaşamayacağınız, hatta daha ötelerde bir hedefin zamanının gelip gelmediğidir. Okurken de durum farklı değildi benim için. Önceleri aman şu sözü aklımda tutayım, aman bu bölümdeki imgelerin dizilişindeki alt anlamı yakalayayım derdim. Ama zamanla bütün bunları geride bıraktım ve okuduğum her şeyin içime işlediğini fark etmeye başladım. İşte panellerde de bunlardan konuşuyordum. Diyelim ki konumuz "Türk Edebiyatında Yol". Diğer konuşmacılar yol kavramının sosyolojik boyutlarını, farklı edebiyat akımlarında ne amaçla ve nasıl kullanıldığını anlatırken, ben çıkıp okuduğum kitaplardan söz ediyordum. Bunun için beynimdeki "yol" düğmesine basmam yetiyordu.

Bir bilgisayarda dosya bulmak gibi bir durum... İlk kitabınızda sıklıkla söz ettiğiniz "iyi okur" olma durumu da yaşadığınız bu deneyimlerle açıklanıyor. Peki tür gözetmeksizin, ne bulsanız okuyor muydunuz?

O kadar da değil. Elimden geldiğince seçici davranıyordum. Tabii bir de arkadaşlarımın kütüphanelerinin içerikleri doğrultusunda demeliyim. Çünkü tek başıma bu kadar okumanın altından ekonomik olarak kalkamazdım. Örneğin bu noktada değerli çevirmen Hikmet Selimağaoğlu'nun adını anmalıyım. O dönemde üniversitenin edebiyat derneği başkanıydı. Hangi kitabı istesem, bulmak için elinden geleni yapardı.

Peki dilerseniz bütün bu okuma birikiminin ne zaman ve nasıl yazma eylemine döndüğünden söz edelim biraz da... Ne zaman yazmaya başladınız?

Bu soruya hep aynı yanıtı veriyorum: İlk öykümün yayınlandığı günlerde yazmaya başladım. Bugüne kadar bu sözümü, öykülerimin yayınından önceki yazarlık dönemim hakkında konuşmak istemediğim şeklinde yorumladılar. Belki bu söyleşide anlatacaklarımdan sonra, ne demek istediğim net bir şekilde anlaşılır. Yazarlıkla tanışmamın bugüne kadar birkaç kişinin bildiği gerçek öyküsü aslında bambaşkadır. Artık açıklamakta bir sakınca görmüyorum. Bunda biraz da bu kitaptan sonra yazıya ara vermek zorunda kalma korkusu yatıyor sanırım. Belki de ileride edebiyat tarihçileri tarafından kısa sürmüş bir yazarlık macerasının gizemli yazarı olarak anılacağım. Bu durumda yazarlığımın şaşırtıcı öyküsünden herkesin haberdar olması gerekiyor. Aslında şu âna kadar koşmaya ve okumaya olan ilgimden bu kadar uzun söz etmemin nedeni de, 11 Haziran 1999'da başıma gelen ilginç olayı daha anlaşılır kılmaktı belki.

Ne oldu 11 Haziran 1999 günü?

O sabah uyandığımda çalışma masamın üstünde bir öykü buldum. Tahmin edersiniz ki bir an neye uğradığımı şaşırdım. Kendi el yazımı

tanımakta bile güçlük çektim. "Dördüncü Kare" adında, bir satranç oyuncusunun, zorlandığı bir hamle sırasındaki düşüncelerini anlatan iki sayfalık bir öyküydü bu. Ama tabii ki konusu ya da yapısı değildi o anda düşündüğüm. Bu öykü nasıl olmuştu da yazılmıştı? Çeşitli olasılıklar vardı tabii. Oyunbaz bir arkadaşım el yazımı taklit ederek bir öykü yazmış ve beni şaşırtmak istemiş olabilirdi. Ama beşinci katta ve kapısı kilitli bir eve, sırf böyle bir oyun için girecek çılgınlıkta bir arkadaşım yoktu. Ayrıca birkaç gündür evime uğrayan olmamıştı ve ev anahtarım kimsede yoktu. Yani bir başkası tarafından yazılmış olabileceği çözümü kesinlikle devre dışı kalıyordu. Bir gece öncesinde içmiş olsam, sarhoş kafayla böyle bir şey yazdığımı düşünebilirdim ama oldum olası alkolle aram iyi olmamıştır. Kendimde olmama engel olacak ateşli bir hastalığım da yoktu o günlerde. Gece, yanılmıyorsam, bir Tournier çevirisi okumuş, sonra da erkenden yatmıştım. Gün boyunca bu gizemli olayın nasıl gerçekleşmiş olabileceğini düşünüp durdum ama işin içinden çıkamadım. Metafizik bir çözüm, bu konulara pek inanmadığımdan, cazip gelmiyordu. Yine de o gece yatmadan, kapıları iyice kilitlemeyi, pencerelerin kapalı olup olmadığını kontrol etmeyi ihmal etmedim. Böylesi garip bir durum, insanda her şeyden önce korku yaratıyor.

Açıkçası ne diyeceğimi ya da ne soracağımı bilemiyorum. Bu arada büyük bir içtenlikle ve kendi etiğim nedeniyle sormak istiyorum: Kayıt aletini kapatmamı ister misiniz? Anlattıklarınızı söyleşi dışı tutabilirim. Çünkü gerçekten de birçok kişiye garip, hatta...

Hatta delice gelecek bir durum değil mi? Bu durumda bundan sonrasını öğrenince nasıl bir yorum yapacağınızı merak ediyorum doğrusu... Hayır, bu söylediklerimi kaydetmenizde ve yayınlamanızda bir sakınca yok. Anlattıklarım bitince neden bunları herkesin öğrenmesini istediğimi anlayacaksınız. Yine de teşekkür ederim, herkesten beklenmeyecek kadar kibar bir teklifti.

Tedirginliğimin nedenini anlamışsınızdır. "Dördüncü Kare" bildiğim kadarıyla bir edebiyat dergisinde yayınlanan oldukça ses getirmiş, açıkçası benim de severek okuduğum bir öykünüzdü ve şimdi siz, o öykünüzün... Garip bir durum...

Ertesi ay başka bir edebiyat dergisinde yayınlanan "Mızrak" öyküsünü de anımsarsınız belki. O öykü de ertesi sabah, aynı şekilde çalışma masamın üstünde duruyordu. Hem bu kez el yazım bir gece öncesine göre daha okunaklıydı. İçimi bir korku kaplamıştı. O gece uyumamaya karar verdim. Ama içtiğim bardak bardak kahve de kâr etmedi, sabaha karşı içim geçmiş. Uyandığımda çalışma masamın üstünde bir öykü yoktu ama çeşitli notlar almış olduğumu gördüm. İnsan böyle bir durumda ne yapacağını bilemiyor. Açıkçası ben delirmeye başladığımı düşünüyordum. Uykumda bir şeyler oluyordu ve ne olduğunu anlamam olanaksızdı. Bu gizemi tek başına çözemeyeceğim belliydi. Başıma gelenleri yakın bir arkadaşıma anlattım, öyküleri okudum ve yardımını istedim. Öylesine garip bir durumdu ki ne yapmamız gerektiğini bilmiyorduk. Sonunda, akşam bende kalmaya ve nöbet tutup, gözlem yapmaya karar verdi. Böylece ben uyurken yaşanan gizemi çözebilecektik. Ne yazık ki girişimimiz başarısızlıkla sonuçlandı. Sabah kalktığımda arkadaşımı derin bir uykunun içinde buldum. Sabaha kadar direnmiş ama sonunda uykuya yenik düşmüş. Böylece o sabah çalışma masamda bulduğum bir paragraflık yazının da sırrını çözememiş olduk. Üstüne üstlük fena halde kavga ettik. Ben onu sorumsuzlukla suçladım, o beni delilikle.

Açıkçası böyle bir durumda ben de nasıl tepki vereceğimi bilemezdim. Şu anda bile o kadar şaşkınım ki... Sonra ne oldu peki?

O geceden sonraki birkaç hafta herhangi bir şey olmadı, ben de biraz rahatladım. O öykülerin de uyku sersemliğiyle yazılmış karalamalar olduğunu düşünerek çalışma masamın bir kenarına atıverdim. Okumaya ve eskisi gibi yaşamaya devam ettim. Ta ki bir

sabah masamın üstünde her iki öykünün de düzeltilmiş hallerini bulana kadar. Bu sefer nasıl yazıldıklarını bir kenara bırakıp, öykülerin üstünde yoğunlaşmayı denedim. Bir okur gözüyle ikisinin de eli yüzü düzgün metinler olduğunu düşünüyordum. Öyküleri alıp, katıldığım paneller sırasında samimi olduğumuz editör dostum Aslı Kıraçlı'ya gittim. Yıllardır bir okur olarak tanıdığı kişinin, yazılarıyla çıkagelmesini büyük bir heyecanla karşıladı ve yayınlanmaları için dergilere yollamam gerektiğini söyledi. Başlangıçta bu konuda isteksiz, hatta ürkek davrandım. Ne de olsa hâlâ bu öykülerin nasıl yazıldığını bilemiyordum. Yine de Aslı Kıraçlı'nın beğenisini bir yazar olarak kazanmış olmak çok hoşuma gitmişti.

Peki bu gizem çözüldü mü? Bu nasıl gerçekleştiği belli olmayan yazma sürecinden, gerçek yazarlığa nasıl geçtiniz?

Gerçek yazarlık; ilginç bir yaklaşım... Sizin deyiminizle gerçek yazarlık, yazma sürecinin belirliliğine dayanıyorsa, ben hiçbir zaman gerçek bir yazar olamadım. Aslı'yla yaptığımız görüşmeden sonra, zaman zaman çalışma masamın üstünde, yine nasıl yazıldığı belli olmayan öyküler buldum. Bu gizemi çözmek için denemediğim yol kalmadı. Bir gece yine uyumamak için sabaha kadar oturmaya karar verdim. Uykum geldikçe soğuk suyun altına giriyor ve ayılmaya çalışıyordum. Bu girişimim bana sadece ağır bir soğuk algınlığı kazandırdı, günlerce ateşler içinde yattım ve her sabah çalışma masamda yeni bir öykü buldum. Sonra gece neler yaptığımı kaydetmeye karar verdim ve yakın bir arkadaşımdan bir video kamera ödünç aldım. Kamerayı çalışma masamı görecek şekilde ayarladım ve gece yatmadan çalıştırdım. Sabah büyük bir heyecan içinde çalışma odama koştuğumda hayal kırıklığına uğradım, masanın üstü boştu. Ama vazgeçmedim. Sır çözülene kadar bu kayıt işlemine devam etmeye kararlıydım. Her gece kamerayı çalıştırıp öyle yatıyordum. Sonunda bir sabah kalktığımda yeni bir öykü yazmış olduğumu gördüm. Ancak kasette herhangi bir kayıt yoktu çünkü öyküyü

çalışma odamda değil, salonda, telefon numaralarını kaydettiğim defterin arka sayfalarına yazmıştım.

Artık edebî bir olay olmaktan çıktı durum. Bir polisiye öykü dinliyor gibiyim ve inanın şu anda, beni de oyuncularından biri yaptığınız yeni bir kurgunun içinde olduğumu düşünüyorum. Bir yandan sizin öykü karakterlerinizden biri olmak hoşuma gidiyor ama bir yandan da bundan rahatsızlık duyuyorum çünkü anlattıklarınız o kadar akıl almaz ki, edilgen bir karakter olmaktan öteye gidemiyorum. Bu, gerçekten de bugüne kadar yaptığım en keyifli ve ilginç söyleşi oluyor ama oyuna ne zaman son vereceğinizi de merak etmiyor değilim...

Ne yazık ki kurguladığım bir oyunda değiliz. Olmasını çok isterdim ancak bu, beynimin isteğim dışında başta ben olmak üzere bütün okurlara oynadığı bir oyun. Bütün bunları garip, inanılmaz, hatta deli saçması olaylar olarak görmeniz beni şaşırtmıyor. Açıkçası bana böyle bir şey anlatılsa, genç bir yazar adayının ilginçlik çabası, adını farklı bir şekilde duyurma kaygısı olarak görürdüm. Tabii bir yandan da bütün bunları neden şimdi, neden ikinci kitaptan sonra ve neden size anlattığımı da düşünüyorsunuzdur. Şimdi anlatmamın nedenini birazdan açıklamaya çalışacağım. Sizinle paylaşmamın nedeniyse gayet basit. Son bir aydır yaşadıklarımdan sonra benimle ilk söyleşiyi siz yapıyorsunuz. Ama dilerseniz önce gizemli olayımıza dönelim...

Nasıl isterseniz... Zaten bu söyleşi artık kontrolümde değil. Anlattıklarınızı dinlemekten ve inanmaya çalışmaktan başka bir şey gelmiyor elimden. Böyle şüpheci davrandığım için özür dilerim ama hak verin ki...

Anlıyorum, anlıyorum. Ve inanın şüpheciliğiniz beni hiç rahatsız etmiyor. Karşımda içten ve doğru bir tepki görmek beni rahatlatıyor bile diyebilirim. Neyse, bu garip süreç, beni edebiyat tarihinde benzer olayların olup olmadığı konusunda yeni okumalara yöneltti. Bütün bir odayı kâğıtlarla kaplayıp yazanlardan çırılçıplak soyunup bir banyo küvetine oturarak yazanlara, günün sadece belli saatlerinde, değişmeyen bir mekânda yazabilenlerden yattığı yerden, gözleri kapalı bir şekilde dikte ettirerek yazanlara türlü yazar tipleriyle doluydu edebiyat tarihi. Kimileri körkütük sarhoş olmadan, kimileri de yoğun miktarda uyuşturucuyla kendinden geçmeden yazamıyordu. Ama benim yaşadığım gibi bir deneyime rastlamak mümkün değildi. Birçok şiirini yarı uyku halinde yazdığı bilinen, hatta bu yönüyle kimi eleştirmenler tarafından *düş görücü* olarak anılan William Blake'te bile tümüyle bilinçdışı bir yazma süreci yoktu. Açıkçası kitap okumaktan korkar olmuştum. Okuduklarımın bir şekilde beynimden taşıp kâğıtlara döküldüğünü düşünüyordum. Delirmenin eşiğindeydim. Hatta bir ara uykusuz kalmayı başaramayacağıma göre tersini yapayım dedim ve uyku ilacı kullanmaya başladım. Böylece ağır bir uyku uyuyacağıma ve yatağımdan kalkamayacağıma inanıyordum. Sonuç değişmedi. Uykumun ağırlaşmasının yarattığı tek değişiklik, çalışma masamda daha uzun öyküler bulmak oldu. Bu arada Aslı Kıraçlı yazdıklarımı okuyor, hatta gerçekten de değer verdiğim bazı eleştirmenlerimizle, yazarlarımızla paylaşıyordu. Ve hepsi de daha iyiye ulaşabilmem için yapmam gerekenleri söylüyor, fikirler veriyor, uyarılarda bulunuyor ama genel olarak öykülerimden büyük bir coşkuyla söz ediyorlardı. Bu satırlar, bu sözler bana ait değil, diyemiyordum. O değerli insanların iyi niyetli yaklaşımlarını kullanıyor gibiydim. Daha iyi bir edebiyat için yapmam gerekenleri söylüyorlardı kimi zaman ama ben nasıl yazdığımı bilmiyordum ki. Hatta neden böyle bir üslupta yazdığımdan bile habersizdim. Zaten beni delirten de bu durumu kimseyle paylaşamıyor olmamdı. Edebiyat dünyasının Doktor Jekyll ve Bay Hyde'ı olarak anılmak istemiyordum. Ama işin tuhaflığına bakın ki, bütün bunlar öğrenildikten sonra sanırım kendi yaptığım bu benzetmeyle anılacağım artık.

Sonra... Sonra ne oldu? Son bir ay demiştiniz... Son bir ayda ne oldu?

Son bir aya gelmeden yaşananları anlatayım önce. Geçen yıl, çevremdeki dostların yoğun ilgisi ve ne yalan söyleyeyim, biraz da o büyüye kapılmış olmamın sonucunda ilk kitabım yayınlandı. Bir ilk kitap için beklediğimden çok daha hoş eleştiriler aldım, okurların ilgisi ise inanılmaz bir keyif veriyordu. Bu arada belli aralıklarla çalışma masamın üstünde öyküler bulmaya devam ediyordum. O dönemde okuduklarımın, nasıl oluştuğunu bilmediğim üslubumu etkileyeceğini düşünüyor ve çeşitli deneyler yapıyordum. Sadece severek okuduğum yazarların kitaplarıyla haşır neşir oluyor, böylece yazdıklarımın onların eserlerine benzeyeceğine inanıyordum. Söyleşiler, imza günleri, okurlarla buluşmalar ve paneller arasında koşturan bir yazarla, nasıl ve neden yazdığını araştıran bir dedektif arasında sıkışıp kalmıştı ruhum. Sonuçta dayanamayıp psikolojik destek almaya karar verdim. Gittiğim doktor önceleri durumu anlamakta ve yorumlamakta güçlük çekti. Bir hafta kadar klinikte yattım. Böylece gözlem altında olabilecektim. Tahmin edersiniz ki bu bir hafta boyunca geceleri sadece uyudum. Doktorla her sabah uzun süren seanslar yapıyorduk. Rüyalarımdan söz etmemi istiyordu. Anlattığım rüyalarla, yazdığım metinler arasında benzerlikler bulmaya çalışıyor, anlatış tarzımla yazma üslubumu karşılaştırıyordu. Okuduklarımdan rüyanın, ruhsal yaşamın uykuda etkinliğini sürdürmesi olduğunu biliyordum. Freud'un rüyalar üstüne yaptığı çalışmaları okumuştum. Ama benim durumum tamamen farklıydı. Bir kere her şeyden önce gördüğüm rüyalarla metinlerimin arasında bir dil birliği yoktu. Zaten tedavinin rüya üstünden başarılı bir sonuca ulaşmasını da bu engelliyordu. Ayrıca doktoruma anlattığım rüyalarda, bu konuda kitaplar okumuş biri olarak, tarafsız davranamıyordum da. Yani, bilirsiniz, anlatılan ile görülen arasında her zaman anlatanın yararına bir yorumlama farklılığı bulunur. Sonuçta rüyalarda da böyle oluyordu ve ben elimden geldiğince durumuma çözüm olabilecek yorumlamalarda bulunarak anlatıyordum rüyalarımı.

Anlattıklarınız bana *Saatleri Ayarlama Enstitüsü*'ndeki Hayri İrdal'ın sözlerini anımsattı. Psikanaliz seansları boyunca oradaki doktora...

Doktor Ramiz. Evet, haklısınız. Hastane günlerim Tanpınar'ın kaleminden çıkmış gibi geçiyordu. Ama zamanla kendimi doktora iyice bırakmam gerektiğini anladım. Zaten başka çarem de yoktu. Bir yandan fiziksel kontroller de yapılıyordu ve ufak bir sindirim sorununu saymazsak kaya gibi sağlamdım. Birinci haftadan sonra doktor, hastanede yatmama gerek olmadığını, tedaviye günlük seanslarla devam edebileceğimizi söyledi. Eve döndüğüm gece, artık herhalde ne diyeceğimi tahmin ediyorsunuzdur, oldukça uzun bir öykü yazdım. Bu arada size garip gelecek ama hâlâ "yazdım" mı demeliyim, "yazmışım" mı bilemiyorum... Doktorla görüşmeye ve belli aralıklarla yazmaya devam ediyordum. Bu arada doktor bey de sıkı okurlarımdan biri olmuştu ve karşılaştığı en garip olay olduğunu söylediği bu durumdan keyif almaya başlamıştı. Hatta bazen başka psikolog dostlarını da seansa çağırıyor ve beni beraberce soru yağmuruna tutuyorlardı. Anlattığım rüyalar genelde dağınık, kesik kesik ve belirsiz görüntülerle dolu rüyalardı. Derken bir gün, rüyalarımdan biri sayesinde bu garip duruma, doktorumun tabiriyle "suçüstü" yaptık. O güne kadar, hatta şimdiye kadar gördüğüm en kısa ama en net rüyaydı bu. Oldukça büyük bir yatakta yatıyorum. Bembeyaz ve pürüzsüz bir çarşafın üstündeyim. Yatağın sol tarafındayım. Sonra aniden küçülmeye başlıyorum. Koskoca yatağın üstünde küçücük kalıyorum ve ani bir kararla, soldan sağa doğru koşmaya başlıyorum. Tıpkı çocukluğumdaki gibi sonsuz bir neşe var içimde. Bu koşunun beni hiç yormayacağını biliyorum. Yatağın en sağına ulaştığımda kendimi aniden yine en solda, bir anlamda başlangıç noktasında buluyorum ve bir an bile düşünmeden tekrar koşuyorum. O kadar mutluyum ki, bu sona geldikçe başa dönmelerin ne kadar süreceğini, nedenini düşünmüyorum. İşte bu kadar kısa bir rüyaydı gördüğüm. Doktorumun, bu rüya üstüne gerçekleştirdiği okuma basit ve açıktı. Beynim kalemin beyaz kâğıtta, daktilo tuşlarının silindirde ya da bilgisayardaki harflerin ekranın üzerinde soldan sağa koşuşturması gibi

koşturuyor ve belirli olsun olmasın, kendini mutlu hissedeceğini bildiği hedefe varmaya çalışıyordu. Her satırın sonuna, yani en sağdaki noktasına geldiğimiz anda yaptığımız gibi, beynim de tekrar başlangıç noktasına dönmekten ve koşmaya devam etmekten büyük bir keyif alıyordu. Doktor, daha da ileri giderek durumuma bir isim bile vermişti sonunda. İçe atılmış duygularımın en rahat yeryüzüne çıktıkları gece saatlerinde, benliğimin bütün engellemelerini hiçe sayarak, doyurulmamış dürtülerimi doyuran bir gece yazarıydım ben. Doktorumun koyduğu isimle bir "Uyuryazar".

Bu inanılmaz bir olay... Şey gibi...

Uyurgezerlik gibi diyeceksiniz değil mi? Doğru bir benzetme. Tabii bu durumda yeni bir soruyla karşı karşıya kalmıştık. Böyle bir durumun tedavi edilmesini istiyor muydum? Siz olsaydınız ne yapardınız?

Bilmiyorum... Bilemiyorum... Bunun Tanrı vergisi bir yetenek olduğunu düşünür ve o öykülerden, yazmanın keyfinden vazgeçemezdim herhalde. Ama bir yandan da neyi, nasıl yazacağımı asla bilemeyecek olmanın bunalımını taşıyamayabilirdim... İkinci kitabınız yayınlandığına göre siz böyle bir tedaviyi reddettiniz herhalde...

Buna doktorumla beraber karar verdik. Fiziksel sağlığım için tehlike yaratmayan bu durum, aksi bir uygulamaya gittiğimizde psikolojik sorunlara neden olabilirdi. Bu durumda bir uyuryazar olmakta sakınca görmedim. Tabii ki doktorum, adımı gizli tutmak kaydıyla, durumumu birçok meslektaşıyla tartışmış, farklı çözümler de aramış. Hatta bu konu, uluslararası bir konferansa bile taşındı. Bense, en azından durumun bir şekilde de olsa açıklanmış olmasının rahatlığı içinde yazmaya devam ettim. Yazmaya derken, neyi kastettiğimi

anlıyorsunuz artık. Tek yaptığım her gece çalışma masamın üzerine yeterli miktarda kâğıt bırakmaktı.

Ve o geceler size ikinci kitabınızı getirdi. Son bir ayda olanlar demiştiniz... Peki neler oldu da bütün bunları açıklamaya karar verdiniz?

Son bir aydan önce şunu söylemeliyim: Konuşmamızın başında, her şeyi anlatarak içimdeki yalancılık duygusundan kurtulmayı düşünmüştüm. Ama anlattıkça bir şey fark ettim. Bu söyleşiyi yayınladığınızda, herkes az önce sizin de dediğiniz gibi yeni bir kurgunun ve öykülerimde sıkça rastlanan bir oyunun peşinde olduğumu düşünecek. Günümüz edebiyatında sıkça başvurulan, belki bu nedenle gerçekliğini yitirip, neredeyse sorumsuzca davranan oyunbaz bir tavır. Bakın, bir okur olarak düşünün; saygın bir edebiyat dergisini alıyorsunuz ve içinde genç yazarlardan biriyle yeni kitabı üstüne yapılmış bir söyleşi olduğunu görüyorsunuz. Yazının başlığı "Bir Uyuryazarın İtirafları" gibi bir şey. Bu arada haddim değil ama böyle bir başlık koymamanızı tavsiye ederim, oyun çağrışımını güçlendirecektir. Birçok örneğine rastladığınız o "numaralardan" biri olduğunu düşünür ve gülüp geçersiniz herhalde değil mi? Konuştukça anladım ki, bütün bunları günah çıkartma duygusundan çok, çaresizlikten anlatıyorum.

Çaresizlik mi? Kendinizi neden çaresiz hissediyorsunuz?

Son bir ayda yaşadığım sorun yüzünden. Artık o öyküleri yazamayacak olmanın getirdiği üzüntü yüzünden... Doktorum, bu durumumun adının "*insomnia*" olduğunu söylediğinde, demek her koşunun bir sonu varmış, dedim. İşte benim ilkokul yıllarımda başlayan koşum da buraya kadarmış. Son bir aydır uyuyamıyorum.

Nasıl yani? Uyuyamadığınıza göre...

Evet, doğru tahmin ettiniz. Uyuyamayan bir uyuryazar ne üretebilir ki? Konuşmamızın başında, yazıya bir süre ara vermek zorunda olduğumu söylemiştim. Aslında bu arayı ben vermedim, her zaman bedenimden farklı bir hedefe koşan beynim verdi. Bir gün tekrar uyumaya başlayabilir miyim, uyuyabilecek olsam bile tekrar gece yazmalarım başlar mı, bilemiyorum. Uyanıkken yazmayı da denedim. Bütün o satırlar benden çıktığına göre, bunu uyanıkken de başarabilirim, dedim kendi kendime. Olmadı. Gözü açık yazarın yazdıkları, uyuryazarın sözlerinin gölgesinde kaldı hep. İşte, öyküm bu kadar.

İnanılır gibi değil. Az önce bir okur gözüyle değerlendirmemi söylemiştiniz ya, böyle yapmamı istemekte haklıydınız. Ben de bundan sonra bir okur olarak, sizden yeni yazılar gelmesini bekleyeceğim. İnanıyorum ki bir gün yine öykülerinizle karşılaşacağım ve o zaman, ya işte bugüne kadar en oyunlu ve şaşırtıcı söyleşiyi yaptığım yazarın yeni bir öyküsü diyeceğim ya da tekrar uyumaya başladığınızı düşüneceğim.

Kendini korumayı unutmayan, akıllı bir yaklaşım. Bu yorumlardan hangisini yaparsanız yapın, bilin ki buna en çok ben sevineceğim. Çünkü o gün tekrar öykülerime kavuşmuş olacağım. Oyunlardan zevk alan bir kalem ya da bir uyuryazar, ne fark eder... Şu anda tek bildiğim, artık yazamayacağım. Kim bilir, belki bir gün tekrar koşmaya başlarım. Ufuk çizgisinin hep aynı uzaklıkta olmasından korkmadan, attığım adımların hesabını yapmadan, nefesim yeter mi korkusu taşımadan koşarım. Bu uykusuz gecelerde tek yaptığım durmadan okumak ve o koşunun hayalini kurmak. Artık susmanın ve doludizgin giden beynime yetişemeyen bedenimin kalemle vedalaşmasının zamanı. Kim bilir, belki bir gün, yeniden...